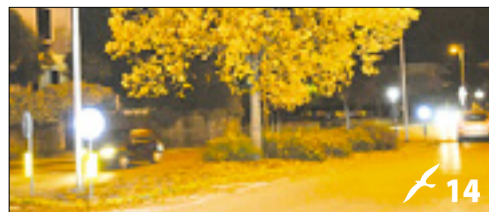

V Hiši filma v Gorici nastaja prva pokrajinska mediateka

15

V Štandrežu bodo preuredili križišče med telovadnico in bankama

14

V Novinarskem krožku srečanje o svobodi tiska in informiranja

9

V Škrbini so se poklonili spomenu primorskih padalcev

2

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 12. NOVEMBRA 2009

št. 268 (19.667) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Sprejem arbitraže tudi tekma s časom

RADO GRUDEN

Da arbitražni sporazum, ki sta ga prejšnji teden podpisala slovenski premier Borut Pahor in njegova hrvaška kolegica Jadranka Kosor, še zdaleč ne predstavlja sinonima za rešitev mejnega vprašanja med državama, je bilo jasno takoj, ko sta se v obeh državah oglasili opoziciji in o sporazumu, na katerem se še ni dobro posušilo črnilo obeh podpisov, že začeli govoriti kot o izdaji »nacionalnih interesov«. Poudarki so bili sicer različni, smisel pa je bil ta. Skoraj istočasno so se začela tudi medijska razpravljanja o tem, kdo je kaj dobil oziroma kdo je kaj izgubil.

Toda medtem, ko je po sporočilu Kosorjeve, da bo še ta teden v sabor vložila predlog zakona za sprejem arbitražnega sporazuma, temperatura na Hrvaškem začela padati, se v Sloveniji v zvezi s tem še naprej lomijo kopja med koalicijo in opozicijo. Vse bolj jasno postaja, da se lahko celo zgodi, da bo sta v Sloveniji o arbitražnem sporazumu celo dva referenduma; najprej posvetovalni, ki ga napoveduje koalicija, nato, po morebitnem sprejemu zakona o arbitraži v državnem zboru, pa še naknadni zakonodajni referendum v organizaciji opozicije, ki poskuša vse, da zakon o arbitražnem sporazumu propade. Ker naj bi pred tem o arbitražnem sporazumu svoje mnenje povedalo tudi ustavno sodišče, se bo vse zelo zavleklo in realno je težko pričakovati, da bi v Sloveniji arbitražni sporazum potrdili (ali zavrnili) prej kot v nekaj mesecih.

Po drugi strani pa Hrvati ne zavlačujejo. Kosorjeva sicer za ratifikacijo sporazuma v saboru potrebuje dvotretjinsko večino, toda z naknadno objavo enostranske izjave, da podpis arbitražnega sporazuma ne pomeni hrvaškega soglasja glede teritorialnega stika Slovenije z odprtim morjem, računa, da bo dobila tudi glasove Milanovičevih socialdemokratov, kar naj bi zadostovalo za sprejem sporazuma.

Da ta izjava lahko še bolj razvname politične strasti v Sloveniji, je očitno ne skrbi. Hrvaška bi sporazum lahko potrdila že konec tega meseca, kar naj bi ji v odnosu do severne sosede, ki v tej tekmi s časom močno zamuja, prineslo določeno prednost pri ostalih članicah Evropske unije, ki bi rade, tudi zaradi svojih interesov na Zahodnem Balkanu, Hrvaško čim prej spravile v EU.

Z drugimi besedami to pomeni, da se lahko pritisk na Slovenijo (iz EU in ZDA) kmalu spet okrepi, končni izplen Slovenije pa je tokrat lahko precej slabši, kot je bil dogovor Pahor - Kosor.

RIM - Slaba novica za našo narodno skupnost

Senat potrdil krčenje prispevkov manjšini

Desna sredina zavrnila vse popravke Demokratske stranke

PROSEK - Včeraj višek praznovanj domačega zavetnika

Uspešno martinovanje

Ob sončnem vremenu je Prosek preplavila množica ljudi - Pestra ponudba za otroke in odrasle

PROSEK - Martinovo je zagotovo eden izmed najbolj priljubljenih praznikov pri nas. Najbolj se ga veselijo seveda na Proseku, kjer domačega zavetnika vsako leto pričakajo z večdnevnim slavnostnim praznovanjem in raznoraznimi pobudami za vse okuse.

V vasi je bilo tokrat živahno že od sobote, višek praznovanja pa je bil seveda včeraj, ko je ulice preplavilo morje stonjav in obiskovalcev. Vreme je bilo sončno in je kar vabilo na sprehod, na kozarček novega vina, na pokušnjo domačih specialitet in na prijetno druženje s prijatelji.

Na 8. strani

RIM - Senat je sinoči po pričakovanju potrdil znižanje prispevkov za slovensko manjšino. Desna sredina se je opredelila tudi za znižanje državnih podpor Italijanom, ki živijo v Sloveniji in Hrvaški.

Vladajoča koalicija je zavrnila vse proračunske popravke senatorke Tamare Blažina in njene Demokratske stranke. Če bo parlament potrdil vladne odločitve, bo slovenska manjšina prihodnje leto dobila od italijanske države 4,06 milijona evrov, letos pa je iz Rima dobila 5,2 milijona evrov.

Na 3. strani

V Celovcu končan 20. evropski manjšinski kongres

Na 3. strani

V Tablji pripravili štirijezični rokovnik za otroke

Na 3. strani

Štiri severno jadranska pristanišča so se povezala v NAPA

Na 4. strani

Z meddržavnimi sporazumi proti čezmejnemu kriminalu

Na 16. strani

Po rimskih pogovorih se optimizem v Gorici ni povečal

Na 14. strani

OBLETNICA Merklova v Parizu na proslavi konca 1. svetovne vojne

PARIZ - Nemška kanclerka Angela Merkel in francoski predsednik Nicolas Sarkozy sta na včerajšnji spominski slovesnosti v Parizu skupaj obeležila 91. obletnico konca prve svetovne vojne. Položila sta venec na grob neznanega vojaka in prižgala večni plamen, v govorih pa sta oba izpostavila nemško-francosko prijateljstvo. To bila prva udeležba kakšnega nemškega voditelja na slovesnosti ob obletnici konca prve svetovne vojne v Parizu.

Na 18. strani

TRST - Včeraj sestanek na Prefekturi

Komisarska uprava za SSG

Z začetkom sezone je treba pohiteti, prispevki še neznanka - Uslužbenci demonstrirali na Velikem trgu

TRST - Uslužbenci Slovenskega stalnega gledališča in posamezniki, ki so jim izrazili solidarnost, so včeraj demonstrirali pred palačo tržaške prefekture, kjer je bil na vrsti sestanek ključnega pomena. Tržaški prefekt Giovanni Balsamo je na koncu povedal, da bo v nekaj dneh stekel postopek za uvedbo komisarske uprave, kakor sta v svojem poročilu predlagala izvedenca Marc in Manzoni. Njune predloge za krčenje stroškov in preureditev delovanja gledališča so udeleženci sestanka okvirno sprejeli. Kdo bo komisar in koliko jih bo (eden ali več) še ni znano, finančni okvir pa je, vsaj delno, prav tako neznanka.

Na 7. strani

ŠKRIBINA - Proslava v spomin na primorske padalce

Preučujmo pretekle dogodke in pomagajmo resnici na dan

Še pred časom so bili za mnoge le vohuni in sovražniki naroda - Prispevali so k osvoboditvi domovine

ŠKRIBINA - Pred Fakinovo domačijo v Škrbini se je včeraj zbrala večja skupina ljudi. Sončen jesenski dan je bil kot naročen za tradicionalno proslavo v spomin na padle, pogrešane in pobite primorske padalce, ki so jih leta 1943 in 1944 britanski zavezniki spustili na zasedeno slovensko domovino, da bi kot radiotelegrafisti in diverzanti pomagali odporu proti okupatorju ter utrli pot britanskim vojaškim misijam. Leta 1994 so v spomin na njihovo žrtev postavili ploščo in od takrat Občina Komen ter Vaška skupnost Škrbina vsako leto poskrbita za svečanost.

Po dopoldanski spominski maši v župnijski cerkvi sv. Antona, ki jo je daroval vojaški kurat slovenske vojske Milan Pregelj, se je slovesnost začela s polaganjem vencev ob častni straži gardne enote slovenske vojske in predstavnikov Združenj borcev. Zbrane je najprej pozdravil komenski župan Uroš Slamič, ki se je spomnil fantov, ki so prispevali k osvoboditvi Primorske, a so bili po vojni pozabljeni oz. izbrisani. Kot hvalevredno je ravno zato ocenil knjigo *Cena domoljubja*, ki preučuje takratne dogodke in mučence našega naroda postavlja kot zgled predanosti domovini; z opozarjanjem na takratne tragične dogodke pomagamo namreč resnici na dan, je dejal.

Osrednji govornik je bil šolnik in prosvetni delavec Stojan Fakin, ki se je v svojem nagovoru osredotočil na trpljenje Primorcev pod fašizmom in pri tem opozoril na nepozabna grozodejstva, ki so v ljudeh seveda rojevala gnev do okupatorjev. »Vse fašistične okrutnosti pa niso zlomile volje Primorcev, ki so vztrajali v boju za narodni obstoj in čakali dan rešitve izpod najhujšega zla 20. stoletja.« Tudi padalci so prestopili k partizanom, vendar so bili še pred kratkim za mnoge le vohuni in sovražniki naroda, zato so jih tu-

Britanski veleposlanik Andrew Page (desno) in odpravnik poslov ameriškega veleposlaništva Bradley Freden sta položila venec pred obeležje na Fakinovi domačiji

KROMA

di najstrožje kaznovali, »a iskra resnice ne ugasne v temi, počaka svoj čas in spet zažari.«

Od marca, ko je prišel v Ljubljano, je britanski veleposlanik Andrew Page vedel za to svečanost. Z zanimanjem je segel po podatkih o vlogi britanskih misij na Primorskem. »Padalci so darovali življenje za svobodo domovine in še pričakovali niso, da bo Slovenija nekoč samostojna in glede na demokratični in ekonomski napredek celo zglede drugim mladim državam.« Junakov, ki so se borili za našo samostojnost, se je spomnil tudi odpravnik poslov ameriškega veleposlaništva v Ljubljani Bradley Freden, ki se je zaustavil pri njihovem pogumu, ki se na-

daljuje tudi danes, ko Velika Britanija, ZDA in Slovenija sodelujejo pri zaščiti svobode v Afganistanu.

Pobudnik proslav v Škrbini ter avtor knjige *Cena domoljubja* John Earle se je včeraj spraševal o pomenu njihove žrtve danes. »Takrat jih je motiviral patriotizem, borili so se proti nacionalizmu, ki je zviška gledal na vse ostale, in hrepeneli so po pravičnejši prihodnosti in po priključitvi Primorske domovini.« Danes je po Earlovemu mnenju treba odstraniti brezplodne domače prepire in se posvetiti večjim problemom sveta, kot so lakota, revščina in zaščita okolja na primer. Za njim se je oglašil tudi nekdanji padalec Stanislav Simšič, ki se je spomnil pristanka na

domačih tleh, ko so se padalci pridružili borbenim enotam; nekaj jih je padlo, večji del pa je proti koncu vojne izginil brez sledu. Jugoslovanska tajna politična policija Ozna jih je obtožila, da so špijoni in izbrisala spomin nanje, ki so prispevali k sijajni zmagi slovenskega ljudstva. Na njihovo žrtvovanje sta nato opozorila tudi nekdanji padalec Ciril Kobal in član glavnega odbora Zveze združenj borcev za vrednote NOB Bogo Gorjan; slednji je poudaril različnost, ki je junake združevala v enem srčnem boju.

Slovesnost je povezovala Ana Godnik, učenci osnovne šole iz Komna pa so poskrbeli za pristrčno glasbeno-pevsko kuliso. (sas)

BRUSELJ - Makedonski zunanji minister Makedonija želi spor z Grčijo glede imena rešiti po vzoru Slovenije in Hrvaške

BRUSELJ - Makedonski zunanji minister Antonio Milošoski je včeraj v Bruslju izrazil prepričanje, da bi lahko vprašanje glede imena Makedonije z Grčijo rešili po vzoru Slovenije in Hrvaške ter z neposrednimi srečanji med predstavniki Aten in Skopja v duhu evropskega sodelovanja in dobrososedskih odnosov. »Radi bi našli konstruktiven način in mehanizem za dialog z Grčijo. Nič ne bi imeli proti neposrednim stikom, ki bi se osredotočili na konkretne zadeve, ki bi državi zblizale,« je po srečanju s špansko poslancema v Evropskem parlamentu izjavil Milošoski.

Kot je poudaril Milošoski, je znotraj Evropske unije vzpodbuden signal, ko se prednostno posveti pragmatičnemu pristopu ter dolgoročni viziji in cilju, s čimer se stvari premakne naprej. »Tudi Makedonija želi prispevati na ta način, z dialogom, ki bi lahko koristil obema državam, pa tudi ohranil in okrepil verodostojnost EU,« je še poudaril Milošoski.

Šef makedonske diplomacije pa se je srečal tudi s poročevalcem parlamenta za Makedonijo, slovenskim evropskim poslancem Zoranom Thalerjem (S&D/SD), in se mu zahvalil za predlog Slovenije za odpravo vizumov še pred božičem. V torek pa je govoril tudi z evropskim poslancem Jelkom Kacinom (ALDE/LDS), ki je pozdravil velik uspeh Makedonije, ki je prva v celoti izpolnila vse obveznosti iz načrta za ukinitve viz. Kacin je izrazil zadovoljstvo, da bodo vize ukinjene že 19. decembra in pozdravil predlog Slovenije oziroma ministrice za notranje zadeve Katarine Kresal.

Na delovnem pogovoru sta se Kacin in Milošoski sešla tudi včeraj, ko sta spregovorila o možnih pristopih in rešitvah, ki bi Makedoniji omogočili pri-

ZORAN THALER

JELKO KACIN

dobiti datum za začetek pogajanj. »Špansko predsedovanje in novo socialistično vlado v Grčiji je potrebno spodbujati, da na Zahodnem Balkanu v pristopno regato s Hrvaško končno vključimo tudi Makedonijo. V politični skupini ALDE bomo Makedonijo še naprej podpirali in hrabrali v vseh njenih proevropskih korakih,« je dejal Kacin, kot so sporočili iz njegove pisarne.

Makedonija in Grčija sta že od razpada nekdanje SFRJ v sporu glede imena Makedonije. Državi o tem pod okriljem Združenih narodov vodita pogovore, ki pa doslej niso obrodili sadov. Grčija je v zvezi Nato izkoristila pravico veta in tako Makedoniji preprečila članstvo v zaveznitvu. Vprašanje imena je prav tako upočasnilo napredovanje Skopja na poti v Evropsko unijo. (STA)

Boruta Pahorja sprejel libijski voditelj Gadafi

TRIPOLI - Slovenskega premierja Boruta Pahorja, ki zaključuje prvi uradni obisk kakega predsednika slovenske vlade v Libiji, je včeraj popoldne sprejel dolgoletni libijski voditelj Moamer Gadafi. Gadafi se je Pahorju zahvalil za obisk, na srečanju pa sta si tudi izmenjala darila. Premier je gostitelju podaril lipicanca po imenu Napolitano, Gadafi pa njemu dve kameli.

Gadafi se je Pahorju zahvalil za obisk ter mu dejal, da ga šteje za prijatelja in da je v Libiji vedno dobrodošel. Srečanje z Gadafijem - vse do včeraj ni bilo povsem jasno, ali bo do njega v okviru Pahorjevega dvodnevne obiska dejansko prišlo - je bistvenega pomena pri sklepanju poslov v Libiji. Gadafi, ki Libijo vodi že 40 let, je namreč tisti, ki da končni pečat na vsako pomembno odločitev, tudi poslovno, v svoji državi.

Pahor se je včeraj udeležil tudi slovensko-libijske poslovne konference, kjer je nagovoril udeležence. Na konferenci so gospodarstveniki obeh držav preučili možnosti za sodelovanje, pri čemer je libijska stran izpostavila, da ima za investicije trenutno na razpolago približno 65 milijard evrov, ki bi jih vložila tudi v slovenska podjetja. Slovenski vladni predstavniki pa niso izključili niti možnosti libijskih vlaganj v paradne konje slovenskega gospodarstva.

Poleg tega ima Libija pripravljenih 45 milijard evrov za infrastrukturne projekte znotraj države, pri čemer si del kolača obetajo tudi slovenska podjetja. Po nekaterih informacijah naj bi se podjetju SCT obetal 900 milijonov evrov vreden posel gradnje avtoceste pred Bengazijem.

Po mnenju nekaterih slovenskih gospodarstvenikov je Libija potencialno najperspektivnejši severnoafriški trg za slovenska podjetja, predvsem zaradi nekaterih poslovnih vezi, ki so ostale od skupnih projektov med nekdanjo Jugoslavijo in Libijo. (STA)

Hrvaški sabor o ratifikaciji arbitražnega sporazuma konec novembra ali v začetku decembra

ZAGREB - Predsednik hrvaškega sabora Luka Bebić je včeraj v Zagrebu dejal, da bodo poslanci o ratifikaciji arbitražnega sporazuma o načinu reševanja spora o meji s Slovenijo razpravljali konec tega ali v začetku prihodnjega meseca. Ob tem ni izključil možnosti, da bi sabor ravno zaradi omejenih ratifikacij za nekaj dni podaljšal svojo zadnjo letošnjo sejo. Sabor bo letos zadnjič zasedal od 19. novembra do 11. decembra, so pa na včerajšnjem srečanju dopustili možnost, da bi lahko poslanci v saborskih klopeh sedeli še tudi 14. in 15. decembra, če bo to potrebno zaradi razprave o ratifikaciji arbitražnega sporazuma in o državnem proračunu za leto 2010.

Policisti v zvezi z napadom na okrožno sodnico opravili že več razgovorov

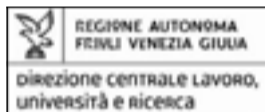
KRANJ - Preiskava ponedeljkovega napada na okrožno sodnico Katarino Turk Lukan teče v smeri suma storitve kaznivih dejanj poskusa uboja, povzročitve splošne nevarnosti in prepovedane proizvodnje in prometa z orožjem ali eksplozivom, so pojasnili na PU Kranj. Kot so zapisali, so policisti opravili že več razgovorov in preiskovalnih dejanj.

O zadevi poteka intenzivna kriminalistična preiskava. Policistom še ni znano, kakšno eksplozivno telo je bilo uporabljeno v ponedeljkovem napadu, saj forenzične preiskave še potekajo.

Kot je znano, je v ponedeljek nekaj pred 23. uro ob stanovanjski hiši okrožne sodnice Katarine Turk Lukan v Radovljici odjeknila eksplozija, v kateri je bila lažje poškodovana njena hči. Policija sklepa, da je bil povezan z delom Turk Lukanove in je sodnici ter njeni družini zagotovila stalno varovanje.

ROP FESR 2007 - 2013
CILJ KONKURENČNOSTI
IN ZAPOSLOVANJA
Furlanija Julijska krajina

ROP FESR 2007 - 2013

CILJ KONKURENČNOSTI IN ZAPOSLOVANJA

PREDNOSTNA NALOGA 1 "INOVIACIJA, RAZISKOVANJE, TEHNOLOŠKI PRENOS IN PODJETNIŠTVO"

PREDNOSTNA NALOGA 1.1.b "PODPORA PROJEKTOM INDUSTRIJSKEGA RAZISKOVANJA Z VISOKIM SISTEMSKIM UČINKOM ZA OKREPITEV MREŽ RAZISKOVANJA IN INOVACIJE TER TEHNOLOŠKIH OBMOČIJ INOVACIJE"

AVTONOMNA DEŽELA FURLANIJA JULIJSKA KRAJINA

Organ upravljanja: Mednarodni odnosi in odnosi z EU
Izvršni organ: Glavna direkcija za delo, izobraževanje, univerzo in raziskovanje

Obveščamo, da je bil v Uradnem listu Avtonomne dežele Furlanije Julijske krajine št. 42 z dne 21. oktobra 2009 objavljen razpis:

- RAZPIS ZA REALIZACIJO PROJEKTOV INDUSTRIJSKEGA RAZISKOVANJA NA PODROČJU AVTOMATIZACIJE DOMA rok za predložitev prošnje zapade 19. januarja 2010.

Obveščamo, da sta bila v Uradnem listu Avtonomne dežele Furlanije Julijske krajine št. 44 z dne 4. novembra 2009 objavljena razpisa:

- RAZPIS ZA REALIZACIJO PROJEKTOV INDUSTRIJSKEGA RAZISKOVANJA NA PODROČJU LADJEDELNIŠTVA IN NAVTIKE rok za predložitev prošnje zapade 2. februarja 2010

- RAZPIS ZA REALIZACIJO PROJEKTOV INDUSTRIJSKEGA RAZISKOVANJA NA PODROČJU MOLEKULARNE BIOMEDICINE rok za predložitev projektov zapade 2. februarja 2010

Razpisna dokumentacija in obrazci za izpolnitev so na voljo na spletni strani dežele www.regione.fvg.it v sekciji "bandi e avvisi della Regione" (razpisi in obvestila), kot tudi na sledečih povezavah:

• <http://www.regione.fvg.it/rafvglavoroprofessionidettagliodettaglio.act?dir=/rafvgl/cms/RAFGV/AT7/ARG1/FOGLIA10>

• <http://www.regione.fvg.it/rafvgrapporieturopeinternazionali/dettagliodettaglio.act?dir=/rafvgl/cms/RAFGV/AT11/ARG20/FOGLIA5/>

Informacije:

Služba za univerzo, raziskovanje in inovacijo – ul. San Francesco, 37 – 34133 Trst
tel. 0403775241 E-mail: univ.ricerca@regione.fvg.it - daniele.scano@regione.fvg.it
ketty.segatti@regione.fvg.it

NALOŽBA V NAŠO PRIHODNOST

ODGOVORNA
ZA POSTOPEK
Dr. Ketty Segatti

SENAT - Finančno-proračunski zakon 2010

Senat potrdil znižanje državnih prispevkov za slovensko manjšino

Zavrtnjeni vsi popravki Tamare Blažina in senatorjev Demokratske stranke

RIM - Senat je sinoči potrdil vladno namero, da v sklopu proračuna 2010 za več kot milijon evrov zmanjša državne prispevke za slovensko manjšino. Desnosredinska koalicija je zavrnila vse popravke senatorke Tamare Blažina in Demokratske stranke, ki je tudi zamahtevala več denarja za založniški zakon in za državni gledališki sklad (FUS), ki neposredno zanimata Primorski dnevnik in Slovensko stalno gledališče. Tozadevni popravek je predložil senator Vincenzo Vita v soglasju z Blažino. Senat je tudi zavrnil predlog opozicije za ohranitev letošnjih prispevkov italijanski manjšini v Sloveniji in Hrvaški, ki bo iz Rima prihodnje leto dobila manj denarja kot letos.

Demokratska stranka je včeraj v senatu naredila še zadnji poskus, s katerim bi preprečila napovedano znižanje državnih prispevkov slovenski manjšini v Italiji in italijanski v Sloveniji in Hrvaški. Senatorka Blažina je spet opozorila na hude posledice, ki bi jih imelo znižanje podpor za Slovence. Skupno s kolegi je nato predložila stališče (obravnavali ga bodo danes), ki bi v primeru sprejetja s strani vlade odprlo vsaj kakšno možnost za obe narodni skupnosti. Dokument slovenske senatorke sta, poleg drugih parlamentarcev DS, podpisala tudi senatorja iz Furlanije-Juljske krajine Carlo Pegorer in Flavio Petoldi.

Berlusconijska vlada je po mnenju levosredinske stranke, kljub načelnim proglasom, pokazala popolno brezbrzižnost do omenjenih dveh manjšin. Brezbrzižnost se odraža tudi v tem proračunskem zakonu. Glede Italijanov v Istri je vlada tudi popolnoma preslišala nedavno stališče predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija, pravijo senatorji Demokratske stranke. Fini je stališče v prid zaščite italijanske manjšine izrazil na sestanku s predsednikom hrvaškega parlamenta, na katerem je bil tudi Furio Radin, hrvaški parlamentarec italijanske narodnosti.

Blažina je zastopnikom vlade in senatorjem predstavila krizno finančno situacijo naše manjšine, ki v teh razmerah težko lahko optimistično gleda v prihodnost. Na prvo mesto je postavila krčenje državnih prispevkov, nato je omenila krizo Slovenskega stalnega gledališča, zelo počasno izvajanje zaščitnega zakona in tudi zaskrbljenost nad negotovim položajem

slovenske šole. Skratka zelo nespodbudna situacija, ki gotovo ne prispeva k dobrih odnosom med Italijo, Slovenijo in tudi Hrvaško, kjer živi velik del pripadnikov italijanske manjšine.

To nič kaj prijetno vzdusje po gojuje skupno rast tega večnarodnega in večjezičnega prostora, ki je oziroma bi moral biti dejavnik bogastva in splošnega razvoja, je dodala senatorka Blažina. Demokratska stranka opozarja Italijo, da s svojim odnosom do narodnih manjšin krši mednarodne in meddržavne pogodbe, vključno s t.i. Lizbonsko pogodbo o reformi Evropske unije.

Senat bo finančni zakon najbrž dokončno odobril danes, nato pa bodo proračunski dokumenti romali v poslansko zbornico. Tudi tam je pričakovati, da bodo poslanci potrdili krčenje prispevkov za slovensko manjšino. Od letošnjih 5,2 milijona evrov bodo ti zdrknili na 4,06 milijona evrov.

S.T

Senatorica Tamara Blažina je včeraj v senatu spet opozorila na finančne težave slovenske manjšine. Njena stališča so pri desni sredini naletela na gluha ušesa.

TABLJA - Dosledno izvajanje zakona 482 o zaščiti narodnih manjšin

Štirijezični rokovnik za otroke

Gorska skupnost za Guminsko, Železno in Kanalsko dolino je že leta 2006 odprla jezikovno okence za nemško, furlansko in slovensko manjšino

TABLJA - Gorska skupnost za Guminsko, Železno in Kanalsko dolino že dolgo dosledno izvaja državni zakon 482, ki štiti narodne manjšine v Italiji, in se zavzema za njihovo promocijo in rabo v javnih upravah. Že leta 2006 je odprla jezikovno okence za nemško, furlansko in slovensko manjšino, saj so vse tri narodne skupnosti prisotne na njenem ozemlju.

Zaposlene na teh okencih so bile že od vsega začetka zelo aktivne, njihove pobude pa so bile namenjene predvsem najmlajšim, da bi se ti že v otroških letih navadili uporabljati vse jezike okolja, v katerem živijo. In prav za otroke so tokrat pripravile poseben rokovnik za leto 2010.

Zvezček vsebuje približno sto barvnih strani, za vsak mesec so predvidene tudi posebne poučne igre, s pomočjo katerih otroci spoznavajo različne junake, predmete in besede. Najmlajši se bodo lahko s pomočjo zabavnega rokovnika naučili

osnovne izraze ter besede, ki jih običajno uporabljamo vsak dan, v vseh štirih jezikih območja, torej v italijanščini, slovenščini, nemščini in furlanščini.

Vseh dvanajst mesecev naslednjega leta jih bodo spremljali glavni junaki priročne knjižice, to so štiri verve, in sicer bratranec in sestrična Codafolta (Košatorepec): Lino Sciattolino, Anica Severica, Toni Eichhörnchen in Mariute Sghirate. Vse štiri so otroci z Guminskega, Železnega in Kanalske doline že spoznali v preteklih letih preko drugih dejavnosti, za katere je dalo pobudo jezikovno okence gorske skupnosti.

Izdajo barvnega rokovnika je omogočila Dežela Furlanije Juljske krajina s sredstvi, ki so na razpolago za izvajanje zaščitnega zakona. Rokovnike bodo brezplačno dobili vsi otroci, ki so se udeležili številnih igralnih oziroma didaktičnih aktivnosti, ki so jih priredile odgovorne za jezikovno okence. (NM)

CELOVEC - Dvajseti evropski manjšinski kongres

»Smo Evropejci, vendar najprej narodi Evrope«

Geslo »Smo vsi Evropejci, ali je le še prostor za narodne skupnosti?« predavatelj in udeležencem kongresa ni delalo (večjih) preglavic

CELOVEC - »Smo vsi Evropejci, ali je le še prostor za narodne skupnosti?« je bila osrednja tema jubilejnega 20. Evropskega kongresa narodnih skupnosti v Celovcu, ki ga je v torek zvečer svečano odprl avstrijski zvezni predsednik Heinz Fischer. Prireditve se je ves včerajšnji dan nadaljevala s številnimi predavanji strokovnjakov iz več evropskih držav, zastavljenega vprašanja pa se je v svojem predavanju »Slovenstvo v zedinjeni Evropi: zgodovinske izkušnje in razvojne možnosti slovenskih narodnih skupnosti« lotil tudi mladi znanstvenik z Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani Danijel Grafenauer. Svoj referat je zaključil z odgovorom na zastavljeno vprašanje ko je dejal, »da smo vsi Evropejci, vendar smo najprej narodi Evrope«.

Vsi narodi in etnične skupine v Evropi, še posebej to velja za majhne, morajo pokazati pogum preprostanja lastnih interesov in v skladu z njimi voditi svojo politiko, je nadaljeval Grafenauer in pristavil, da so narodi Evrope, njihova različnost in proces spoznavanja in učenja drug od drugega temelj uspešnega in dolgega življenja Evropske unije.

Znanstvenik z INV v Ljubljani je svo-

jem posegu obravnaval tudi položaj Slovencev oz. slovenskih manjšin v Avstriji, Italiji, na Madžarskem in na Hrvaškem. V zvezi s koroškimi Slovenci je menil, da bi njihov primer lahko postal celo model za razreševanje manjšinskih pravic v EU, ker imajo na podlagi mednarodnega prava, ustave in Avstrijske državne pogodbe zagotovljene posebne manjšinske pravice, kar ustvarja možnost iskanja novih modelov uresničevanja manjšinskih pravic med univerzalnimi človekovimi pravicami in posebnimi manjšinskimi pravicami. Glede Slovencev v Italiji pa je Grafenauer še posebej opozoril na dejstvo, da je leta 2001 sicer bil sprejet t.i. zaščitni zakon, čigar odločbe pa še vedno ostajajo v glavnem nerealizirane. Ob tem je izpostavil predvsem neizvajanje zakonsko določenega financiranja slovenske manjšine v Italiji.

Glede politike Slovenije v zvezi s svojimi manjšinami v sosednjih državah pa je menil, da je predvsem v zadnjem letu začela nastopati na zunanje-političnem odru bolj suvereno in pogumno ter ob tem opozoril, da je po mnenju nekaterih slovenskih razumnikov obstoj Slovenije neposredno odvisen od

DANIJEL GRAFENAUER

I. LUKAN

preživetja in uresničevanja evropske ideje.

Kot drugi slovensko govoreči predavatelj je na kongresu nastopil še predsednik Zveze slovenskih organizacij (ZSO) in narodnostnega sveta za Slovence pri uradu zveznega kancerja Marjan Sturm. Lotil se je vprašanja, ali raziskovanje miru lahko pomaga pri reševanju etničnih sporov. Problem je osvetlil na podlagi mirovnih teorij, še posebej teorij znanega mirovnika in alternativnega Nobelovega nagajenca Johana Galtunga, ki je v znanstveni diskurz uvedel pojme kot so strukturalno in kulturno nasilje. Galtungova teorija nasilja v svojo analizo vključuje celo-

ten družbeni in kulturni kontekst, kulturne tvorbe, gospodarska in politična oblastna razmerij in vloge posameznikov kot akterjev in prizadetih v nasilnih razmerjih, pa tudi psihološke, strukturalne in kulturne globinske dimenzije.

V zvezi z razreševanjem konfliktov med večino in manjšino na Koroškem in uveljavitvijo pravne države (vprašanje dvojezičnih krajevskih tabel) je Sturm izrazil prepričanje, da je treba ob vprašanju sožitja v deželi poleg prizadevanja za pravno državo upoštevati tudi simbole, za katerimi se skrivajo globinske kulture. »Te pojave je mogoče osvetliti le v dialogu, kar je srednje- in dolgoročno ključni pogoj za resnično sožitje,« je zaključil Sturm.

Drugi dan kongresa se je začel s predavanjem dekana Evangelijske teološke fakultete Univerze v Sibijuju (Romunija) o perspektivah narodnih skupnosti v zraščajoči se Evropi. Predstojnik Oddelka za politologijo in sociologijo Univerze v Salzburgu je predaval na temo »Od talilnega lonca do mozaika - globalizacija družbe ZDA«, tematike temeljnih pravic in svobodnih etničnih manjšin v Evropi pa se je lotil Gabriel Toggenburg z Ev-

ropske agencije za človekove pravice na Dunaju. Položaj Sintov in Romov v Evropi oz. Turkov v Nemčiji sta osvetlila predsednik Centralnega sveta nemških Romov in Sintov Romani Rose in Andreas Goldberg s Centra za študije o Turčiji in Essenu v Nemčiji. Univerzitetni profesor Karl Woschitz je govoril o temi »Kulturni spomin. Misli o ohranitvi in razvoju identitete«, Georg Marschnig z Univerze na Dunaju pa o Kočevarjih kot delu evropske spominske skupnosti. Njegov objektivni prikaz vloge Kočevarjev v 2. sv. vojni je naletel na neodobravanje starejših prisotnih Kočevarjev in tudi predstavnikov Staroavstrijev v Sloveniji.

Letošnji 20. Evropski kongres narodnih skupnosti je potekal tudi v znamenju 20-letnice Biroja za slovensko narodno skupnost, ki je tudi glavni organizator Evropskih manjšinskih kongresov. Biro so vsa leta vodili uradniki iz vrst slovenske manjšine, sedanjí vodja Peter Karpf je prvi, ki ni koroški Slovenec in tudi ne govori slovensko. Zato urad operativno vodi slovensko govoreči Thomas Kassl.

Ivan Lukan

GLOSA

Carlone ni prišel v Trst

JOŽE PIRJEVEC

Umril je prijatelj. Ne samo osebni, tudi prijatelj našega naroda. Umril je Karl Stuhlfarrer. Ob tej težki izgubi, naj se ga spomnim, kakor sem ga doživljal v več kot tridesetih letih druženja. Izhajal je iz dunajske proletarske družine in je otroška leta preživel v tistem delu prestolnice, ki so ga zasedli Rusi. V naprotju z avstrijskim javnim mnenjem, ki na sovjetsko armado nima lepih spominov, je Stuhlfarrer vedno trdil, da se mora Rusom in njihovemu fižolu zahvaliti, če je ostal pri življenju. Njegov oče je bil med vojno policaj pri SS in to dejstvo je v marsičem pogojevalo Karlovo življenjsko pot, saj je v tihi polemiki z njim posvetil velik del svojega raziskovalnega dela prav grozotam, ki jih je nacionalsocializem prizadejal svojim žrtvam: Židom, slovanskim narodom, ciganom. Ker so bile domače razmere take, da bi se ne mogel vpisati na univerzo, se je v času študija preživil sam, tako da je poletih mesecih hodil v neki švicarski hotel, kjer se je zaposlil kot natak. Ker je bil visok, so mu delovni tovariši, po večini Italijani, rekli »Carlone«, in to ime se ga je prijelo: v družini, med prijatelji, celo na univerzi.

Carlone se je kmalu usidral na Oddelku za novejšo zgodovino na dunajski Univerzi, ki ga je v petdesetih in šestdesetih letih vodil prof. Jedlicka. Čeprav je bil slednji tudi moj profesor na Diplomatski akademiji, se takrat s Carlonejem nisva spoznala. Srečala sva se šele nekoliko pozneje v kavarni nedaleč od Ringa, zahvaljujoč se posredništvu Andreasa Moritscha, ki je bil takrat docent na Oddelku za slovansko zgodovino. Moritsch je imel ambicijo, da bi med Dunajem, Celovcem, Ljubljano in Trstom organiziral mrežo mladih zgodovinarjev in je zaradi tega v družino pritegnil še Hannsa Haasa, Dušana Nečaka in Petra Vodopivca. Tako smo se začeli sestajati, nekaj na Dunaju, nekaj v Moritschevi rojstni vasi na Koroškem, pa tudi v Trstu. Carlone in Hanns sta bila kot dvojčka, čeprav sta bila čuden par, eden suh in visok, drugi pa majhen in čoklat. Oba sta nosila črn proletarski jopič, predvsem pa sta delila iste ideje: radikalne, skoraj prevratniške. O dunajski pocukranosti niti sledu. Sad njune simbioze je bila knjiga »Avstrija in njeni Slovenci«, ki je prvič brez opeševanja prikazala tragiko naše manjšine na Koroškem in je zaradi tega vzbudila splošno ogorčenje. Za dalj časa jima je tudi onemogočila univerzitetno kariero, posebno na Dunaju. Oba sta morala v ekzil, če sta hotela postati redna profesorja: Hanns v Salzburg, Car-

lone, po Moritschevi smrti, v Celovec. Skupina, ki jo je slednji skušal zbrati okoli sebe z ambicijo, da bi zastavila koordinirano raziskovalno delo, se ni posrečila. Organizirali smo sicer dva simpozija, to pa je bilo že vse. Toda ostali smo prijatelji, predvsem s Carlonejem, s katerim sem v naslednjih letih navezal skoraj bratski odnos. Bil je človek velikega znanja in velike sproščenosti, imeniten sogovornik, dober pivski tovariš, z usedlino grenkobe, ki sem jo slutil, pa samo delno razumel. V letih, ko sva si bila posebno blizu, je pripravljala doktorsko disertacijo o plebiscitu Južnih Tirolcev, ki sta jim ga pred vojno vsilila Hitler in Mussolini, pa tudi študijo o operacijski coni »Jadransko Primorje« med leti 1943-1945. Carlone ni bil človek, ki bi veliko pisal, je pa bil imeniten organizator intelektualnega dela in prav tako dober pedagog. Vrsto let je vodil študijska srečanja avstrijskih srednješolskih profesorjev zgodovine s slovenskimi, hrvaškimi, madžarskimi, češkimi in slovaškimi kolegi ter s tem obnavljal srednjeevropski kulturni prostor, ki pa ni imel nikakršnih habsburških nostalgij. V tem smislu je bil Carlone povsem atipičen Avstrijec, takšen, kakršnega je bilo mogoče spoštovati. Ko je prišel v Celovec, se je v času Haiderjeve vladavine močno zavzel za slovensko stvar in dosegel, da se je na njegovi fakulteti uveljavila vidna dvojezičnost. Kako je bil priljubljen na celovškem glavarstvu, si lahko predstavljate.

S Carlonejem in njegovo drugo ženo jutro je bilo lepo proslavljati noveletne praznike ali poletne počitnice in potovati. Skupaj smo bili na Cipru, v Jordaniji in na Portugalskem. Ko smo se po tem potovanju poslavljali na rimskem letališču, je dejal: »Sedaj že vidim, kaj bomo v prihodnje počenjali. Enkrat bomo šli na Vzhod, drugič na Zahod.« Pred nami se je odpiralo celo Sredozemlje. Zgodilo se je drugače. Najprej ga je udarila družinska tragedija. Nato je prišla bolezen, ki ji je podlegel po petih ali šestih letih boja. Stiki so se zrahljali, ker se je pač pod udarci usode zaprl v zasebnost, v katero nisem želel vdirati. Edino, kar sem lahko storil, je bilo to, da sem ga s kolegi pred dvema letoma predlagal za dopisnega člana SAZU. Verjetno sem ga pozneje še enkrat dvakrat srečal, a bežno. Pred meseci sem ga povabil, naj pride čez poletje v Trst, ki mu je bil zelo pri srcu. Odpisal mi je, da bo šel najprej na Dunaj zaradi kontrole v bolnici, nato pa, če bo le mogoče, da pride. Ni prišel.

**SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD SERGIJ TONČIČ
Natečaj za štipendije in podpore
za akademsko leto 2009/2010**

Slovenski visokošolski sklad Sergij Tončič razpisuje natečaj za dodelitev štipendij in podpor za akademsko leto 2009/2010, in sicer:

- štipendijo v znesku 1500 € za študentko - študenta visokošolskih zavodov, ki se izobražuje za poučevanje na osnovnih šolah s slovenskim učnim jezikom v Furlaniji-Juljski krajini; prošnji je potrebno priložiti potrdilo o dokončani višji srednji šoli s slovenskim učnim jezikom, potrdilo o vpisu na ustrezno fakulteto ali fotokopijo indeksa (univerzitetne knjižice) ter morebitno dokumentacijo o izkušnjah pri delu z otroki in o opravljenih izpopolnjevalnih tečajih;

- štipendijo v znesku 1500 € za študentko - študenta, ki je vpisan(a) v visokošolski program za predšolsko vzgojo v Republiki Sloveniji za pridobitev naziva »diplomiran(a) vzgojitelj(ica)«; prošnji je potrebno priložiti potrdilo o dokončani višji srednji šoli s slovenskim učnim jezikom, potrdilo o vpisu na Pedagoško fakulteto ali fotokopijo indeksa (univerzitetne knjižice) ter morebitno dokumentacijo o izkušnjah pri delu z otroki in o opravljenih izpopolnjevalnih tečajih;

- štipendijo v znesku 1500 € za študentko - študenta, ki se izobražuje po diplomskem programu Fakultete za šport v Republiki Sloveniji; prošnji je potrebno priložiti potrdilo o dokončani višji srednji šoli s slovenskim učnim jezikom, potrdilo o vpisu na ustrezno fakulteto ali fotokopijo indeksa

(univerzitetne knjižice) ter morebitno dokumentacijo o delovnih izkušnjah na športnem področju v sodelovanju z društvi, ki jih zastopa Združenje slovenskih športnih društev v Italiji (ZSŠDI);

- podpore rednim študentom, ki so vpisani v dodiplomske in podiplomske visokošolske študijske programe. O številu in znesku posamezne podpore bo odločal odbor sklada; predvideno je financiranje šolnin, študijskih potovanj, kotizacije tečajev in seminarjev. Prednost imajo študenti, ki imajo slabe materialne razmere in želijo izpopolniti svoje poznavanje slovenščine. Prošnji je potrebno priložiti curriculum vitae, potrdilo o dokončani višji srednji šoli s slovenskim učnim jezikom, potrdilo o vpisu na fakulteto ali fotokopijo indeksa (univerzitetne knjižice) ter morebitno dokumentacijo o doseženih priznanjih.

V skladu s statutom Sklada morajo prosilci imeti stalno bivališče ali biti rojeni v Furlaniji-Juljski krajini in ne smejo prejemati drugih štipendij ali podpor. Vsi zainteresirani naj prošnji priložijo fotokopijo osebne dokumenta, družinski list in davčno prijavo vseh družinskih članov ter obrazec ISEE. Dokumentacijo naj prosilci pošljejo v zaprti ovojnici do najkasneje 21. novembra na sledeči naslov: Slovenski Visokošolski sklad Sergij Tončič, Ulica Ginnastica 72, 34142 Trst. Razpis je objavljen tudi na spletni strani sklada (www.skladtoncic.org). Za dodatne informacije pišite na info@skladtoncic.org.

VREME OB KONCU TEDNA

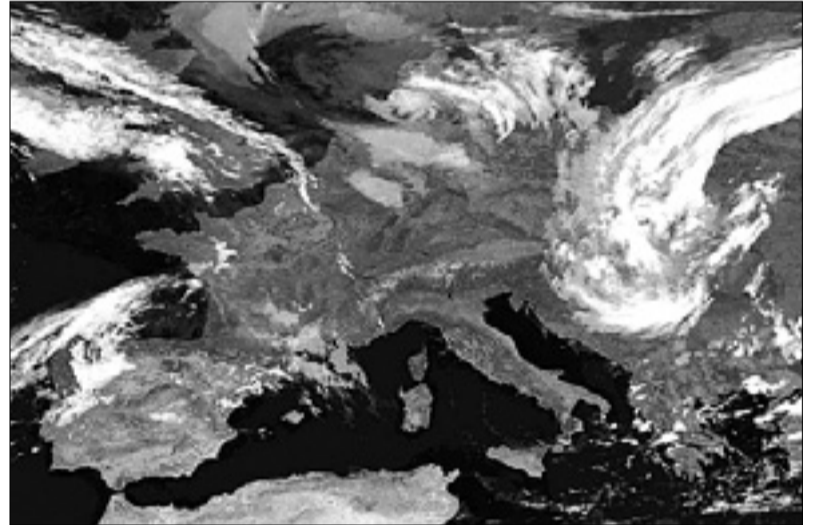
**Od jugozahoda bo pritekal
vlažen jesenski zrak**

DARKO BRADASSI

Po daljšem času je ciklon končno zapustil naše kraje in se je nad nami prehodno okrepil anticiklon. V zadnjih dveh dneh je pri nas prevladovalo sončno in stanovito vreme, tudi dnevne temperature so se v primerjavi s preteklim tednom občutno zvišale. Anticiklon pa ne bo imel ravno dolgega življenja. Nad Atlantikom nastaja globoko in obsežno ciklonsko območje, ki se bo v prihodnjih dneh spuščalo proti Sredozemlju. Glavnina poslabšanja ne bo dosegla naših krajev, ker se bo središče ciklonskega območja zaustavilo nad zahodno Evropo, anticiklon pa bo vseeno oslabil in bo vreme dobilo povsem jesensko podobo. Ob mogočnem ciklonskem območju nad zahodno Evropo bodo tudi pri nas vetrovi obrnili od jugozahoda, od koder bo za več dni pritekal vlažen in nekoliko toplejši zrak. Večjih poslabšanj z izrazitejšimi vremenskimi frontami ne pričakujemo, vseeno pa bo prevladovalo vlažno in oblačno vreme z občasnimi padavinami ali občasnim rosenjem. Vsekakor bosta vlaga in oblaki prevladovali nad soncem, ki ga bo, kot kaže, prav malo. Količine padavin pa ne bodo ravno velike, šlo bo v glavnem za rahlo deževje, ki je jeseni kar običajno, z jakostjo kakšnega milimetra dežja v eni uri. Nekaj več dežja se obeta v nedeljo v popoldanskih ali večernih urah. Ploh in neviht pa ne pričakujemo, ker bo zaradi toplejšega zraka, ozračje mirnejše in manj turbulentno.

Ob jugozahodni vremenski sliki, ki bo, kot kaže, lahko trajala več dni, se bo ob visokem odstotku vlage in občasnim rosenjem kopičila predvsem na Tržaškem v nižjih plasteh ozračja tudi nesnaga. Predvsem bomo to občutili po vsej verjetnosti v prvih dneh prihodnjega tedna, ko bo, kot kaže, zaradi tople višin-

Na sliki: trenutno se je nad nami prehodno okrepil anticiklon

PISMA UREDNIŠTVU

**Razlastitev zemljišč
v Sovodnjah**

Način, s katerim potekajo postopki pri razlastitvi zemljišč, vzbujajo precejšnjo zaskrbljenost. Zato je zanimanje in pobuda odv. g. Damijana Terpina dobrodošla, a na žalost nekoliko pozna. Dovolite, da vas, deželni tajnik Slovenske skupnosti, obvestim, da so se s poročili in sestanki o vsebini teh zadev ukvarjali v Sovodnjah tudi v pretekli upravi. O tem so poročali tudi predstavniki družbe Autoviv Venete z udeležbo vaščanov in goriške Pokrajine, ki jo je zastopala Mara Černic, odbornica za okolje. Ob priliki sem opozoril, da odškodnina ni primerna in ne spodbudna, ker v takih primerih podjetja, ki gradijo enake pomembne in potrebne infrastrukture, cenijo drugače in na pravičen način, upoštevajoč nepopravljivo škodo, ki jo povzročijo na tako mali in zaprti površini, oziroma teritoriji.

Če so poročila nove uprave občine Sovodnje, ki so bila vsekakor javljena, kljub temu pomankljiva ter nezadostna in so bili morda

uradniki »nepazljivi«, kot domnevate g. adv. Terpin, vas sprašujem: »Kako mislite nadaljevati, in če je mogoče, popraviti "raztresenost" uprave in obvarovati množične dejavnosti in med temi pravične odškodnine prizadetim? Kako mislite slovenski manjšini zagotoviti pravice, katere znani in pridobljeni zakon predvideva in določa, vedno in povsod?«

Politika in diplomacija sta sredstvi, ki se uporabljata za uresničitev dolgotrajnih in koristnih načrtov za vse državljane in, kot vemo, zahtevajo določen čas. Medtem ko je pogovor v ožjem krogu z vsemi in razpravljati o vsem brez predsodkov in reševanje zadev krajevnosti in prizadetih in najkrajšem času prednost. Ali ne?

S spoštovanjem

Bruno Budal

STARI SLOVENSKI PRIIMKI PO VASEH

Boršt

Borštanskih priimkov je v primerjavi z ostalimi večjimi vasi v Bregu razmeroma malo. Zelo stara, a izginula, sta Sutigne (mogoče vzdevek, 1390) in Puglen ali Puhlen (1609). Že v začetku 17. stoletja so tu značilni Hrvatci, Glavina, Kosmač (ki kasneje izgine in se spet pojavi na polovici 18. stoletja), Petaros, Zobec, Zahar in Sedmak. Vsi obstanejo tu še več stoletij ali so prisotni še danes. V 18. stoletju so tu še Šušman, Žerjal, Gropajc in Marec, v 19. pa,

med drugimi, Čač, Dobrila in Hrovat. Mnogi izmed teh priimkov so prisotni tudi v drugih brežanskih vaseh in zaselkih (tako na primer: Zobec in Kosmač v Zatrežcu, Žerjal v Boljuncu, Hrvatčič v Ricmanjah, Čač na Jezeru). Zanimiv pa je Zahar, ki ga pred 19. stoletjem dosledno pišejo Sacher. Na isti način je zapisan tudi bazovski Žagar, tako da je možen tudi skupni izvor. Dolga stoletja prisotni, čeprav ne zelo razširjeni, priimek Sedmak pa daje slutiti na daljni kriški izvor.

Marko Oblak

■ **NAČRT POKRAJINE ZA GOSPODARSKI RAZVOJ**

Ovrednotenje kraškega teritorija

Študija arhitekta Andreasa Kiparja

Pokrajina Trst je predstavila študijo z naslovom »Smernice in projektni predlogi za pomno kvalifikacijo kraškega območja na lastnem ozemlju«, katere izvedbo je naročila krajinskemu arhitektu mednarodnega slovesa Andreasu Kiparju.

Seji je predsedoval podpredsednik in odbornik za promocijo teritorija Walter Godina, ki se je želel srečati s predstavniki javnih ustanov in glavnih zainteresiranih zasebnih strani, da bi skupaj delili celovit pogled na razvoj majhnega, a enkratnega teritorija, ki bo lahko pomemben dejavnik na področju razvojne politike, če bo znal izdelati ponudbo okolja, v katerem je lepo živeti, sobivati in predstavljati njegovo ponudbo.

»Pokrajina Trst,« je pripomnil podpredsednik z resorjem za gospodarski razvoj in promocijo teritorija Walter Godina, »si že dalj časa prizadeva za razvoj načrta, ki bi opredelil povezovalne točke teritorija, in za turistično, naravno, kulturno in gospodarsko ovrednotenje Krasa in njegovega odnosa z mestom. Veliko dela nas še čaka, temelji pa so že postavljeni: turist, ki danes vstopa na območje pokrajine skozi devinsko-nabrežinsko občino in ga zapušča pri Miljah, tvega, da se izgubi, ker so turistični kazipoti različno označeni v posameznih občinah, in da bo majhne posebnosti, razsejane po teritoriju, našel le s težavo. Razmišljamo o raznoliki ponudbi tematskih poti, ki jim je lahko slediti in ki bodo s pojasnjevalnimi smerokazi omogočile obiskovalcem odkrivanje sugestivnih kotičkov našega teritorija, pokašnju tipičnih pridelkov, uživanje naše bogate kulturne ponudbe: od poti po vodah, do poti pesnikov, gradov in okusov, Kraške narave in Podzemnega Krasa, zgodovinskih poti... in še drugih. Gre v bistvu za razvoj brand-a, ki bi bil takoj prepoznaven in prirejen po italijanskih in evropskih modelih; ni več čas za sistem »do-it-yourself«, danes je treba vlagati v skupne cilje in ukrepe, da se bomo lahko uspešno kosali z zahtevami trga in prikazovali ponudbo teritorija, v katerem je življenje prijetno.«

Ekološko okence spet odprto

Decembra sedež v Miljah

Ekološko okence, ki je nastalo na pobudo Pokrajine Trst po projektu društva Verdeazzurro - Legambiente Trieste in ki je bilo uresničeno v sodelovanju z Banca Etica in združenjem ARCI Trieste, bo ponovno odprto za javnost. Informacijska točka na ul. Donizetti 5/a bo odprta vsak torek od 10. do 12. ure in ob petkih od 17. do 19. ure. Od decembra meseca bodo podobne storitve na razpolago tudi v Miljah v sklopu pobude, ki si jo je prav tako zamislilo društvo Legambiente in ki jo je v sklopu lastnega delovanja v korist državljanov izpeljala Pokrajina.

Mladi uslužbenci Ekološkega okenca nudijo informacije o problemih v zvezi s pravili, davčnimi predpisi in spodbudami za obnovitvene posege na zgradbah in za zamenjavo ogrevalnih in hladilnih sistemov, ki zmanjšujejo energetske porabe in uporabljajo alternativne vire energije (sončno, fotovoltaično, vetrno, geotermalno) za klimatizacijo prostorov. V prvem obdobju po otvoritvi (januarja – marca 2009) se je na okence obrnilo okoli petdeset oseb, ki so tu dobile koristne informacije za reševanje

problemov v zvezi z lastnim bivališčem. Poleg neposredne pomoči na sedežu v ul. Donizetti št. 5/a, se javnost poslužuje tudi telefonske linije (366-5239111) in elektronske pošte (ecosportello@legambientetrieste.it). Z informacijsko točko sta in bosta naprej sodelovala dva strokovnjaka, ki nudita dodatno in podrobnejšo

poglobitev zahtevnejših primerov. Ker so mnogi spraševali, kateri obrtniki oziroma katera usposobljena podjetja izvajajo tovrstne posege, je Ekološko okence sklenilo memorandume o soglasju s stanovskimi organizacijami CNA, Confartigianato in SDGZ za sestavo seznama usposobljenih obrtnikov in podjetij.

■ **ROK RAZPISA DO 16. NOVEMBRA**

Spomenik beguncem

S pobudo soglašajo vsa ezulska združenja

Pokrajina Trst je objavila razpis za projektno zamisel in izdelavo spomenika, ki bo posvečen množični izselitvi Italijanov iz Istre, Rijeka in Dalmacije. »Naš namen je postavitev obeležja, ki bo konkretno pričevanje bolečega dogodka, ki je ob koncu druge svetovne vojne zajel italijanske prebivalce na ozemlju vzhodne Jadranske obale. Za uredništev tega namena smo iz simbolnih razlogov izbrali območje Škofij, ker je prav ta kraj prehodilo več tisoč istrskih, reških in dalmatinskih družin na svoji poti v Italijo.« Postopek za postavitev spomenika, s katerim soglašajo vsa ezulska združenja, se je začel že januarja 2008. Delo bo postavljeno v miljski občini na krožišču, kjer nova pokrajinska cesta št. 15 pri Orehu preide v državno cesto št. 15, t.i. ulico Flavia, se pravi točno na istem območju, ki so ga italijanski begunci dejansko prehodili med izseljevanjem iz vzhod-

no jadranskega teritorija.

Načrt in izdelava spomenika morata predvideti uporabo pretežno kamna ali drugih krajevskih materialov, ki se harmonično vključujejo v okolje, v katerem bo postavljen spomenik. Svojo ponudbo lahko predložijo tako posamezniki kot skupine, pri čemer se spodbuja udeležba mladih z namenom širjenja aktivnega spoznavanja teme ezulov, ki predstavlja pomemben zgodovinski dogodek 20. stoletja, med mladimi generacijami. Pri razpisu sodelujeta Občina Milje in Ministrstvo za kulturne dobrine - Deželna direkcija za kulturne in krajinske dobrine Furlanije Julijske krajine. Razpis, ki je objavljen na spletni strani Pokrajine Trst (www.provincia.trieste.it), bo zapadel 16. novembra 2009. Uspešni ponudnik bo moral izdelati spomenik do junija 2010.

■ **DECEMBRA BOGATA PONUDBA SPREHODOV**

Za odkrivanje lepote ozemlja

Itinerarji Pokrajine Trst

December ponuja vrsto priložnosti za vse, ki želijo odkrivati lepoto tržaške pokrajine in spoznavati tipične pridelke njenega ozemlja. Pokrajina Trst je namreč pripravila deset itinerarijev za vrednotenje značilnosti njenega teritorija. »Zamislili smo si tematske obiske in itinerarije,« je povedal podpredsednik Walter Godina. »Pri tem smo posvetili posebno pozornost ovrednotenju posebnih značilnosti, ki jih običajni izleti za turiste navadno ne predvidevajo, saj so naši sprehodi namenjeni spoznavanju vasi, bazilik in torkelj, kraških poti in drugih zanimivosti, ob vsem tem pa seveda nismo pozabili na vinsko in kuharsko tradicijo kot tudi ne na krajevo kulturo in zgodovino.« Informacije lahko dobite po telefonu in sicer na številkah 040 367130 ali 335 6654597, pri katerih se lahko tudi prijavite. Predhodna prijava je obvezna.

Nedelja, 6. decembra 2009

- Potovanje skozi čas: od Repentabra do Rilkejeve poti in poti Gemina: € 10,00 (avtobus, vodič, degustacija)

- Slikati vasi, slikati mesta: kraške vasi: € 10,00 (avtobus, vodič, fotograf, degustacija)

Ponedeljek, 7. decembra 2009

- Znanost od blizu: € 10,00 (avtobus, vodič, degustacija)

Torek, 8. decembra 2009

- Obalna cesta: med Križem in Prosekom: € 5,00 (vodič naravoslovec, degustacija)

- Pot skozi vasi: od Nabrežine skozi Slivno, Mavhinje, Prečnik in Šempolaj: € 5,00 (vodič naravoslovec, degustacija)

Sobota, 12. decembra 2009

- Drama istrskih ezulov: bivši zbirni center za begunce na Padričah in Muzej istrske omike: brezplačno (avtobus, specializirani vodič, aperitiv s pridelki domačega teritorija)

- Risorgimento v Trstu: brezplačno (vodič, ogled Muzeja Risorgimenta in Oberda novega spomenika, aperitiv)

Nedelja, 13. decembra 2009

- Trst med letoma 1945 in 1954: fojba pri Bazovici in T.S.O.: brezplačno (avtobus, specializirani vodič, vstopnine, predavanje in prigrizek med odmorom)

- Nacistične utrjene postojanke med zadnjo vojno: Kleine Berlin in Sv. Sobota: brezplačno (avtobus, vodič, vstopnine, prigrizek)

- Enogastronomsko... in kulturno srečanje: brezplačno (večerja, presenečenje)

■ **POKRAJINA TRST ZA MEDNARODNO SODELOVANJE**

V podporo razseljenim v Kolumbiji

Projekt se bo zaključil januarja 2010

Odborništvo za politiko za mir in zakonitost je skupaj z nepridobitniškim združenjem za družbeno korist »A Sud ecologia e Cooperazione« podprlo projekt mednarodnega sodelovanja z naslovom »Krepitev družbenega vključevanja in razseljenih domorodnih ljudstev v Kolumbiji s pomočjo zdravstvenega varstva in potenciranjem dokumentacijskega centra državne organizacije domorodnih ljudstev v Kolumbiji ONIC«, ki ga financirajo Programi mednarodnega sodelovanja za razvoj in posege človeške solidarnosti.

V okviru projekta, ki se bo zaključil januarja 2010, so nudili osnovno zdravniško pomoč skupnostim Nukak Makú, razseljenim v predmestju San José v okraju Guaviare. Poleg tega so izboljšali in okrepi organizacijo ONIC, da je bolj učinkovito izvajala pritisk, sledila situaciji in opozarjala nanjo v zvezi z resnim stanjem institucionalne zapostavljenosti in kršenja človeških pravic, katerega žrtve so domorodna ljudstva Nukak in Awa v kolumbijskih okrajih Guaviare in Nariño.

■ **BOGATA PONUDBA PREDSTAV ZA VSE**

Novembra v svetoivanskem gledališču

Spored namenjen otrokom, mladim in odraslim

Te dni bodo v malem gledališču v svetoivanskem parku na Weissovi ulici št. 13 na sporedu še zadnje predstave v sklopu projekta »Prižgejo se luči...«, ki ga je Pokrajina Trst priredila z željo izoblikovanja sporeda, ki je primeren za vse, od otrok do mladih in odraslih. Jutri, to je v petek, 13. novembra, bo skupina Gruppo Immagine postavila na oder predstavo z naslovom »Ikebana«. V nedeljo, 15. novembra, je na programu igra »Cabaret magico«, ki jo je pripravilo združenje Trieste Magica. V četrtek, 19. novembra, bodo proza, glasba v živo in videoprojekcije zavladale v multimedijski produkciji kulturnega

društva Palačinka »Thru hate & anger«. V petek, 20. novembra, se bo kulturno društvo Teatro Incontro predstavilo z glasbenim nastopom »Funthomas«, to je videoprojekcijo 3D videoposnetkov ob spremljavi glasbe v živo, predstava združenja Teatro Immagine Suono - ACTIS »L'opera del mendicante« pa bo na vrsti v soboto, 21. novembra. Zgodnja predstava v programu, s katero se bo torej zaključil spored za leto 2009, je »Jimmy Dean, Jimmy Dean« v priredbi društva Teatro Incontro.

Vse predstave se začnejo ob 20.30 in so brezplačne, do zapolnitve prostih mest.

Dodatne informacije so na voljo na spletni strani: www.provincia.trieste.it.

www.provincia.trieste.it/sportellolavoro

Sedež: Scala Cappuccini, 1 - Trst
Tel. 040.369104/040.368277/040.369685
Fax: 040.369577

SLUŽBA ZA POVEZOVANJE MED POVPRŠEVANJEM IN PONUDBO NA TRGU DELA
Tel. 040.369104/040.368277/040.369685
(po odgovoru telef. odzivnika vtipkajte 249)
E-mail: cercolavoro@provincia.trieste.it;
Uradne ure:
Od ponedeljka do petka od 9:15 do 12:45
Ponedeljek in četrtek od 15:00 do 16:30

ZAPOSLOVANJE SPECIFIČNIH SKUPIN DELAVCEV Z.68/99

Tel. 040.369104/040.368277/
040.369685
(po odgovoru telef. odzivnika vtipkajte 240 in 241)
e-mail: colloc.obbligatorio@provincia.trieste.it
Uradne ure:
Od ponedeljka do petka od 9:15 do 12:45

OKENCE ZA DRUŽINSKE SODELAVCE

Tel. 040.369104/040.368277/040.369685
(po odgovoru telef. odzivnika vtipkajte 223, 224 in 242)
e-mail:
assistentifamiliari.trieste@provincia.trieste.it
Po predhodnem naročilu

OKENCE ZA PODJETJA

(Služba namenjena samo podjetjem)
Ul. Caboto, 14 pri Ezit - Trst
Tel. 040.8988211
Fax: 040.382261
e-mail: azienda@provincia.trieste.it
Uradne ure:
Sreda od 9:30 do 12:30
Upravna direkcija
Ul. S. Anastasio, 3 Trst
Tel. 040.3798421/547398
Fax: 040.3798527
e-mail: sportellolavoro@provincia.trieste.it
Uradne ure:
Od ponedeljka do petka od 9:30 do 12:30
Ponedeljek in četrtek od 15:30 do 17:00

KOMPLEKSNA ORGANIZACIJSKA ENOTA ZA KONFLIKTE NA DELU IN PROBLEMATIKO PRISELJENCEV

Sedež Trg Duca degli Abruzzi, 3 - Trst (III. nad.)
Tel. 040.639636/040.660861/ 040.630546/040.767418
Fax: 040.639336
e-mail: confittilavoro@provincia.trieste.it;
immigrazione@provincia.trieste.it
Uradne ure:
Torek, četrtek in petek od 10:30 do 13:00

OKENCE ZA PRISELJENCE

Ul. San Carlo 1/a, pri tržaški prefekturi
Tel. 040.3731480 Fax: 040.3731666
Uradne ure:
Ponedeljek, sreda in petek od 9:30 do 12:00

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

PREFEKATURA - Na sestanku o Slovenskem stalnem gledališču padle prve odločitve

Komisarska uprava in ukrepi za saniranje finančnega položaja

Postopek bo stekel v nekaj dneh, sezona se mora čim prej začeti - Finančni okvir še neznanka - SKGZ in SSO bosta komentirali v petek

Shod uslužbenecv SSG na Velikem trgu

KROMA

»Kaj bo padlo z neba?« se je glasilo vprašanje, natisnjeno ob jabolku na velikem plakatu, ki so ga uslužbenci Slovenskega stalnega gledališča včeraj popoldne razgrnili pred tržaško prefekturo. Glede na okoliščine ni nihče pričakoval, da bo s sestanka na Prefekturi padlo okusno jabolko. Vsi so pač vedeli, da bo sadež bolj ali manj kisel, ker je situacija huda.

Sestanek, ki so se ga poleg prefekta Giovannija Balsama udeležili predstavniki Dežele FJK (odbornik za kulturo Roberto Molinaro), Pokrajine Trst (predsednica Maria Teresa Bassa Poropat in odbornica Mariella De Francesco), Občine Trst (odbornik za gospodarstvo in finance Giovanni Battista Ravidà), krovnih organizacij SKGZ in SSO (Rudi Pavšič in Drago Štoka) in Društva Slovensko gledališče (Adriano Sosič) ter izvedenec Renato Manzoni, je trajal pol drugo uro. Na koncu je prefekt razložil, da se udeleženci okvirno strinjajo z ukrepi za saniranje finančnega stanja gledališča, ki sta jih v svoji ekspertizi predlagala izvedenca Marija Marc in Renato Manzoni.

Ukrepe (z morebitnimi manjšimi spremembami) bo uvedla komisarska uprava. Postopek bo stekel v naslednjih dneh, po proučitvi pravnih okvirov. Za zdaj še ni znano, ali bo vloga komisarja poverjena eni ali več osebam, za koliko časa prav tako ne. Upravnega sveta v tem obdobju ne bo, komisar (oz. komisarji) pa bo imel dve nalogi. V prvi vrsti bo moral omogočiti takojšnji začetek gledališke sezone, saj se morajo dejavnosti začeti do 1. decembra. Spoštovanje tega roka zagotavlja sredstva, ki jih ministrstvo za kulturo namenja gledališču preko državnega gledališkega sklada FUS. Komisar pa bo moral ob tem sanirati bilanco ustanove. S kolikšnimi prispevki bo razpolagal, še ni jasno.

O prispevkih na včerajšnjem srečanju ni bilo govora, podrobnosti v zvezi s tem bodo znane v naslednjih dneh. Vsekakor vse kaže, da bo Dežela FJK potrdila prejšnjo raven prispevka, torej 250 tisoč evrov. Pokrajina Trst bo svoj delež povečala s trenutnih osem na trideset tisoč evrov, Občina Trst, ki je nazadnje prispevala le pet tisoč evrov, pa se še ni izrazila, saj bodo občinski upravitelji raje počakali imenovanje komisarja. Prav tako še ni znano, kolikšen bo prispevek slovenske manjšine. Prefekt Balsamo je razložil, da bo komisar na koncu mandata sestavil poročilo o ekonomskem stanju ustanove. Na podlagi tega dokumenta bodo članice odločale o spremembi statuta in o uravnoteženju rednih prispevkov posameznih uprav. Poročilo komisarja bo, skratka, osnova za sprejemanje dolgoročnih odločitev. Po besedah prefekta so krajevne uprave izrazile pripravljenost, da povečajo svoje prispevke, toda le pod pogojem jasnih in učinkovitih ukrepov, ki bi zagotovili dobro delovanje ustanove.

O obliki komisarske uprave ni bilo popolnega soglasja, predsednik SSO Drago Štoka je npr. dejal, da bi bila izbira enega samega komisarja tvegana. Pavšič in Štoka se bosta sestala v petek, ko bosta tudi dokončno ocenila včerajšnje pogovore.

Na Velikem trgu so v kar hladnem vremenu dobri dve uri manifestirali uslužbenci gledališča, ki so poleg plakata z jabolkom prinesli zastave sindikatov CGIL-SLC in UIL. Pridružili so se jim slovenski in italijanski posamezniki, ki so jim izrazili solidarnost, nabralo se je petdeset do sedemdeset ljudi.

Še pred sestankom je predstavnica kriznega odbora SSG Nikla Petruška Panizon povedala, da so ukrepi, ki sta jih predlagala izvedenca »hudi, saj predvidevajo

skrajšanje delovnih pogojev (z 9 na 6 mesecev ipd.) in okrnitev produkcijske dejavnosti«, poleg tega pa obstaja nevarnost, da bi se položaj v prihodnje še poslabšal, saj se vsem gledališčem pišejo hudi časi. Peter Koroišič je obžaloval, da »sindikati niso bili vključeni v pogovore in pogajanja, to pa se dogaja že od samega uradnega začetka krize. Krovni organizaciji se s sindikati prav tako nista sestali.« Umetniški vodja Primož Bebler je dejal, da je najbolj kočljiva tema pogovorov zvišanje sredstev iz manjšinskega sklada. Z omejitvijo produkcij pa bi po njegovem »malo privarčevali in veliko izgubili, začenši z uničenjem ansambla«.

Sindikalisti in sindikalni predstavniki so se naposled zvečer ločeno sreča-

li s prefektom, ki jim je orisal situacijo. Deželni tajnik UIL Luca Visentini je sinoči menil, da je komisarska uprava dobra izbira, pravzaprav edina možna. Pozitivno je tudi, da se bodo članice pogovarjale o prispevkih, saj je doslej med njimi samo deželna uprava finančno podpirala SSG. »Pokrajina in Občina Trst, a tudi slovenske organizacije, gledališču niso prispevale skoraj ničesar,« je zatrdil Visentini. CGIL in UIL bosta komisarju postavila pogoj, brez katerega se ne nameravajo dogovarjati: »Uslužbenci so tačas že prispevali tri mesečne plače: osebja ne smejo krčiti, vse uslužbenke je potrebno ponovno zaposliti.«

Aljoša Fonda

SV. JAKOB - Prometna nesreča

Motorist povozil žensko na prehodu za pešce

Prehod za pešce v Ulici San Giacomo in monte, prizorišče nesreče

KROMA

Po prometni nesreči je služba 118 včeraj prepeljala v bolnišnico tako motorista kot peško, po navedbah karabinjerjev pa se je poškodovala le slednja. Dogodek se je pripetil okrog 13. ure v Ulici San Giacomo in monte pri Sv. Jakobu.

V višini Stendhalovega stopnišča je peška s plastičnimi torbami v rokah prečkala cesto na prehodu za pešce. Po besedah oč-

vidcev naj bi se mestni avtobus, ki je vozil v smeri proti mestnemu središču, pravilno ustavil, da bi ženski prepustil prednost in ji omogočil prehod. Za avtobusom pa je privozil voznik motornega kolesa yamaha tdm 900, ki je bajte hotel prehiteti avtobus. Pri tem se je znašel pred peško in jo podrl, sam pa je prav tako padel na tla.

Motorist, 58-letnik iz Trsta, jo je bajte

odnesel z nekaj praskami, težje poškodbe je imela peška, ki se je med drugim močno udarila v glavo. 52-letnica je po rodu iz Veneta, že več let pa živi v Trstu. Po navedbah šentjakobskih karabinjerjev poškodbe naposled le niso bile tako hude, gospa ima še največ težav s poškodovano nogo. Karabinjerjem so pomagali tržaški mestni redarji, ki so uredili promet, cestišče pa so očistili gasilci.(af)

ULICA FLAVIA Voznica v bolnico

V jutranjih urah je rešilec prepeljal v katarsko bolnišnico slovensko državljanko, ki se je poškodovala v prometni nesreči. 63-letnica je z osebnim avtomobilom fiat punto ob 8.30 vozila po Ulici Flavia, ko je pri Ulici Parlotti, nedaleč od Žavelj, iz nepojasnjenih vzrokov izgubila nadzor nad vozilom. Slednje je zaneslo s ceste, avtomobilistka pa si je pri trčenju poškodovala rebra. V bolnišnici so prognozo pridržali, ponesrečenka pa po informacijah tržaške občinske policije ni v smrtni nevarnosti.

V petek razstava Tanje Kralj v NŠK

V petek, 13. novembra, bodo ob 18. uri v Narodni in študijski knjižnici Trst odprli razstavo del mlade tržaške umetnice Tanje Kralj, ki bo širšemu občinstvu tokrat predstavila svoje mandale. Umetnost miroljubne religije, ki je tokrat nastala pod čopičem naše zamejske slikarke, bo na uradni otvoritvi razstave z naslovom Mandale predstavila Ani Tretjak, za glasbeno kuliso pa bo poskrbel flavtist Carlo Venier.

Tanja Kralj je umetnica, ki je svoje umetniško znanje izpopolnjevala na številnih tečajih. V prvi polovici devetdesetih let je obiskovala tečaj, ki ga je organiziralo kulturno-umetniško združenje L'Off, svojo kariero pa je nato nadgrajevala še s celo vrsto drugih tečajev, ki so jih vodili ugledni umetniki. Pred kratkim pa se je udeležila tudi tečaja v kulturnem krožku Dom Briščiki, kjer so se tečajniki učili risanja in barvanja mandal. Njena dela so bila na ogled na številnih skupinskih razstavah na različnih lokacijah v tržaški pokrajini.

Tej razstavi bo v začetku prihodnjega leta sledila še ena zanimiva razstava, ki bo v žarišče postavila fotografijo. Stene Narodne in študijske knjižnice Trst bodo krasili obrabi afriških otrok, ki jih je v svoj objektiv na enem od svojih potovanj po afriškem kontinentu ujela Biserka Cesar. (sč)

PROSEK - Višek praznovanj ob zavetniku sv. Martinu

Lep dan privabil množico Ponudba bogata in raznolika

Ulice so napolnile stojnice in radovedni obiskovalci - Kmečka zveza ponujala domače specialitete

Martinovo je zagotovo eden izmed najbolj priljubljenih praznikov pri nas, ko praznujemo dokončno spremembo mošta v mlado vino. Najbolj se ga veselijo na Proseku, kjer domačega zavetnika pričakajo z večdnevni slavljen in raznoraznimi pobudami za vse okuse. Že od sobote je bilo v vasi kar se da živahno: na sedežu rajonskega sveta odprli razstavo starega kmečkega orodja; v nedeljo je bil na sporedu pohod po kontovelsko-proseškem bregu in pa Martinova »furenga« po vaških ulicah ob bogatem kulturnem programu, ponedeljek je bil posvečen predstavitvi knjige Stanislava Renčlja Okusi krasa, v torek pa je bilo na vrsti predavanje o novem vinu in o tradiciji prosekarja. Višek praznovanj pa je bil seveda včeraj.

Dolga kolona parkiranih vozil pred Prosekom je že v zgodnjih popoldanskih urah napovedovala, da je v vasi vse živo. Vreme je bilo sončno in kar vabilo je na sprehod. In res, proseške ulice je napolnila množica radovednežev, ki se je sprehajala od stojnice do stojnice in preverjala, kaj vsaka ponuja. Pravijo namreč, da se na Martinovo na Proseku lahko kupi marsikaj koristnega inokusnega. No, ponudba je bila za vse okuse: od oblačil, torbic, rokavic in čepic, mimo etničnih izdelkov, dežnikov in cvetja pa do raznorazne hrane in še bi lahko naštevali. Obiskovalci so si mastili usta s sladicami ali pa se oblikovali ob toplih sendvičih ali ob dišečih klobasah z zeljem, marsikdo pa je segel po topli čokoladi, kostanjih in po kozarcu pristnega vina. Tega so ponujali v osmici Primorja v Kulturnem domu, v Soševi hiši, kjer ga je stregla domača godba, in pa v osmici Mladinskega krožka U kutu. Pristno kapljico pa je bilo najti tudi »na Kržadi«, kjer je bila z desetimi stojnicami prisotna Kmečka zveza. Tu so kraljevali domači proizvodi, in sicer ekstra deviško oljčno olje, med, jabolka in jabolčni krljji, jabolčni kis in jabolčni sok, marmelade, siri, pečen pršut in seveda vino. Mlajši obiskovalci so se navdušili nad razstavo živine na B'lanu, kjer so lahko namesto prašičev po glavi trepljali osličje in goze, ki jih zdravstveno podjetje uporablja za t.i. pet therapy. Živo je bilo tudi na novo urejenem parkirišču »na Kržadi«, kjer se je spet pojavil Luna park z vrtljaki, avtomobilčki, avtomati za vlečenje plišastih živalic, srečke, metanje obročev, streljanje in pa raznorazna večja in manjša električna igra za otroke.

Na dvorišču rajonskega sveta so včeraj odprli še razstavo kiparja Edoarda Corala, v popoldanskih urah pa je bila na vrsti še slovesna maša. Ko pa se je spustila tema, so še poslednji obiskovalci nazdravili letošnjemu svetemu Martinu. (sas)

več fotografij na www.primorski.eu

Na fotografijah utrinki z letošnjega posvem uspelega martinovanja na Proseku

KROMA

KMETIJSTVO - Priznanje Prosecca DOC Naši vinogradniki danes v Benetkah

Danes bo na sedežu deželnega sveta Veneta v Benetkah srečanje med delegacijo, v kateri bodo deželni predsednik Kmečke zveze Franc Fabec, predsednik Konzorcija Vina DOC Carso-Kras Andrej Bole in predsednik Konzorcija Moisir Dario Zidarič, in predsednikom deželnega sveta Veneta, Marinom Finozijem ter načelniki svetniških skupin.

Tržaško delegacijo bo spremljal deželni svetnik SKP - EL Igor Kocijančič, ki je pobudo organiziral. Nam srečanje je v tem, da bi tudi predstavnike dežele Veneto seznanili s še neresenimi zadevami v zvezi z meddeželnim zaščitenim poreklom Prosecco DOC (prosekar), zaradi katere bi lahko brez dejanske koristi ostali ravno kmetovalci naših krajev in vas, ki znamenitemu penecemu vinu daje naziv. Drugi razlog za srečanje pa je v tem, ker želijo pojasniti razloge, ki so privedli do vložitve priziva na upravno sodišče v Laziu. Srečanje bo potekalo med odmorom zasedanja deželnega sveta.

Podpredsednik Pokrajine Walter

Deželni svetnik Igor Kocijančič

Godina medtem predlaga skupno pobudo lokalnih uprav in ustanov v bran priznanja naselja Prosek in domačih vinogradnikov v sklopu postopka za priznanje omenjenega vina. Godina se zavzema za poseg pri kmetijskemu ministru Luci Zaui ter pri deželni odborniku Claudiu Violinu. Godina je prepričan, da je čas za dogovor o tem vprašanju.

ŠOLSTVO - Danes na liceju Galilei na pobudo zavoda Žige Zoisa Umetnostni zgodovinar Goldin in impresionizem v Evropi

Danes dopoldne se v prostorih Znanstvenega liceja Galileo Galilei obeta zanimivo srečanje višješolskih dijakov z umetnostjo, katerega pobudnik je Trgovski tehnični zavod Žige Zoisa. V zborni dvorani liceja bo namreč ob 11.30 znani umetnostni zgodovinar Marco Goldin predstavil razstavo Doba Courbete in Moneta - Razširjenost realizma in impresionizma v Srednji in Vzhodni Evropi, ki so jo konec septembra odprli v vili Manin pri Passarianu, na ogled pa bo do 7. marca 2010. Avtor razstave je prav Marco Goldin, ki se je pozitivno odzval na vabilo zavoda Zoisa, kjer v bližnji prihodnosti načrtujejo obisk razstave v vili Manin.

Do dogodka prihaja pravzaprav skoraj slučajno, nam je včeraj dejal prof. Pavel Zobec, ki poučuje na oddelku za geometre zavoda Zoisa, kjer je tudi odgovoren za program zgodovine umetnosti. V preteklem šolskem letu so namreč kot celoletno temo obravnavali vpliv francoskega impresionizma na Slovence, zaradi česar so si tudi ogledali dela slovenskih

Marco Goldin

impresionistov v Ljubljani. Prof. Zobec pa je preteklega 15. oktobra na tržaški Pomorski postaji prislulni Goldinovu predavanju, na katerem je predstavil razstavo v Passarianu, in ga zaprosil, da bi o tem predaval tudi dijakom Zoisa. Čeprav povabila za nastope na šolah običajno odkloni, je Goldin tokrat naredil izjemo in tako bo danes med dijaki zavoda Zoisa, katerim se bodo ob tej priložnosti pridru-

Jutri v Gropadi komedija v štandreskem narečju

Jutri zvečer bo v kulturnem domu Skala v Gropadi na sporedu komedija Primorske zdrahe, v režiji Jožeta Hrovata. V goste prihaja dramska skupina prosvetnega društva Štandrež. Komedija Primorske zdrahe je pravzaprav prirejeno delo Le baruffe chiozzote, ki jo je beneški komediograf Carlo Goldoni napisal v drugi polovici 18. stoletja. Komedija v štandreskem narečju se bo začela ob 20. uri.

Danes v Finžgarjevem domu večer posvečen Marici Nadlišek Bartol

V Finžgarjevem domu na Opčinah bo danes ob 20. uri zaživel poseben večer, ki ga zaznamujeta dve rdeči niti: predstavitev zanimive kulturne osebnosti iz naše preteklosti in izid nove knjige. Po zaslugi Eveline Umek, vnete raziskovalke življenja in opusa pisateljice Marice Nadlišek, je namreč pri založbi Mladika pravkar izšla njena zbirka mladinskih spisov z naslovom Amerika in druge zgodbe o mojih otrocih. To so drobne zgodbe iz življenja peti otrok Marice Nadlišek, v katerih se zrcali tudi življenje slovenskih družin pri Svetem Ivanu v prvi polovici prejšnjega stoletja. Z objavo zadnje knjige je Mladika nekako zaokrožila predstavitev Nadliškove, saj je že pred leti izdala njen neobjavljeni roman Fatamorgana, lani pa njen romansirani življenjepis z naslovom Posledeh fatemorgane izpod peresa pisateljice Eveline Umek.

Društvo Finžgarjev dom je s tem v zvezi povabilo literarno kritičarko prof. Vilmo Purič, naj poslušalcem oziroma bralcem predstavi to zaokroženo enoto s poudarki, ki jim bodo približali lik Nadliškove. Njeno pripovedovanje bodo dopolnjevali še tisti, ki imajo zaslugo, da je knjiga izšla, to so pisateljica Evelina Umek in predstavniki založbe Mladika. Dve zgodbi iz nove knjige pa bodo prebrali člani mlajše skupine Slovenskega kulturnega kluba, Nina Malalan, Jasmina Gruden, Klara Kravos in Igor De Luisa.

Literarni večer priporočamo vsem, ki jih zanima kulturna dediščina našega prostora, še posebej pa tistim, ki radi berejo, ki se ukvarjajo z mladino in, seveda, mladim. Literarni večer bo drevo ob 20. uri v dvorani Finžgarjevega doma na Opčinah. Lučka Susič

NOVINARSKI KROŽEK - Javno soočenje o svobodi tiska in informiranja v Italiji in Sloveniji

»Bodimo budni, da se položaj ne bi še poslabšal«

Damoklejev meč zakonskega osnutka Alfano - V Sloveniji kljub težavam svoboden tisk

V Italiji je svoboda tiska, saj se pač tiskajo dnevnik in časopisi. Drugo vprašanje je svoboda informiranja. Kot sicer tudi v drugih t.i. zahodnih demokracijah je namreč tudi v Italiji svobodno informiranje podvrženo pritisku političnih in vladnih lobijev in splošna težnja je, da ga skuša oblast obvladati ali vsaj pogojevati. Če se je v Sloveniji po zadnji razsodbi višjega sodišča polegla afeta glede italijanskega podjetnika Pierpaola Ceranija in svoboda informiranja kljub nekaterim težavam ni pod vprašajem, pa je italijanski tisk poleg drugih težav tudi pod Damoklejevem mečem t.i. zakonskega osnutka Alfano. Če ga bo parlament dokončno odobril, bo sodna kronika v bistvu ukinjena.

To je izšlo z javnega soočenja o svobodi tiska in svobodi informiranja v Italiji in v Sloveniji, ki je bilo včeraj dopoldne v Novinarskem krožku na pobudo novinarskega sindikata FNSI. Srečanje, ki ga je povezoval nekdanji državni tajnik FNSI in direktor Piccola Luciano Ceschia, je uvedel deželni tajnik novinarskega sindikata Carlo Muscatello, na njem pa so sodelovali še odgovorni urednik ljubljanskega Dnevnika Ali Žerdin, novinar Piccola Alberto Bolis in novinar slovenske redakcije deželnega sedeža RAI Walter Škerk. Namen soočenja je bilo izmenjava mnenj med novinarji, pa tudi tudi primerjanje položaja javnih občil ter svobode informiranja v obeh državah. Dnevniku je pred kratkim sodišče prepovedalo poročanje o težavah, ki jih je imel goriški podjetnik Cerani z italijanskim sodstvom, neverjetno odredbo pa je nato višje sodišče razveljavilo.

Sicer so na soočenju izhajali iz ugotovitve, da je svoboda informiranja v Evropi in v svetu v zadnjih letih vedno bolj pod pritiskom političnih in gospodarskih sil. V raznih državah so razmere različne, toda fenomen se širi. V Rusiji je bilo že mnogo novinarjev ubitih, v Veliki Britaniji se množijo napadi odvetniških pisarn na dnevnike, v Nemčiji so močne povezave med založniki in gospodarskimi skupinami, na Hrvaškem so letos umorili enega novinarja, drugi trije pa so bili žrtve nasilja. Kar zadeva Italijo, so povedali, položaj ni tako hud kot v Afriki ali v Mehiki, kjer je bilo v zadnjih letih ubitih 50 novinarjev. Toda pomembno je ostati budni, je poudaril Ceschia, ker je na obzorju vrsta ukrepov, ki skušajo omejevati svobodo tiska. Zato je poglobljeno biti pozorni, da se stanje še ne poslabša.

Srečanje o svobodi informiranja v Novinarskem krožku

KROMA

TRST - Dober obračun štirih dni Adriaticfestivala

Prijateljsko sodelovanje v duhu mirovnega sporočila

Festival je z nastopom v Zgoniku zaključil harfist in pevec skupine Gwen Massimo Veronese

KROMA

ŠOLSTVO - Objavila sta ju SLORI in ISK Razpisa za študente iz videmske pokrajine

Slovenski raziskovalni inštitut (SLORI) in Inštitut za slovensko kulturo (ISK) sta objavila razpis za dodelitev denarnih spodbud študentom iz videmske pokrajine, ki vpisujejo dodiplomski in podiplomski študij v Republiki Sloveniji, in razpis za raziskovalne projekte v videmski pokrajini. Rok za prijavo bo potekel 20. novembra.

Skladno z okvirnim sporazumom med SLORI in ISK o sodelovanju in sofinanciranju raziskovalne dejavnosti slovenske manjšine v videmski pokrajini, želita SLORI in ISK z omejenima razpisoma poskrbeti za to, da se slovenski manjšinski intelektualni potencial ne izgubi in razprši, temveč utrdi in okrepi, kar je seveda povezano s sposobnostjo pritegovanja in vključevanja manjšinske študentske populacije v delovanje obeh institucij.

Na razpis za dodelitev denarnih spodbud študentom, ki vpisujejo dodiplomski in podiplomski študij v RS, se lahko prijavijo slovensko govoreči ita-

lijanski državljani iz videmske pokrajine, ki študirajo na državnih univerzah v Sloveniji in se prepoznajo v slovenski narodni skupnosti v Italiji.

Na razpis za raziskovalne projekte v videmski pokrajini se lahko prijavi slovensko govoreči študentje ali mladi diplomiranci do 35. leta starosti z italijanskim državljanstvom in stalnim bivališčem v videmski pokrajini, ki se prepoznajo v slovenski narodni skupnosti v Italiji.

Rok za oddajo prijavnih dokumentacije bo zapadel, kot rečeno, 20. novembra. Razpisna dokumentacija je dostopna na sedežu naslednjih institucij: v Špetru v slovenskem kulturnem centru; v Čedadu v kulturnem društvu Ivan Trinko ter pri Novem Matajurju in Domu; v Ukvah v slovenskem kulturnem središču Planika; na Solbici (Rezija) na Zvezi slovenskih kulturnih društev in v Trstu na sedežu SLORI (Trg Giotti št. 1, tel. 040636663, elektronska pošta trst@slori.it).

Svetovni pohod za mir in nenasilje, padec berlinskega zidu, krepitev izmenjav med sosednjimi narodi so bile vsebine, ki jih je z govornico glasbe tolmačil letošnji festival italijanskih, slovenskih in hrvaških glasbenikov Adriaticfestival, ki ga četrto leto prireja društvo Glasba brez meja.

Program je bil strnjen v štirih zaporednih dneh z otvoritvijo v Dolini z jazzovskimi odsevi, funky in rock glasbo treh bendov iz sodelujočih držav. V soboto je festival zaživel v polni dvorani gledališča Miela v Trstu z multimedijem koncertom kitarista Stefana Baroneja, na katerem je spregovoril tudi eden od predstavnikov Pohoda za mir, ki se je pričel januarja v Novi Zelandiji in se bo končal januarja 2010 na meji med Čilejem in Argentino. Iz Argentine prihaja tudi kitarist Eduardo Contizanetti, ki je s sopranistko Lauro Antonaz oblikoval zanimivo potovanje skozi špansko in južnoameriško glasbeno literaturo, ki črpa navdih iz ljudske kulture. Na pisanem sporedu koncerta v Kulturnem domu na Colu so bili avtorji kot Obradors, Rodrigo, Garcia Lorca s svojimi priredbami andaluzijskih ljudskih pesmi, Ramirez z delom znamenite Mise Criolle, Guastavino in drugi avtorji, katerih ekspresivna pevka je osvetlila tople barve folklornih sugestij s smislom čustvenega glasbenega pripovedovanja o ljubezni in melanholiji. Iste dne se je odvijala tudi edina matineja festivala z nastopom skupine flaut Flute

Holiday, ki je nastopila pod vodstvom Giorgia Blasca na trgu v Miljah.

Za posebno pester zaključek na sedežu društva Dom Briščiki pa je v ponedeljek poskrbel ekletični harfist in pevec Michele Veronese (član skupine Gwen), ki je prikazal svoj glasbeni svet z duhovitimi predstavitvami ter s programom lastnih skladb, irskih in waleških tradicionalnih motivov. Pot teh zgodb »o živalih in gozdovih« ni imela meja, saj je ustvarjala mostove med Irsko, Nemčijo, Norveško in daljnovzhodnim budizmom v nepredvidljivih, osebnih povezavah, s katerimi je ob simbolični podpori svojega psa Afonsa Johnsona doživel veliko odobravanje publike.

Promovirati in realizirati kulturne nacrte je v tem trenutku podvig, ki zahteva veliko spretnosti in poguma. Tudi umetniški vodja festivala Adriatic Ettore Michelazzi se je znašel letos pred težavami, ki so pogojevale uresničitev projekta; prijateljsko sodelovanje umetnikov in ustanov v duhu povezovalnega in mirovnega sporočila je bilo zato bistvenega pomena in pozitivnemu obračunu gre dodati še zelo dober odziv publike: »Izpostavil bi predvsem bližino in sodelovanje občin Repentabor, Zgonik in Milje, ki so nam omogočile uspešno izvedbo dogodkov, s katerimi smo tudi letos potrdili vodilno programsko smer nico festivala in sicer odprto sprejemanje različnih žanrov in izrazov pod edinim skupnim imenovalcem kvalitete.«

ROP

Na Pomorski postaji kongres o kožnih poškodbah

Na Pomorski postaji bo od danes do sobote 6. državni kongres bolničarskega združenja za študije o kožnih poškodbah AISLEC, na katerem bo poseben poudarek na zdravljenju ran. Kongresa se bo udeležilo več kot sto strokovnjakov iz Italije in tujine, napovedanih pa je 63 poročevalcev. Med temi bosta državna predsednica državnega kolegija bolničarjev IPASVI Annalisa Silvestro in delegat ministrstva za zdravje Francesco Bottiglieri. Omeniti velja, da zadeva zdravljenje kožnih poškodb 40 do 60 odstotkov skupnega bolničarskega dela.

Dunajski ples v oficirskem krožku

Evropski italijansko-avstrijski forum prireja v soboto, 21. novembra, tradicionalni Dunajski ples. Že 7. prireditve bo ob 19. uri v tržaškem oficirskem krožku (Ul. Università št. 8) v sodelovanju z Občino Trst ter pod pokroviteljstvom Dežele Furlanije-julijske in dunajske občinske uprave. Prijava je obvezna, vpisovanja pa sprejemajo na sedežu foruma na Trgu sv. Antona št. 2 ob torkih in četrtek od 17.30 do 19.30 in ob sredah od 10.30 do 12.30 in od 17.30 do 19.30 (najmanjši prispevek je 90 evrov, za člane 80 evrov). Za informacije tel. 040634738, spletna stran www.italoaustriaco.it.

Tržaški romani Fulvia Tomizza

V ponedeljek, 16. novembra, ob 17.30, bo v Krožku novinarjev (Corzo Italija 14) Skupina 85 priredila okroglo mizo na temo: Fulvio Tomizza - Tržaški romani. Marta Moretto, Fulvio Senardi in Patrizia Vascotto bodo spregovorili o jezikovnih značilnostih Tomizzovega pripovedništva, o avtobiografskih vidikih in o slovenski navzočnosti v Trstu, ki sta običajni tematiki v teh romanih. Srečanje bo moderirala Stella Rasman. Vstop prost.

Prva obletnica sedeža Emergency v Škednju

Sedež tržaške sekcije humanitarne organizacije Emergency v Škedenjski ulici 114 praznuje prvo leto delovanja. V soboto bodo njegovi »stanovalci« ravno tam priredili pravo rojstnodnevno praznovanje, na katerega so vabljeni vsi prijatelji in podporniki. Kdor bo prišel na obisk, bo od 19.30 lahko izvedel tudi marsikaj o organizaciji in njenem delovanju, hkrati pa se bo lahko vanjo včlanil. Zbrane prispevke bodo namenili zdravstvenemu centru v Angharamu v dolini reke Panshir v severnem Afganistanu, kjer so v petnajstih letih delovanja pomagali nad trem milijonom osebam, povečini ženskam in otrokom (samo v zadnjih šestih mesecih so prešteli 5.381 pacientov).

Spoizvedovanji zasačili nezakonito priseljenko

Policiisti urada za imigracijo pozorno preverjajo, od kod prihaja in kam odhaja denar, ki ga priseljenki pošiljajo v domovino preko posebnih agencij, kot je Money transfer. Na podlagi tovrstnih poizvedovanj so nazadnje prišli na sled 43-letni Maročanki, ki je bila v Italiji brez dovoljenja za bivanje. V Trstu so jo obiskali v tork ponoči, z nadaljnjo kontrolo pa so ugotovili, da je z veljavnim vizumom za sezonsko delo vstopila v Italijo maja 2008, nato pa pri navedenem podjetju v Foggii ni delala niti en dan. Vselila se je v Trst, svojega položaja pa ni uredila. Doletel jo je prefektov nalog za izgon iz države.

OPERA - Založba Comunicarte izdala monografijo Rina Alessija o slavnem baritonistu

Piero Cappuccilli nepogrešljiv del svetovne zgodovine opere

Spomladi bo izšla druga knjiga tega niza, ki bo posvečena tenoristu Carlu Cossutti

Trst je zibelka mnogih znamenitih umetnikov, ki so se v prejšnjem stoletju z zlatimi črkami zapisali v zgodovino opere in gledališča. Vrednosti tržaškega umetniškega pečata se jasno zavedajo pri založbi Comunicarte, ki odpira serijo knjig o priznanih tržaških opernih pevcih z monografijo o baritonistu Pieru Cappuccilliju. Avtor te publikacije je glasbeni kritik Rino Alessi, ki je ustvaril uporabni vodič skozi kariero slavnega solo pevca z življenjepisnim uvodom, opisom likov njegovega železnega repertoarja in pričevanji njegovih sodelavcev in občudovalcev.

Operni svet je bogat z anekdotami iz zakulisja, katerim se avtor v dobri meri izogne, da bi brez ovinkov sledil razvoju njegove poklicne poti skozi datume, kraje, imena. Teh je veliko v življenju pevca, ki je pel v najznamenitejših opernih hišah po vsem svetu in je kljub temu ostal z nogami na tleh, saj je o operni karieri govoril kot o čisto običajnem poklicu. Po izobrazbi je bil arhitekt, ki je v prostem času, najraje gojil ljubezen do morja in potapljanja. Operi se je zapisal po navetu strica in profesorja solopetja, ki sta uvidela možnost sijajne pevske kariere. Pri tridesetih letih je Cappuccilli prvič odpel eno od glavnih vlog v enodejanki Pagliacci, nato pa je štiri deset let ohranil vodilno vlogo na mednarodni sceni s prestižnimi angažmaji in sodelovanji. Večkrat je nastopil s Callasovo, desetkrat je bil v zasedbi otvoritvene produkcije gledališča Alla Scala, pel je pod vodstvom dirigentov kot so Karajan, Gavazzeni in Abbado. Njegov glas je blestel v Verdijevih operah in predvsem v likih, ki jih Alessi analizira v posebnih poglavjih: Simon Boccanegra, Francesco Foscari, Jago, Macbeth in Rigoletto. O rezervirani osebnosti, zasebnih trenutkih, ko je zahajal v tržaško gostilno pri Pepiju in je preživljal počitnice v Gradežu, a tudi o pevskem instinktu in skupnih izkušnjah govorijo dirigent Guerrino Gruber, režiser Stefano Vizioli, pevca Leo Nucci in Raina Kabaivanska.

Navdušencem opere je namenjen drugi, kompilativni del študije, v katerem je najprej diskografija, nato še izčrpna kronologija oper, koncertov in prireditev s pregledom celotne kariere od debija leta 1951 na pevskem večeru v tržaškem avditoriju do nastopa v operi Cavalleria rusticana v hamburški Državni operi poleti leta 1996

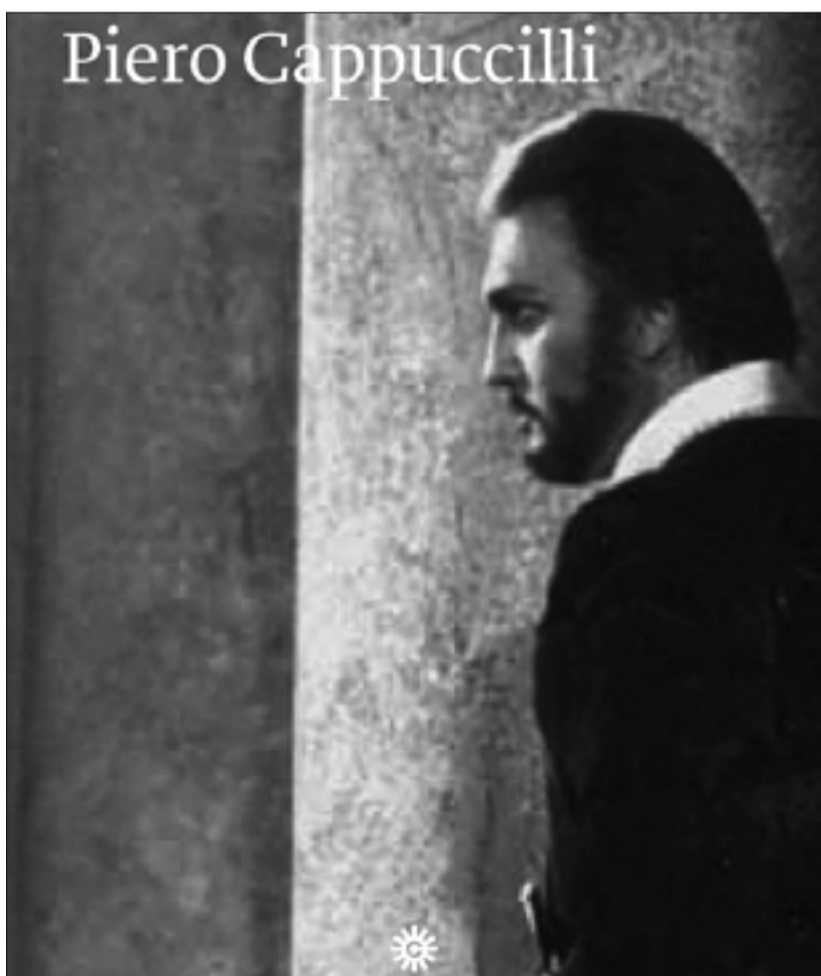
Knjigo o Pieru Cappuccilliju (spodaj naslovnica) so v ponedeljek predstavili v mali dvorani gledališča Verdi

(glavnino je uredil Arrigo Valesio).

Uvodno besedo je prispeval superintendant gledališča Verdi Giorgio Zanfagnin, neposrednim pričevanjem kolegov Cappuccillija pa sledi še glas »iz dvorane«, in sicer občudovalca, prof. Davida Snellinga, ki je tudi prevedel celotno knjigo v angleščino. Dvojezičnost zrcali vizijo mlade tržaške založbe, ki že uspešno skrbi za mednarodno promocijo knjige v raznih evropskih državah, da bi ta in nadaljnje študije o krajevem zakladu postale del širše, skupne dediščine.

Predstavitve v Ljubljani bo 9. decembra na sedežu Italijanskega inštituta za kulturo. V Mali dvorani gledališča Verdi v Trstu pa so knjigo predstavili 9. novembra, ko bi Cappuccilli praznoval svoj trinosemdeseti rojstni dan. O knjigi so spregovorili superintendant gledališča, predstavnik založbe Comunicarte Massimiliano Schiozzi, novinar Giorgio Cesare z vrsto anekdot iz prve roke, režiser Stefano Vizioli in seveda avtor knjige, ki je ob koncu pozval mestne institucije, naj primerno ovrednotijo Cappuccillijev lik s poimenovanjem ulice. S pevsko točko je nastopil Cappuccillijev sin Pier Paolo. Spomladi bo izšla že druga knjiga serije izpod peresa Rina Alessija, ki bo posvečena tenoristu Carlu Cossutti.

Rossana Paliaga

LJUBLJANA

Do sobote Frankfurt po Frankfurtu

V Cankarjevem domu je minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič odprl 23. prodajno razstavo tujih knjig Frankfurt po Frankfurtu, ki bo odprta do sobote.

Razstavo določa predvsem strokovna literatura, toda knjigarji knjigarne Konzorcij, ki dogodek pripravljajo že več kot dve desetletji, so se potrudili, da obiskovalcem približajo letoletno knjižno produkcijo vseh žanrov in področij.

Vodja Konzorcija Staša Žunič je dejala, da je največ razstavljenih knjig angleških, sledijo pa jim še nemške, španske, italijanske in francoske. Dežela v gosteh je po vzoru zadnjega Frankfurtskega knjižnega sejma Kitajska, zato je na slavnostnem odprtju razstave v Veliki sprejemni dvorani Cankarjevega doma spregovoril kitajski veleposlanik Zhi Zhaolin, ki je zbrane opozoril na manj znan podatek, da je Kitajska vodilna država pri izdajanju knjig; na leto izide 275.000 naslovov, odkupi pa tudi 17.000 avtorskih pravic za tuja dela. Kitajska si želi, da bi njeno kulturo, vključno z literaturo, spoznalo čim več ljudi, hkrati pa bi se rada približe spoznala tudi z drugimi kulturami. Za spoznavanje Kitajske skozi glasbo je na odprtju poskrbela Wang Xuan, ki je zaigrala na kitajski instrument gu zheng oziroma kitajsko harfo.

Med govorniki je bil tudi predsednik uprave Mladinske knjige Peter Tomšič, ki se je spomnil na lanske besede svojega predhodnika Milana Matosa. Ta je takrat, ko finančna kriza sicer še ni bila tako očitna, svetoval, da naj nosimo stare plašče in kupujemo nove knjige. Ljudje so se, kot kaže, držali nasveta, saj knjige še naprej kupujejo.

Minister Golobič je veliki Frankfurtski knjižni sejem letos obiskal prvič. Tam sem dobil občutek, kaj je to Babilon, je dejal minister, ki je bil osupel nad množico jezikov, knjig in ras na enem prostoru. Toda rdeča nit tega Babilona je, tako Golobič, sporočanje, povezovanje. Golobič je v svojem nagovoru dejal, da bo prihodnje leto, ko bo Ljubljana svetovna prestolnica knjige, v Sanghaju Expo, na katerem se bo Slovenija predstavila s paviljonom, ki bo simboliziral odprto knjigo. (STA)

KOGOJEVI DNEVI - Sklepni koncert v Novi Gorici

Mezzosopranistka Marjana Lipovšek in Orkester iz Padove in Veneta občinstvu pripravila vrhunski glasbeni užitek

Da je Anton Nanut iskreno predan glasbi, je razvidno iz bogate in uspešne kariere, ki ga je peljala širom po svetu; kljub svetovljanski dimenziji pa je mojster globoko vezan na svoje korenine, ki ga v Kanalu ob Soči vežejo na Marija Kogoja. Enemu najbolj

problematičnih slovenskih skladateljev je kanalski dirigent posvetil festival, ki je že več kot četrto stoletja stičišče najuglednejših slovenskih in tujih umetnikov in ravno Nanut je ime, ki privlači in prepriča goste o prestižu pobe. Vsako leto bogatijo festivalsko

knjigo imenitna imena in tudi letos se je mednarodni festival sodobne glasbe povzpел v absolutne višine, še posebej v sklepnem koncertu: svetovno znana mezzosopranistka Marjana Lipovšek in Orkester iz Padove in Veneta so v novogoriškem Kulturnem domu oblikovali večer, ki je občinstvu nudil vsestranski užitek. Vrhunska interpretka, ki svojo blestečo kariero dopolnjuje z venomer novimi izzivi, se je želela oddolžiti spominu na lani preminulega skladatelja Uroša Kreka: v predalu je skrbno hranila partituro, ki jo ji je slovenski mojster izrecno posvetil, ter izbrala Kogojeve dneve za svoj poklon. Pot k svetlobi je zbirka petih spevov, ki jih je Krek uglasbil na besedilo Thee Rövsek-Witzemann: Impresija na morju, Daljave, Stare pesmi, Nikoli pozabljeno, In dolga je pot so lirike, v katerih je skladatelj s pretanjnimi izraznimi sredstvi naslikal rahle, z nostalgijo in odpovedjo prežete jedkanice-kot slovo od življenja, kot destilirana sinteza glasbene govornice, ki

ugaša v spokojni lepoti. Godalni orkester je ustvarjal barvno raznoliko in sugestivno tkivo, v katerega se je topli, mehki in sporočilni glas mezzosopranistke vtikal z iskrenim občutkom, z absolutno predanostjo suverene umetnice, ki zna prodreti v bistvo poetike ter svoja čustva neposredno prenesti na poslušalca. Marjana Lipovšek je novogoriškemu občinstvu podarila res zlahtno doživetje, večer pa je nudil več dragocenih trenutkov: Anton Nanut je že dolgo let priljubljen gostujoči dirigent odličnega italijanskega orkestra, ki ga še vedno suvereno vodi koncertni mojster Piero Toso, in soglasje med dirigentom in godalci je bilo razvidno že iz uvodne točke, čudovite Simple Symphony Benjamina Brittna. Od »viharavega« prvega stavka in igrivega pizzicata je dobro razpoloženi ansambel stopnjeval intenziteto svojega muziciranja do čustveno nabite Sarabande, kjer je zvočnost godal zazvenela v bogati harmonski dimenziji ter utripajočem fraziranju, nazadnje pa so se go-

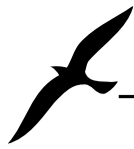
dalci razigrali v veselem finalu. Orkester iz Padove in Veneta je z mojstrom Nanutom že večkrat izvajal slovenske partiture in tokrat nam je ponudil lepo in prepričljivo interpretacijo Religiosa iz Suite za godalni orkester Slavka Osterca. Sklepna točka večera se je nekoliko oddaljila od smernic festivala, ki se odvija predvsem kot zrcalo nove glasbe, toda izvedba Serenade za godala v C-Duru op.48 Petra Iljiča Čajkovskega je bila tako mikavna, da smo poslušalci lahko mirne duše prezrli neskladnost s programsko vsebino: ansambel je pokazal vse svoje najboljše lastnosti, od zglede ugašenosti do interpretacijske enovitosti, pri kateri si zasluge delita tako Toso kot Nanut, orkestralni disciplini pa je ansambel dodal tudi poustvarjalno radost, ki se je prederno oglasila v ruski temi zadnjega stavka in povsem navdušila občinstvo. Dolgi aplavzi so zahtevali dodatek in orkester je uglajeno, elegantno in zapeljivo ponovil Valse.

Katja Krajc

Marjana Lipovšek je občinstvu podarila res vrhunsko glasbeno doživetje

ARHIV

POLITIKA - Praktično soglasno, potem ko so prodrli nekateri popravki opozicije

Poslanska zbornica sprejela proračunsko reformo

Ukrep bo moral potrditi še senat, v katerem se medtem nadaljuje obravnava finančnega zakona po starem

PRAVOSODJE Predlogi za »rešitev premierja«

RIM - Vladna večina pripravlja zakonski predlog za skrajšanje sodnih procesov, o katerem sta se v torek načelno dogovorila predsednik vlade Silvio Berlusconi in predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini. Ekipo strokovnjakov vodi pravosodni minister Angelino Alfano in Berlusconijev odvetnik Niccolò Ghedini. Prvotno se je govorilo, da bo zakonski predlog predložen že včeraj. Prvi predlagatelj naj bi bil načelnik Ljudstva svobode Maurizio Gasparri. Toda pri sestavljanju besedila se je zapletlo, tako da bo zakonski predlog formalno predložen verjetno danes.

Na osnovi dogovora Berlusconi-Fini bi morali sodne procese v največ šestih letih zaključiti na vseh treh stopnjah, torej na prvostopenjski ravni, nato na pritožbeni, potem pa še pred vrhovnim sodiščem. Kot kaže, je za vladno večino najhujši problem ta, kako narediti, da bi to pravilo veljalo tudi za procese, ki so že v teku, tako da bi prišli v poštev tudi postopki proti Berlusconiju. Zadeva ni enostavna, saj bi norma lahko sprožila plaz prizivov na ustavno sodišče.

Medtem je včeraj poslanka Ljudstva svobode Margherita Boniver v spodnjem domu parlamenta vložila predlog ustavnega zakona za ponovno uvedbo parlamentarne imunitete, ki je bila odpravljena leta 1993. »To je bil eden od stebrov italijanske ustave, sicer pa parlamentarno imuniteto poznajo številne države in sam Evropski parlament,« je dejala.

Kaj pa opozicija? Pierferdinando Casini (UDC), Felice Belisario (Italija vrednot) in Anna Finocchiaro (Demokratska stranka) enodušno ugotavljajo, da gre za zakonske predloge, ki so pisani na Berlusconijevo kožo, kar je nesprejemljivo, saj gre za ponižanje demokracije.

RIM - Poslanska zbornica je včeraj praktično soglasno odobrila zakonski osnutek o reformi državnega proračuna in finančnega zakona. Za reformo je glasovalo 467 poslancev, 2 sta se vzdržala, proti pa ni bil nihče. Zakonski osnutek se bo zdaj vrnil v senat v tretje branje. Predvidevajo, da ga bo senat dokončno odobril.

Zakonski osnutek prinaša pričakovano reformo državnega knjigovodstva. Sedanji sistem je hudo zastarel, tako da sta se vladna večina in opozicija tokrat strinjali, da je treba čim prej sprejeti reformo. Po novem bo finančni zakon postal zakon o finančni stabilnosti. Seveda pa tudi rojevanje te reforme spremljajo večja in manjša politična trenja. Tako velja omeniti, da je bila vlada v zadnjih dveh dneh trikrat preglasovana. V torek so namreč poslanci odobrili nove rekordne vrednosti stranke ob nasprotnem mnenju vlade, včeraj pa sta prav tako proti mnenju vlade prodrli po en popravek Demokratske stranke in Italije vrednot.

»Vlada je bila tako že 28-krat poražena v poslanski zbornici od začetka zakonodajne dobe. Desna sredina je v kaosu,« je skupina Demokratske stranke v poslanski zbornici zapisala v sporočilu za javnost. Ni dvoma, da v vladni večini že dalj časa tlijo najrazličnejša trenja, ki se kot ponavadi rada zaostrijo v času sprejemanja finančnega zakona. Mogoče pa je govoriti o razsulu vlade le pretirano.

Medtem se je včeraj v senatu nadaljeval postopek sprejemanja finančnega zakona za leto 2010 oz. za triletnje 2010-2012 še po starem modelu. Včeraj je vladna večina začela sestavljati maksiamandma, ki naj bi obsegal najrazličnejše postavke, začenši z ustanovitvijo Banke za jug, ki jo je vlada odobrila pred nekaj tedni. Senat bo po predvidevanjih odobril finančni zakon v kratkem, nato bo romal v poslansko zbornico za dokončno potrditev. Navadno se postopek sprejemanja finančnega zakona zavleče skoraj do božiča.

Poslanska zbornica

ANSA

POLITIKA - Ustanovitev nove sredinske stranke

Rodilo se je Zavezništvo za Italijo

Glavni pobudnik je nekdanji rimski župan Francesco Rutelli, ki napoveduje sodelovanje s Casinijevo UDC

Bruno Tabacci in Francesco Rutelli

ANSA

RIM - Nekdanji župan Rima Francesco Rutelli je včeraj naznanil izstop iz Demokratske stranke in istočasno ustanovitev nove stranke, imenovane Zavezništvo za Italijo (Alleanza per l'Italia), ki naj bi se približala katoliškemu centru. Povod za ustanovitev nove stranke je razkol znotraj največje levosredinske stranke, ki se je še poglobil po nedavni izvolitvi Pier Luigi Bersanija za novega tajnika stranke. Ustanovni kongres novega Zavezništva za Italijo bo predvidoma potekal v sredini decembra v Parmi.

Med ustanovitelji nove politične stranke je kar nekaj znanih imen. Njen glasnik bo poslanec Bruno Tabacci, nekdanji pripadnik stranke UDC. Ustanovitelji nove stranke so med drugim Lorenzo Dellai, predsednik Pokrajine Trento, nekdanji predsednik senata Carlo Scognamiglio in poslanec DS Massimo Cileario, nekdanji predsednik industrijcev iz Veneta. V novo sredinsko stranko bodo pristopili bivša ministrica v Prodijevi vladi Linda Lan-

zillotta, poslanec Pino Pisicchio, ki je pravkar zapustil stranko Antonia Di Pietra, in zgodovinar Giuliano Da Empoli. Zanimanje za novo pobudo kaže tudi poslanca Giorgio La Malfa in Paolo Guzzanti, ki sta pred kratkim zapustila desnosredinsko zavezništvo.

Rutelli na včerajšnji predstavitveni novinarski konferenci ni skrival načrta, da bi se Zavezništvo za Italijo vsaj volilno združilo z UDC Pier Ferdinanda Casinija. Bivši rimski župan je bil kritičen tako do Silvia Berlusconi (očital mu je populizem in demagogijo) kot do Bersanija, s katerim so demokrati - tako Rutelli - doživeli zasak na levo. Rutelli in njegovi politični sopotniki se niso opredelili glede morebitnih zavezništvih nove stranke, izključili pa so vsakršno možnost sodelovanja s Severno ligo, ki po njihovem zelo negativno pogojuje Berlusconijevo vlado. Zavezništvo za Italijo je prepričano, da je italijanski bipolarni sistem propadel in da Italija potrebuje proporcionalni volilni sistem.

BANKE - Zaradi visokih rezervacij in odpisov

Unicredit ponovno beleži padec dobička

MILAN - Banka Unicredit je v letošnjem tretjem četrtletju zaradi visokih rezervacij in odpisov slabih posojil vnovič zabeležila upad dobička. S 531 milijonov evrov, kolikor je znašal v lanskem tretjem četrtletju, se je zmanjšal na 394 milijonov evrov, so včeraj sporočili iz banke s sedežem v Milanu.

Zaradi šoka, ki ga je propad ameriške investicijske banke povzročil na borzah, je Unicredit že v lanskem tretjem četrtletju utrpela precejšnje zmanjšanje dobička.

V prvih devetih mesecih skupaj je imela Unicredit 1,3 milijarde evrov dobička, kar je manj kot polovica zneska iz enakega obdobja lani. Poglavitni vzrok za takšno zmanjšanje je povečanje rezervacij za negotove kredite. Dobiček iz poslovanja se je v omenjenem obdobju povečal za četrtno na 9,6 milijarde evrov.

Unicreditova avstrijska hči Bank Austria, pod okriljem katere posluje tudi slovenska banka Unicredit banka Slovenija, je v prvih devetih mesecih za-

beležila 972 milijonov evrov dobička. To je 40 odstotkov manj kot pred letom dni. Dobiček iz poslovanja je sicer vnovič dosegel nove rekordne vrednosti.

Bank Austria je v prvih devetih mesecih povečala rezervacije in odpise slabih posojil za skoraj trikrat na 1,6 milijarde evrov. Pri tem so se ti zneski v njenih bankah v vzhodni Evropi povečali skoraj za štirikrat, najbolj v Kazahstanu in Ukrajini.

Unicreditova nemška hčerinska banka HypoVereinsbank se je v letošnjem tretjem četrtletju izklopala iz izgube. Kljub visokemu povečanju rezervacij na več kot 500 milijonov evrov je četrtletni dobiček znašal 189 milijonov evrov, potem ko je banka pred letom dni še imela 258 milijonov evrov izgube.

Skupina Unicredit trenutno zaposluje 166.421 ljudi, od katerih naj bi jih prihodnje leto delo izgubilo 3800. Že letos so v bankah italijanske skupine ukiniteli dobrih 8000 delovnih mest, polovico od tega v srednji- in vzhodni Evropi. (STA)

KRONIKA - Po primeru Stefana Cucchija

Še ena zagonetna smrt po aretaciji, tokrat v Parmi

RIM, PARMA - Postopoma je prihaja na dan resnica, kako in zakaj je 31-letni Rimljan Stefano Cucchi umrl, potem ko je bil 15. oktobra aretiran zaradi posesti manjše količine mamil. Ilegalni priseljenc iz zahodne Afrike S. Y. je namreč videl, kako sta ga dva zaporniška čuvaja surovo pretepla, in je o tem pričal pred javnim tožilcem. Zaradi Cucchijeve smrti je trenutno preiskovanih šest oseb.

Včeraj pa se je razširila novica o podobnem primeru, ki se je pripetil konec prejšnjega tedna v Parmi. Žalostni protagonist te nove tragične zgodbe je 32-letni Giuseppe Saladino. Mladi moški je bil pred nekaj meseci obsojen na 1 leto in 2 meseca zapora zato, ker so ga zasačili, ko je iz parkirnih avtomatov kradel denar. Kazen je prestajal v hišnem priporu doma vse do petka, 6. t. m., ko se je odločil, da si privoščijo sprehod po mestu. S tem je storil kaznivo dejanje, saj je bil to beg iz pripora.

Usoda je hotela, da ga je na mestni ulici zagledala policijska izvidnica in ga

GIUSEPPE SALADINO

ANSA

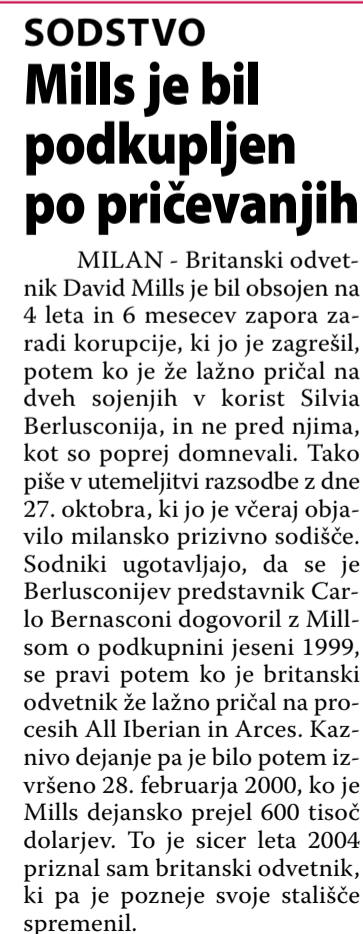
odpeljala v zapor. Tu pa se je zgodila tragedija. V soboto, 7. t. m., je ob 8. uri zjutraj Giuseppejeva mati Rosa prejela sporočilo, da je njen sin mrtev. Telefoniral ji je direktor kaznilnice, rekoč, da je bilo Giuseppeju nenadoma slabo in da si njegove nenadne smrti pravzaprav ne znajo obrazložiti.

Rosa Saladino odtlej nima miru. »Ko je odšel z doma, je bil moj sin zdrav. Kako je mogoče, da je kar tako umrl?«, se je vprašala v pogovoru s časnikarji. Odločena je, da bo prišla zadevi do dna. Saj, to je najmanj, kar lahko zahteva.

SODSTVO

Mills je bil podkupljen po pričevanjih

MILAN - Britanski odvetnik David Mills je bil obsojen na 4 leta in 6 mesecev zapora zaradi korupcije, ki jo je zagrešil, potem ko je že lažno pričal na dveh sojenjih v korist Silvia Berlusconi, in ne pred njima, kot so poprej domnevali. Tako piše v utemeljitvi rzsodbe z dne 27. oktobra, ki jo je včeraj objavilo milansko prizivno sodišče. Sodniki ugotavljajo, da se je Berlusconijev predstavnik Carlo Bernasconi dogovoril z Millsom o podkupnini jeseni 1999, se pravi potem ko je britanski odvetnik že lažno pričal na procesih All Iberian in Arces. Kaznivo dejanje pa je bilo potem izvršeno 28. februarja 2000, ko je Mills dejansko prejel 600 tisoč dolarjev. To je sicer leta 2004 priznal sam britanski odvetnik, ki pa je pozneje svoje stališče spremenil.

ŠTANDREŽ - Med ulicama San Michele in Del Carso

Križišče bodo preuredili, namesto otoka parkirišče

Pred bankama bo deset parkirnih mest - Do konca meseca mora občina odposlati načrt deželi

Križišče med ulicama Del Carso in San Michele v Štandrežu, ki ga bodo preuredili

BUMBACA

V Štandrežu bodo preuredili križišče med ulicama Del Carso in San Michele, tako da bo varnejši dostop do parkirišč pred telovadnico in pred tamkajšnjimi bankama. O načrtu so štandreški rajonski svetniki razpravljali na torkovi seji, na kateri je bil prisoten tudi občinski odbornik za okolje Francesco Del Sordi.

Preureditev križišča med ulicama Del Carso in San Michele predvideva odpravo otoka sredi cestniškega, na njegovem mestu pa bosta speljana oba vozna pasova. Obenem bodo pred Kmečko banko - Čedajsko banko in pred bančnim zavodom Friulcassa uresničili novo parkirišče z desetimi mesti. Občina mora načrt pred koncem meseca odposlati deželi in si na ta način zagotoviti potrebna finančna sredstva, rajonski svetniki pa so v torko prižgali zeleno luč za nadaljevanje upravnega postopka z dvema opozoriloma. Po njihovi oceni morajo namreč načrtovalci posebno pozornost nameniti ureditvi prehoda iz ulice Del Carso v ulico San Michele, kjer bo treba zagotoviti voznikom in drugim udeležencem prometa varno vožnjo. Poudarili so še, da je ulica San Michele od Rojc do štandreškega trga precej dotrajana, zato pa bi jo morali na novo asfaltirati. Poseg bo treba opraviti tudi v vidiku obnove trga, ki naj bi se začela prihodnje leto.

Na potrebo po asfaltiranju ulice San Michele so opozorili tudi Del Sordija, ki je na zasedanju predstavil projekt naveze Adria Link za čezmejni elektrovod. Po njegovih besedah trasa bi obšla vaško središče in bi bila speljana daleč od hiš, kar po drugi strani velja tudi za podzemni kabel, ki ga načrtuje slovensko italijanski konzorcij z družbo KB1909 na čelu. Za Štandrež torej sta oba načrta sprejemljiva, saj med njima ni bistvenih razlik. Z Del Sordijem so se pogovorili tudi o antenah za mobilno telefonijo. Odbornik je dejal, da je družba Wind vložila prošnjo za dodatno anteno sredi vasi. Rajonski svetniki so se spraševali, ali je sploh potrebna še ena antena, saj jih je okoli vasi že kar nekaj; po drugi strani so podvomili v postavitev antene sredi vasi tudi zaradi poseganja v urbanišni videz vaškega središča.

V nadaljevanju so se pogovorili tudi o bregovih in toku reke Soče; Del Sordija so opozorili, da po posegu izpred nekaj let voda teče skoraj izključno pod desnim bregom. Zaradi tega je nekdanja struga pod levim bregom pogosto suha, tako da zastaja voda, ki se vanjo izteka iz grezničnih odtokov. Del Sordiju so razložili, da podjetje, ki je opravljalo regulacijska dela, ni zaključilo svojega posega. Zaradi visokega vodostaja namreč niso odpeljali vsega gramoza, ki so ga naložili, da bi usmerjal vodo proti izkopanemu kanalu pod desnim bregom reke. Del Sordi se je obvezal, da bo deželo pozval, naj poskrbi za zaključek posega, tako da bo voda spet tekla tudi pod levim bregom.

Rajonski svetniki so razpravljali tudi o nagradi Klas, ki jo nekaj let podeljujejo zaslužnim vaščanom ob priliki praznovanja vaškega zavetnika. Letošnji dobitnik bo Damijan Paulin; njegovo ime so rajonski svetniki določili soglasno. (dr)

GORICA - Zaradi obnove napeljave

Izpred palače županstva odpravili Brancatijevo gredico

Bager na delu

BUMBACA

Včeraj so občinski delavci odpravili svetno gredico, ki so jo na trgu pred goriškim županstvom namestili v času uprave župana Vittoria Brancatija. Gredico, ki je ob enem služila kot prometni otok med Ulicama De Gasperi in Mazzini, je levosredinska uprava postavila tudi zato, da bi nekoliko oplešala in poživila ta predel mesta, mnogi Goričani pa njenega videza niso marali in so se nad njo pritoževali.

Delavci so gredico včeraj porušili, ker bo v okviru obnovitvenih del v Ulici Garibaldi v prihodnjih dneh prišlo do obnove električne napeljave in vodovoda pred županstvom. Občinska uprava je vsekakor sklenila, da gredice po zaključku obnovitvenih del ne bo ponovno nameščala; pristojni občinski odbornik Francesco Del Sordi je povedal, da bodo s cvetjem in drugimi rastlinami obogatili ostale mestne gredice in park za županstvom, kamnite plošče, ki so sestavljale rob, pa bodo shranili v skladišče in uporabili v prihodnosti.

TRŽIČ - Sindikat FIOM oklical štiriurno stavko

Terjajo glasovanje

Delavci se hočejo izreči o kolektivni pogodbi, ki sta jo sindikata FIM in UILM podpisala sama

Stavkali so in v središču Tržiča delili letake. Sindikat kovinarjev FIOM-CGIL je včeraj oklical štiriurno stavko, s katero so delavci ladjedelnice Fincantieri ter tovarn Ansaldo in Eurogroup zahtevali, naj se o podpisu nove kolektivne pogodbe izrečejo vsi delavci, ne pa samo tisti, ki so vpisani v sindikalne organizacije. Vzrok protesta je odločitev sindikatov UILM in FIM, ki sta oktobra sama podpisala kolektivno pogodbo za kovinarski sektor z zvezo Federmeccanica.

Preden so začeli deliti letake, so se stavkajoči delavci zbrali pred tovarno Ansaldo, nato pa so se odpravili v mestno središče. »Podpis pogodbe s strani dveh sindikalnih organizacij je povsem protipraven, saj bo dosedanja dogovor zapadel komaj prihodnje leto. Prepričani smo, da morajo o pogodbi razpravljati in odločiti vsi delavci, ki morajo dokument podpreti oz. zavrniti z glasovanjem. Če ga bodo delavci podprli, bomo njihovo odločitev spoštovali, drugače bo za nas komaj podpisana pogodba dokaz pomanjkanja demokratičnega soočanja,« pojasnjuje Moreno Luxich, predstavnik sindikata FIOM v enotnem sindikalnem predstavništvu ladjedelnice Fincantieri in opozarja, da je dosedanja kolektivna pogodba re-

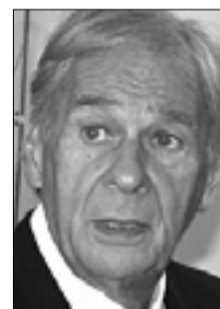
zultat shodov in manifestacij, ki so potekali od januarja do julija leta 2008. V tem času so delavci priredili več sprevodov po mestnem središču, dalje so zasedli cestninsko postajo pri Moščenicah, zaradi česar so na goriškem sodišču tudi odprli fasicikel.

Po besedah Luxicha je manjšina delavcev tržiške ladjedelnice vpisana v sindikata FIM in UILM, zato pa ni nikakor prav, da bi se samo oni izrekli o državni kolektivni pogodbi. »Večina delavcev se ne nikakor strinja z odločitvijo sindikatov FIM in UILM, ki po drugi strani nočeta upoštevati njihovega mnenja,« pravi Luxich. Dalje iz sindikata FIOM pojasnjujejo, da bo ločeno podpisovanje pogodb v prvi vrsti oškodovalo delavce. »Plače, ki jih bodo določali na podlagi novega dogovora, bodo nižje od tistih, ki jih predvideva dosedanja kolektivna pogodba,« pravijo iz vrst sindikata FIOM in napovedujejo nove protestne pobude. Že danes bodo tri ure stavkali delavci, vpisani v sindikat FIOM, iz tovarn Detroit, MW, Rohen Est, Galileo, Omi in drugih tovarn na desnem bregu Soče. Med 8. in 11. uro bodo manifestirali na križišču med državno cesto 305 in prometnico, ki pri Redipulji vodi na avtocesto.

GORICA - Romoli Po rimskih pogovorih optimizem ni narasel

Goriške zahteve in pričakovanja bodo upoštevani, vendar je vsak optimizem odveč. Županu Ettoreju Romoliju so sicer včeraj v Rimu prisluhnili poročevalci finančnega zakona, ki ga pripravlja rimska vlada, toda v osnutku zakona trenutno ni postavke, ki bi predvidela ponovno financiranje Goriškega sklada. »Velikih novosti danes ni, čeprav ni nič vnaprej odločenega,« pa je po rimskih pogovorih včeraj povedal Romoli o možnosti, da bi tudi v Gorici ustanovili »urbano prosto cono«.

V Rim je župan odšel s tremi zahtevami. Prva je ponovno financiranje Goriškega sklada, iz katerega črpajo denar zlasti za tukajšnja podjetja, pa tudi za potrebe univerz. V besedilu finančnega zakona o tem ni omembe. S tem v zvezi so rimski sogovorniki potrdili, da so težave velike, k čemur seveda prispeva gospodarska kriza,

ETTORE ROMOLI

BUMBACA

Romoli pa vsekakor upa, da bodo goriškim zahtevam uslišali z dopolnilni k zakonu, ko se bo le-ta vrnil v razpravo v poslansko zbornico. V nadaljevanju se je Romoli zavzel, da bi izplačali denar iz Goriškega sklada za leto 2008, saj je že bil zagotovljen, a zakonska postavka še ni operativna. Zadeva je ujeta v birokratsko zanko. Odpravili naj bi jo z izvršilno zakonsko postavko, ki naj bi bila vključena v večnamenski odlok, je zagotovilo, ki jo je prejel Romoli v Rimu.

Glede zaželene oživitve proste cone je župan pojasnil, da so na državni ravni že bili položeni temelji za nove oblike tovrstnega inštrumenta, ki imajo bolj malo opraviti z nekdanjo gorico in tržiško prosto cono. Trenutno pa Gorica vanje ni bila vključena. »Zadeva je danes nedorečena. Nič ni definitivnega. Morali bomo zato pri tem vztrajati,« je obracun dvodnevni pogovorov v Rimu zaključil Romoli in izpostavil pomoč senatorjev Ljudstva svobode Giulia Camberja in Giuseppeja Sara.

TRŽIČ - Aretirali mladeniča Nadlegoval in poskušal rop

S pomočjo pričevanja mladoletne Tržičanke so policisti v prejšnjih dneh aretirali mladeniča, ki se bo moral zagovarjati pred obtožbama nadlegovanja in poskusa ropa. Mladoletnica se je peš odpravljala na delo, ko je opazila, da ji nekdo sledi. Obrnila se je in zažugala mladeniču, naj neha. Mladenič, ki je ravno tako doma iz Tržiča, je še naprej sledil mladoletnici, dokler le-ta ni zagledala izvidnice policije. Stekla je do policistov in jim povedala, kaj se je dotle dogajalo. Policisti so takoj izsledili mladeniča, ki je skušal zbežati in se skriti v eni izmed sosednjih ulic. Prepeljali so ga na komisariat, kjer so ugotovili, da je malo prej na parkirišču javnega lokala v bližini bolnišnice z nožem grozil in skušal oropati priletnega moškega. Namesto, da bi mu izročil denar, se je moški zaprl v svoj avto, ki je bil parkiran nedaleč stran. Mladenič se je zato odpravil v mesto, kjer je začel slediti dekletu in kjer so ga naposled tudi aretirali.

Medtem je nezazelen obisk doživela lastnica trgovine s cvetjem v središču Tržiča. Ko je zvečer zaprla svojo prodajalno in sedla v avto, se je k njej približal mladenič, star okrog 25 let. Vprašal jo je za šop cvetja, ki mu ga je ženska zatem pripravila. Plačati je hotel z bankovcem po sto evrov, ker ženska ni imela denarja v blagajni, pa ji je dejal, da se bo za trenutek odpravil v sosednji bar in tam zamenjal denar. Ženska ga je nekaj časa čakala, potem pa je videla, da ji je iz avtomobila ukradel torbico, v kateri je imela 300 evrov. Trgovka je krajso prijavila silam javnega reda.

GORICA - V Hiši filma nastaja pokrajinska mediateka Ugo Casiraghi

Z gradbenimi deli poteka popis gradiva za izposojno

Odprtje predvidoma februarja ali marca - V prihodnjem letu tečaja fotografije in montaže

Notranost mediateke po Waltritschevem načrtu (levo), delavec včeraj na gradbišču (desno)

BUMBACA

Goriškim in novogoriškim ljubiteljem filmske kulture bodo čez nekaj mesecev predali v uporabo pokrajinsko mediateko, ki nastaja v pritličju Hiše filma na Travniku. Gradbena dela za ureditev prostorov pod Kinemaxom, kjer je do nedavnega delovala trgovina s pohištvo, potekajo že nekaj mesecev, po predvidevanjih pa naj bi se zaključila na začetku prihodnjega leta. Če se bo vse izteklo, kot bi moralo, bo do odprtja prišlo februarja ali marca. Vsekakor so se snovalci mediateke že lotili katalogizacije avdiovizualnega in knjižnega gradiva, ki ga bodo ponujali v izposojno.

Kot smo že večkrat navedli, so se za odprtje mediateke s podporo goriške pokrajine zavzeli Kinoatelj, univerzitetna smer Videmske univerze Dams, družba Transmedia in društvo Sergio Amidei. Odločilno vlogo odigra finančna družba KB 1909, ki omogoča posodobitev in obnovo prostorov ter napeljav. Ustanovitev mediateke, ki bo odprta javnosti, je spodbudila dežela Furlanija-Juljska krajina z zakonom, ki predvideva za njeno delovanje triletni prispevek v znesku 70.000 evrov letno. Mediateka v goriški Hiši filma se bo tako pridružila sorodnim ustanovam, ki so z deželno pomočjo nastale v Pordenonu, Trstu in Vidnu.

»Z zidarskimi deli bomo zaključili 26. novembra, nakar bomo prepletkali zido-

ve. Ob koncu decembra ali najkasneje na začetku januarja prihodnjega leta bo na vrsti še pod. Plastična masa, s katero bomo prekrili tla, se bo morala nato posušiti. Zato upamo, da nam bo vreme naklonjeno,« je včeraj povedal vodja gradbenih del Boris Košuta.

Mediateka bo poimenovana po Ugu Casiraghiju, starosti italijanske filmske kritike, ki je umrl leta 2006 v Gorici, kjer je živel ravno na Travniku in kjer je imel na podstrešju svojega stanovanja velik del svoje bogate knjižnice; drugi del knjig in fototeko pa je hranil na svojem domu v Milanu. Ob knjigah in filmih, s katerimi razpolagata Dams in Kinoatelj in ki jih je več tisoč, je mediateka namreč podedovala tudi Casiraghijev knjižni fond, ki ga upravlja državna knjižnica v Gorici. »V zadnjih mesecih se je naš knjižni in avdiovizualni fond še povečal, saj smo od zasebnikov dobili nekaj zbirk. Ob knjigah in filmih pa bomo razpolagali tudi s fotografijami,« je povedala Martina Humar, ki se z Raffaello Canci in Silviom Cellijem posveča popisu gradiva. »S časom postaja naša zbirka zares bogata. Odgovarjala bo potrebam vseh vrst obiskovalcev, od otrok in študentov do oseb, ki se s filmom ukvarjajo profesionalno,« je dodala Humarjeva. Goriška mediateka, ki bo delovala dvojezično, naj bi razpolagala tudi z italijanskimi, slovenskimi in tujimi ča-

sopisi ter s filmskimi revijami. »Naš cilj je, da bo mediateka delovala ves dan, čeprav urnikov še nismo določili,« je pojasnila Humarjeva in dodala, da bodo ob izposoji gradiva prirejali tudi druge dejavnosti: »Za leto 2010 načrtujemo dva tečaja, in sicer tečaj montaže in fotografije. Prvi naj bi potekal pred poletjem, drugi pa naj bi se začel jeseni.«

V sodobno opremljenih prostorih mediateke - načrt zanje je izdelal arhitekt

Dimitri Waltritsch - bo na razpolago tudi več računalnikov s priključkom na internet. Uporabnih površin bo skupno za 400 kv. metrov, prostora pa bo za okrog 50.000 knjig in DVD-jev. Izposoja knjig in filmov bo brezplačna, izposojevalci in uporabniki mediateke pa bodo morali poravnati le članarino. V zameno zanjo bodo prejeli izkaznico, ki bo uporabna v vseh deželnih mediatekah, saj bodo le-te povezane v mrežo. (Ale)

SKGZ - Klepetalnica Kako župan gleda na goriško prihodnost

V prostorih KB centra bo jutri, 13. novembra, goriški župan Ettore Romoli javno govoril o tem, kako razmišlja o prihodnosti Gorice. Udeležil se bo namreč prve od dveh klepetalnic, ki bosta v prireditvi Goriškega loka na sporedu v novembru. Drugo srečanje bo posvečeno razvoju Nove Gorice, njen gost pa bo novogoriški župan Mirko Brulc.

V zadnjih mesecih se je v okviru programa Interreg porodilo kar nekaj čezmejnih projektov, v katere so v vlogi partnerjev vključene tudi številne organizacije slovenske manjšine v Italiji. Omembe vreden je projekt SDGZ v sodelovanju z goriško zvezo ASCOM in koroško SGZ, ki zadeva promocijo gostinskega sektorja in turističnih destinacij FJK in Koroške v bližnji Sloveniji. Po vstopu v EU je Slovenija postala čedalje bolj zanimivo področje za trženje turistične ponudbe Koroške in obmejnega pasa dežele FJK. Ekonomski kazalci kažejo, da se bo v prihodnjih letih BDP na slovenskega prebivalca približal italijanskim in avstrijskim standardom, kar bo nedvomno botrovalo dejstvu, da se bodo številni turisti iz Slovenije odločili za obisk sosednjih dežel.

Sprejetje uredbe EU o Evropskem združenju za teritorialno sodelovanje (EZTS) tako v Italiji kot v Sloveniji je gotovo idealna startna točka za premoščanje administrativnih ovir pri ustanavljanju čezmejnih organizacij, kot so medobčinska, univerzitetna, zdravstvena in storitvena združenja. Na podlagi tega instrumenta se bodo lahko uresničile sanje o združenju teritorij Gorice in Nove Gorice, kar bo pripomoglo k večji vidljivosti, privlačnosti, gospodarskemu razvoju in ponudbi skupnega goriškega prostora. Seveda se bodo pri tem porodila tudi številna vprašanja, kot so na primer prometne povezave, ki bi lahko znatno izboljšale turistično in gospodarsko privlačnost Goriške. Ravno odprtje zadnjega odseka hitre ceste na relaciji Gorica - Ljubljana in otvoritev veletrgovine s pohištvo Ikea v Vilešu postavljata v Gorici ponovno v ospredje problem prometnih povezav. Današnje prometne infrastrukture žal ne omogočajo hitrega in enotnega razvoja tega teritorija, saj je edina obstoječa prometna povezava na obeh straneh meje le hitra cesta, ki ne more biti kos povečanju transportnega prometa in številnim v Ikeo namenjenim kupcem (predvidoma poldrugi milijon na leto).

Tudi železniške povezave predstavljajo oviro za razvoj Goriške. Čeprav je na italijanski strani Gorica dobro povezana s Trstom, Vidmom in Tržičem, ne moremo istega trditi za slovensko stran, kjer potnik porabi najmanj tri ure in pol, da se iz kateregakoli konca države pripele do Ljubljane. Izgradnja moderne železnice skozi Vipavsko dolino, od Ajdovščine do Postojne, in železniška povezava z ronškim letališčem bi končno ustvarili sodoben sistem prometnih povezav, ki bi omogočil razvoj Goriške na različnih področjih - na univerzitetnem, turističnem in gospodarskem. S takim sistemom bi se število študentov na našem območju povečalo, omogočili bi večji pretok ljudi, še posebno turistov, ter boljše gospodarsko rast.

Vse to bi lahko predstavljalo za Gorico veliko priložnost, v kolikor bi ji lahko dodelilo vidnejšo vlogo pri čezmejnih odnosih. Številne projekte bi bilo mogoče uresničiti z iskanjem najprimernejših evropskih programov ter s skupnim načrtovanjem razvoja celotnega teritorija, kar pa bo Goricama lahko uspelo samo, če bosta premostili ideološke težave, ki še vedno bremenijo tako italijanske kot slovenske predstavnike krajevnih uprav.

O takih in podobnih temah ter številnih izzivih, ki jih ponuja obmejni prostor v tem času, bo tekla beseda na jutrišnjem srečanju z županom Romolijem, ki bo gost klepetalnica Goriškega loka. »Neposredno soočenje je nedvomno priložnost, da z županom nadaljujemo pogovor o viziji, ki jo občinska uprava ima o razvoju mesta Gorice in širšega prostora,« pravijo organizatorji večera.

RONKE - Predstavitev zbirke Spodbuda k uporabi slovenščine v odnosih z javno upravo in sodiščem

RENZO FRANDOLIČ

KROMA

Društvo Jadro je izdalo še tretjo zbirko zakonov in razsodb z naslovom »Pravica do uporabe slovenščine pred sodno oblastjo in javno upravo«, ki jo bo drevi ob 20. uri v sodelovanju z društvom Tržič predstavilo v občinski sejni dvorani v Ronkah. »Pobudnik vseh treh publikacij je odvetnik Renzo Frandolič. Prvo zbirko smo izdali leta 1991, potem ko smo o pravicah slovenske narodne skupnosti priredili posvet; drugo smo pripravili leta 2001, tako da smo vanjo vključili zaščitna zakona 38/2001 in 482/1999, tretja pa je zagledala luč sveta letos,« pravi predsednik društva Jadro Karlo Mucci in pojasnjuje, da najnovejša zbirka vsebuje osem zakonov in dokumentov ter trinajst razsodb o pravicah do uporabe slovenščine pred sodno oblastjo in javno upravo. Med razsodbami je posebno zanimiva odredba rednega sodišča v Trstu iz dne 1. aprila leta 2004, ki je bila zapisana v slovenščini. Dalje Mucci poudarja, da s publikacijo spodbujajo vse Slovence k uporabi slovenskega jezika na sodišču in z javnimi upravami, sploh pa želijo, da bi priložnik postal pripomoček za izvajanje zaščitnih norm tako za pravnike, politike in sodnike kot tudi za uslužbenke javnih ustanov.

Poleg Muccija in Frandoliča bo na predstavitvi spregovoril tudi profesor Samo Pahor. Prireditelji so na srečanje povabili tudi župane iz tržičkega mesta okrožja.

PEVMA - V slovenskem vrtcu

Kurjava odpovedala, tudi z igro proti mrazu

Otroci pevmskega vrtca v septembru, na začetku šolskega leta

BUMBACA

Ko so bile blage jesenske temperature mimo in je pritisnil mraz, otrokom pevmskega vrtca ni preostalo drugega, kot da se segrevajo z igro, saj je kurjava odpovedala. Igra jim je seveda šla od rok. Ko pa ni bilo na programu igre, je prav prišla električna pečka, ki jo je za silo pripeljala občinsko osebje. Ko jim s pečko ni uspelo v vrtcu pripravno ogreti prostorov, so pri trinajstih stopinjah v učilnicah oblekli še suknjiče in čakali na to, da bodo izpolnjene obljube o popravilu ogrevanja. S otrokom naj bi bil problem odpravljen; pogojnik je na mestu, saj ni še povsem pojasnjeno, kaj se je zgodilo z novo ogrevalno napravo, s katero so med

poletjem nadomestili stari in dotrajani gorilnik.

Da je grelna naprava nezanesljiva, so ugotovili sredi oktobra, ko je prišlo dovoljenje za ogrevanje javnih prostorov in ko je za jesenski čas nadpovprečno visoka temperatura padla. Vsakič, ko so v slovenskem vrtcu prižgali gorilnik, se je varovalka izključila. Po oceni občinskih mož ima naprava tehnično napako, po mnenju inštalaterjev pa ji nič ne manjka. Zadnji poseg na napravi so opravili v petek, v ponedeljek pa je spet odpovedala. V torek in včeraj je šlo bolje, tako da v vrtcu srčno upajo, da jim ne bo več treba spopadati se z mrazom.

NOVA GORICA - Notranja ministrica Katarina Kresal včeraj na policijski upravi

Z meddržavnimi sporazumi proti čezmejnemu kriminalu

Selitev enote za izravnalne ukrepe bo morala počakati zaradi pomanjkanja denarja

»Novogoriški policisti so nam predstavili, kaj je glavna problematika na tem območju. To je zagotovo povečanje finančne kriminalitete, predvsem ropov, kar očitno prinaša s seboj kriza. Tudi na nekaterih drugih območjih so nas opozorili na ta problem. Druga zadeva pa je porast čezmejnega kriminalitete, ki se ga moramo resnično lotiti tudi na meddržavni ravni s podpisom ustreznih sporazumov.« Tako je po zaključku včerajšnjega delovnega obiska na novogoriški policijski upravi povedala slovenska ministrica za notranje zadeve Katarina Kresal. Poudarila je, da je bil namen obiska iz prve roke izvedeti, kateri so problemi policije na tem območju, kje potrebujejo pomoč vodstva ministrstva ali policije, kateri so glavni projekti v teku.

»Govorili smo o kadrovske problematiki, o tem, kako jo rešujemo in kako računamo, da bomo v treh letih prišli na zeleno vejo, dalje o tem, da tečejo postopki racionalizacije dela ministrstva in policije, da spreminjamo policijsko zakonodajo, da jo delamo bolj pregledno in bolj natančno; seveda smo spregovorili tudi o ustanovitvi nacionalnega preiskovalnega urada,« je še povedala Kresalova. V zvezi s selitvijo policijske postaje za izravnalne ukrepe, ki že kar lep čas čaka na primernejše prostore, je pojasnila, da jim pomanjkanje sredstev v proračunu trenutno ne omogoča, da bi bila ta investicija umeščena že v naslednje leto. »Smo se pa dogovorili o tem, da iščemo načine, kako bi z odprodajo določenega nepremičnega premoženja dobili namenska sredstva, ki bi jih potem namenili za policijsko postajo za izravnalne ukrepe in v takem primeru bi bila izvedba možna v letu 2011,« je pojasnila notranja ministrica. Glede zaposlovanja kadrovske vrzeli pa je dodala, da je bila osnova zanjo vsekakor sprememba zakona o policiji, ki je bila izvedena v začetku tega leta in omogoča doizobraževanje in prenos določenega števila schengenskih policistov v notranjost in tudi zaposlovanje upokojenih policistov. »Ti postopki so zdaj v teku in z letom 2010 se bodo začele prerazporeditve v celotni Sloveniji, tako da bomo po-

Ministrica Katarina Kresal pred sedežem novogoriške policijske uprave, za njo Alojzij Mohar (v uniformi)

FOTO N.N.

skušali zapolniti vrzeli tam, kjer je najhujše,« je še napovedala ministrica.

»Na območju celotne policijske uprave Nova Gorica manjka trideset policistov, dejstvo pa je, da smo ministrico in generalnega direktorja policije seznanili s problematiko in mislim, da smo lahko z njihovimi odgovori zadovoljni. Pričakujem, da bomo zadevo rešili v naslednjih letih,« je po obisku povedal direktor novogoriške policijske uprave Alojzij Mohar. V zvezi s prostori za enoto za izravnalne ukrepe pa je dejal, da je delo policistov v enoti itak terensko, ta-

ko da prostorska stiska ne predstavlja večje ovire, seveda pa bi bilo z novimi prostori delo lahko boljše. »Bistveno je, da smo novogoriškim kolegom in vsem vodjem organizacijskih enot posredovali tiste informacije, ki so trenutno najbolj aktualne,« je povedal generalni direktor policije Janko Goršek, ki je spremljal ministrico, in kot najbolj pomemben projekt omenil reorganizacijo, ki se bo konkretno dotaknila tudi novogoriške policijske uprave, delovna izhodišča zanjo pa bodo znana do zaključka februarja.

Nace Novak

NOV ODBOR Roditi se želim v Gorici

Pobuda Del Sordija

»Roditi se želim v Gorici.«

Tako je goriški občinski odbornik in svetnik Ljudstva svobode Francesco Del Sordi poimenoval odbor, ki ga je včeraj ustanovil, da bi se zavzel za ohranitev porodniškega oddelka v Gorici. »Pred kratkim je dežela napovedala, da bo zaradi racionalizacije stroškov vsako zdravstveno podjetje razpolagalo samo z enim porodniškim oddelkom. Zaradi tega sem se odločil za ustanovitev odbora, ki ne bo strankarsko obarvan, saj bo njegov edini cilj ohranitev porodniškega oddelka nove goriške bolnišnice Janeza od Boga,« pojasnjuje Del Sordi in poudarja, da bi v primeru racionalizacije storitev ukiniteli ravno goriški porodniški oddelk, medtem ko bi ohranili tržiškega. »Če bi do tega res prišlo, bi bila Gorica edino glavno mesto pokrajine v Italiji brez porodniškega oddelka,« razlaga Del Sordi. Z novoustanovljenim odborom bo skušal opozoriti javnost na perečo problematiko, saj bi po njegovem mnenju ukinitvev porodniškega in posledično pediatričnega oddelka pomenila začetek konca goriške bolnišnice.

Odbornik namerava ustanoviti mnenjsko skupino na spletni strani Facebook z nazivom »Voglio nascere a Gorizia«, nato pa prirediti javna srečanja, na katerih bodo poleg mamic in očetov dobrodošli Goričani vseh starosti. Del Sordi pojasnjuje še, da problematika zadeva vse občine desnega brega Soče in severnega dela pokrajine, ki gravitirajo na Gorico in ki so od Tržiča precej oddaljene.

Elektrovod, pripombe dežele

Pred zborom vodilnih funkcionarjev deželnih direktij FJK je družba Adria Link včeraj predstavila svoj načrt podzemnega elektrovida med Vrtojbo in Redipuljo. Prikazala je tudi spremenjeno traso, ki po navajanju družbe upošteva zahteve občin, koder bo elektrovid speljan, predvsem Gradišča. Nova proga poteka severno od mesteca v bližini hitre ceste Gorica-Vileš, vendar v »varnostni razdalji«, saj bodo tam širili avtocesto. Konferenca deželnih direktorjev je imela vrsto pripomb in je zato zahtevala dodatna pojasnila. Družba Adria Link je zagotovila, da jih bo pripravila in osvojila ter še v prihodnjih dneh predstavila kot dopolnitev načrta skupaj s podrobno dokumentacijo o varianti za Gradišče.

Nagrada Mirko Špacapan

V okviru 49. mednarodnega tekmovanja Seghizzi, ki bo potekalo julija v Gorici, bodo prvič podelili nagrado Mirko Špacapan v kategoriji polifonije z monografskim programom. Priznanje bodo prouvrščenu zboru izročili 18. julija v Verdijevem gledališču. Združenje Seghizzi bo drevi ob 20.30 v Kulturnem centru Bratuž predstavilo program delovanja v letu 2010.

Priznanje ministru Zaii

Italijanski minister za kmetijstvo Luca Zaia je letošnji prejemnik nagrade »Foglia d'oro«, ki ga podeljuje občina Dolenje. Priložnost za včerajšnjo podelitev je bilo martinovanje, ki ga je v Dolenjah priredila zveza Coldiretti. Ministra ni bilo, poslal pa je sporočilo.

Komunikacija in politika

Za politike je komunikacija čedalje bolj pomembno sredstvo ustvarjanja konsenz. O politiki in medijih bo drevi z začetkom ob 21. uri tekla beseda v piceriji Lampione v Gorici, kjer bodo spregovorili bivši odgovorni za stike z javnostmi goriške občine Patrizia Artico, Davide Sfiligoj in Stefano Cosma. Srečanje prirejajo Verdi del giorno.

Dve igri v Kulturnem domu

V okviru gledališkega festivala »Altre espressioni« bosta nocoj ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici na ogled dve predstavi. Najprej bo skupina Stalker Teatro iz Turina uprizorila igro »Uno e tre«, ob 21.30 pa bo na ogled »Improvvisa-mente - Azioni in divenire« skupine Senza soldi iz Gorice.

Srečanje o prostovoljstvu

Drevo ob 20.30 bo na goriški pokrajini javno srečanje na temo prostovoljstva; vodil ga bo predstavnik skupine Abele Guido Tallone.

NOVA GORICA - V športnem parku

Preko tisoč uporabnikov še vedno v mrazu

Sodišče z začasno odredbo ugodilo javnemu zavodu za šport

O stiski uporabnikov nekaterih objektov v novogoriškem športnem parku zaradi neogrevanih prostorov smo že pisali. Do zapleta je prišlo, ker je družba Presta pred začetkom kurilne sezone zametala ključavnico na vratih kotlovnice, s pomočjo katere je javni zavod vsa leta ogreval telovadnico Partizan in prostore pod tribuno novogoriškega stadiona, kjer sta dva gostinska lokala, fitness center, mladinski center in sedež Medobčinskega društva prijateljev mladine.

Kot je povedal direktor novogoriškega Javnega zavoda za šport (JZŠ) Uroš Jug, je njihov odvetnik včeraj prejel začasno odredbo, ki jo je novogoriško okrožno sodišče izdalo na podlagi tožbe na motenje posesti, vložene zoper družbo Presta. Pojasnil je, da ta določa, da mora biti javnemu zavodu v dveh dneh po prejetju odločbe omogočen dostop do kotlovnice, tako da pričakuje, da bodo lahko kmalu začeli z ogrevanjem, potem pa bodo čakali na razplet tožbe na motenju posesti. »Telovadnico Partizan in prostore pod stadionom vsak dan zagotovo obišče okrog tisoč ljudi,« je še povedal direktor JZŠ in pojasnil, da je samo dijakov srednje ekonomske šole, ki imajo športno vzgojo v telovadnici, od 700 do 800, k temu pa je treba prišteti tudi člane vseh športnih društev in klubov, ki v telovadnici trenirajo v popoldanskem času in vse obiskovalce oziroma uporabnike prostorov pod tribuno stadiona. O trenutnih razmerah je pove-

dal še, da zaenkrat še nekako gre, saj se je temperatura v telovadnici do zdaj najnižje spustila na deset stopinj, tako da pouk in vadba potekata, čeprav nekoliko okrnjeno. Nekaj vprašanj smo naslovili tudi na družbo Presto, kjer pa direktor Marko Milenkovič ni bil dosegljiv oz. je preko elektronske pošte posredoval le naslednji kratak odgovor: »Prepričan sem, da do zapleta s kurilnico sploh ne bi prišlo, če bi se javni zavod za šport Nova Gorica odzval na naše vabilo, ki smo jim ga prvič poslali februarja letos in zatem še nekajkrat.«

Z novogoriške občine so v imenu JZŠ včeraj sporočili, da izdaja začasne odredbe pomeni, da morajo biti JZŠ izročeni ključki obeh vhodnih vrat in omogočen takojšen dostop in nemotena uporaba opreme in prostorov kotlarne. Dodali so, da je sodišče družbi Presta in družbi Perota (novi lastnik Preste) izreklo tudi denarno kazen za primer, če obveznosti po tej pogodbi ne bosta izpolnila. Ponovno so spomnili tudi na to, da je mestna občina Nova Gorica s pogodbo iz leta 1996 od družbe SGP Gorica pridobila kotlarno z vsemi pravicami in obveznostmi ter da je občina kot ustanoviteljica JZŠ nanj prenesla v upravljanje vse športne objekte občinskega pomena, v sklopu katerih je tudi navedena kotlarna. Na okrožnem sodišču so včeraj potrdili, da je bila v ponedeljek izdana začasna odredba v torek vročena strankam in da morata toženi stranki prejšnje stanje vzpostaviti v roku dveh dni. (nn)

VRH - Prva obletnica Prihodnosti in Mladih za mlade pri SSK

Podmladek stranke utrjuje tržaško-goriško navezo

Obletnico delovanja so na Vrhu počastili tudi s torto

Člani Mladih Slovenske skupnosti iz Gorice (Prihodnost) in Trsta (Mladi za mlade) so v četrtek minulega tedna obeležili prvo obletnico delovanja. Da bi jo primerno proslavili, so medse povabili Julijana Čavdka in Petra Močnika, pokrajinska tajnika stranke v Gorici in Trstu, ter deželnega tajnika Damijana Terpina. Družabnost so priredili v Lokandi Devetak na Vrhu, kjer je pozdravom sledila prijateljska izmenjava mnenj in spodbud za nadaljnje delovanje.

Tajnik Prihodnosti Simon Koren je pohvalil skupino odbornikov za dobro izpeljane pobude, opozoril pa je tudi na to, da so v tekočem letu vse kratkoročne cilje že dosegli ali jih celo presegle. Posegli so tudi ostali gostje, vključno s Kajo Draksler, predstavnic Sloveske demokratske mladine, podmladka Slovesne demokratske stranke. Goriška Prihodnost plodno sodeluje s tržaško skupino Mladi za mlade že od vsega začetka, na vrsti je le še poenotenje imena. »Nadaljevati nameravamo tudi s športnimi in kulturnimi pobudami ter bomo medse sprejeli vsakogar, ki se nam bo želel pridružiti, smo namreč odprtega mišljenja in popolnoma avtonomni, kot nam je zagotovil deželni tajnik SSK Terpin,« pravijo v Prihodnosti.

Obeleževanje obletnice so spremljala odlična vina in jedi Devetakovih, ki se jim za gostoljubnost zahvaljujejo. (jk)

GORICA - Začetek sezone Verdijevega teatra s spektaklom Stomp

Na odru svetovna senzacija

Ples brez glasbe, gledališče brez besed, glasba brez melodije, predstava brez zgodbe, a ravno zato revolucionarna in hkrati globalna

Sinchronizirane metle se spremenijo v pometajoči orkester

BUMBACA

Nova sezona mestnega gledališča Verdi se je v torek začela z dogodkom, kakršnega Gorica še ni doživela in ki so ga zaradi velikega povpraševanja ponovili sinoči. Na odru je v poldrugo uro dolgem in naravnost pirotehničnem spektaklu nastopila osemčlanska skupina plesalcev, tolkalcev in akrobatov s predstavo Stomp. Stomp je ples brez glasbe, gledališče brez besed, glasba brez melodije, predstava brez zgodbe, a ravno zato revolucionarna in hkrati globalna. Stomp razumejo vsi na svetu, saj govori jezik, skupen vsem - jezik ritma in gibanja, ki se spajata v izvirno hrupno ulično simfonijo.

Zgodba o eni največjih odrskih atrakcij vseh časov se je začela v 80. letih na ulicah angleškega mesta Brighton. Skupina mladih uličnih performerjev je ob poplesavanju izvajala

ritmične zvok iz vsakdanjih predmetov. Za svoj nastop uporabljajo vse, kar lahko povzroča zvok, od smetiščnih kant in metel, do vžigalnikov, plastičnih vreč in kozarcev, gumijastih cevi, pnevmatik, pločevink, plastenk in celo časopisov. Sinchronizirane metle s trdnimi ščetinami se spremenijo v pometajoči orkester, zvok osmih vžigalnikov, ki se odpirajo in zapirajo, ustvarja ognjevito fugo, bobnenje in pokanje lesenih palic povzročata ritmično eksplozijo, časopisne strani so rekviziti prizorov s priokusom klovnovskega humorja. Vse skupaj sestavlja pravo himno recikliranju in tribalnemu utripu metropolitanskih periferij.

Mednarodna tolkalska senzacija Stomp vse od premiere leta 1991 doživlja velikanske uspehe. Od takrat je predstavo

videlo skoraj deset milijonov ljudi v več kot tridesetih državah sveta, spremljajo jo odlične kritike, številne nagrade, že deseto leto je redno na sporedu v off-broadwayskem gledališču v New Yorku, kjer so leta 2004 ulico poimenovali Stomp Avenue. Medijsko slavo pa jim je prinesel nastop na podelitvi oskarjev leta 1996, da ne omenjamo udeležb v televizijskih oddajah in reklamah.

Še pred začetkom torkove predstave, ki je v mestni teater privabila tudi mlado publiko, je na oder stopil odbornik za kulturo Antonio Devetag. Pozdravil je začetek nove sezone, ki bo postregla z dvanajstimi premierami ali ekskluzivnimi spektakli, »zaradi česar je med najbolj briljantnimi v de-

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRACAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

Gledališče

CTA (»Centro Teatro Animazione e Figure«) iz Gorice vabi na Zimske popoldneve: v soboto, 14. novembra, ob 16.30 »A King listens« v izvedbi gledališke skupine Zavod federacija Ljubljana; informacije v uradih CTA v Ul. Cappuccini 19/2 v Gorici, tel. 0481-537280, www.ctagorizia.it.

SKPD FRANČIŠEK BORGIBA SEDEJ iz Števerjana vabi otroke na ogled gledališke predstave Mary Poppins v izvedbi članov Radijskega odra, režija Lučka Susič, v nedeljo, 15. novembra, ob 18. uri v Sedejevem domu v Števerjanu.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.30 »Nemico pubblico«.
Dvorana 2: »Gorica Kinema« 17.45 - 20.45 »I racconti dell'oro«.
Dvorana 3: 17.30 - 22.00 »Michael Jackson's This Is It«; 20.00 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«.

TRZIC
KINEMAX Dvorana 1: 17.30 - 20.30 »Nemico pubblico«.
Dvorana 2: 17.45 »Up« (Digital 3D); 20.00 - 22.00 »Amore 14«.
Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Parnassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«.
Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.10 »L'uomo che fissava le capre«.
Dvorana 5: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Michael Jackson's This Is It«.

Koncerti

METAL MARTINOVANJE bo v centru Mostovna v Solkanu v petek, 13. novembra, ob 22. uri z večerom, ki je posvečen velikom heavy in thrash metala. Repertoar Iron Maiden in Metallica bosta izvajali skupini Iron Median in Not'n'Vun.

PEVSKA SKUPINA MUSICUM prireja ob 10-letnici delovanja koncert z naslovom Visoka pesem 28. novembra v goriški stolnici, kjer bo skupina Musicum z mezzosopranistko Eriko Reguljo, baritonistom Eugeniom Leggiamjem Gallanijem in organistom Marcom Colello ob 20. uri prvič izvedla oratorij »Il cantico dei cantici«. 13. decembra bo v centru Lojze Bratuž koncert z naslovom »Vse najlepše...«, s katerim bo skupina Musicum obeležila 10-letnico delovanja. S podporo ZCPZ bo skupina Musicum izdala tudi zbirko osmih skladb.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE prireja v soboto, 21. novembra, ob 20.30 in v nedeljo, 22. novembra, ob 17. uri 51. revijo goriških pevskih zborov Cecilijanko. Sodelujejo tudi zbori iz tržaške in videmske pokrajine ter Koroške in Slovenije. Posvečena je 50-letnici Zveze slovenske katoliške prosvete.

Šolske vesti

SDZPI vpisuje na brezplačne tečaje: Uporaba načinov in obvladovanje orodij komunikacije (80 ur), Priprava turističnih paketov za čezmejno območje in njihova promocija (80 ur), Upravljanje informacijske varnosti (60 ur). Namenjeni so zaposlenim in brezposelnim z univerzitetno izobrazbo; informacije na SDZPI, Korzo Verdi 51, tel. 0481-81826 ali go@sdzpi-irsip.it, www.sdzpi-irsip.it.

Izleti

DRUŠTVO SLOVENSkih LOVCEv DOBERDOB organizira enodnevni izlet v maransko lagunovo soboto, 14. novembra. Na razpolago je še nekaj prostih mest; informacije na tel. 348-0108774.

KD SOVODNJE organizira tridnevni izlet na božične tržnice v Nuernberg, Bamberg in Rothenburg. Odhod bo 6.

decembra ob 6. uri pri Kulturnem domu v Sovodnjah. Prihod v Nuernberg ob uri kosila in popoldan prost za ogled mestnega središča in tržnic; večerja in prenočitev. V ponedeljek odhod proti Rothenburgu in ogled srednjeveškega mesta z vodičem. Kosilo prosto in odhod proti Bambergu; prost popoldan v mestu. Zvečer prihod v Nuernberg in večerja v tipični pivnici. V torek ogled središča z vodičem, prosto za kosilo in nakupe. Vrnitev v Sovodnje v večernih urah; informacije in vpisi na tel. 349-3666161 (Erik).

ZDRUŽENJE KRVODAJALCV IZ DOBERDOBA organizira v nedeljo, 13. decembra, avtobusni izlet v Celovec z ogledom božičnih tržnic; informacije in vpisovanje v trgovini jestvin Lavrenčič v Doberdobu.

Obvestila

GORIŠKI URAD KMEČKE ZVEZE obvešča, da je na razpolago občanom, ki potrebujejo pomoč ali svetovanje v zvezi z razlastitvenim postopkom zaradi gradnje avtoceste Gorica-Vileš na območju sovodenske občine; informacije na tel. 0481-82570 od ponedeljka do petka med 9. in 13. uro.

BREZPLAČNO MERJENJE GLUKOZE v krvi poteka v goriških lekarnah do sobote, 14. novembra, ko bo svetovni dan diabetesa.

KD SOVODNJE obvešča vse občane, da bo v soboto, 14. novembra, potekalo tradicionalno pobiranje vina za praznik sv. Martina. Zjutraj bodo obiskali pridelovalce v Gabrjah, na Peči in v Rupli, popoldne pa v Sovodnjah. Kdor želi prinesiti domači kruh za blagoslov in pokušnjo, pa naj ga nese v nedeljo zjutraj h Kulturnemu domu v Sovodnjah pred 10. uro.

MARTINOVANJE društev Jadro in Trzič bo v nedeljo, 15. novembra, v Doberdobu pri Kovaču; informacija in vpisovanje čimprej pri odbornikih.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da socialna delavka ne bo sprejemala kot običajno v ponedeljkih, 16., 23. in 30. novembra, pač pa, v sredo, 18. in 25. novembra ter 2. decembra; informacije na tel. 0481-784736.

PRIZNANJE KAZIMIR HUMAR bodo Zveza slovenske katoliške prosvete, Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskih zborov podelili društvo in organizacijam ali posameznikom. Predloge za priznanje

zbira Zveza slovenske katoliške prosvete na podlagi javnega razpisa. Priznanje za tiste, ki delujejo v goriškem prostoru, se praviloma podeli februarja za ustvarjalne dosežke, za pomemben prispevek k razvoju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, za publicistično delo in za izjemne dosežke pri organizacijskem delu na kulturnem področju. Predloge za priznanje je treba oddati do 31. decembra 2009 na naslov: Zveza slovenske katoliške prosvete - 34170 Gorica-Gorizia, Drevored 20. septembra 85, s pripisom na ovojnico »Predlog za priznanje«.

SPDG obvešča udeležence društvenega martinovanja, v nedeljo, 15. novembra, da bo odhod ob 13. uri pri Rdeči hiši. Udeležence prosi, naj poravnajo obveznosti danes, 12. novembra, od 19. do 20. ure na društvenem sedežu.

TABORNIKI RMV obveščajo, da potekajo sestanki v Štandrežu in v Doberdobu. Naslednji sestanek bo v soboto, 14. novembra (sestanki so na 14 dni): v Doberdobu v prostorih društva Jezero od 15. do 16. ure, v Štandrežu pa od 16.30 do 17.30 v domu Andreja Budala; informacije na tel. 349-3887180 (Gabrijel).

Prireditve

KULTURNO DRUŠTVO SOVODNJE prireja predstavitev fotomonografije Rema Devetaka z naslovom Tosijev dvorec v Škrfljah - Nekdanji sijaj in današnji sledovi v petek, 13. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah. Sledilo bo odprtje razstave stenskih ur.

12. GRAJSKO MARTINOVANJE v Vipolzah v Goriških Brdih bo v soboto, 14. novembra, ob 20. uri z otvoritvijo degustacij vin iz Brd in Collia ter celotne primorske vinorodne okolice. Na programu so bogat kulturni program, blagoslov vina, koncert skupine Dej šeno litro in skupine The Maff.

KULTURNO DRUŠTVO OTON ŽUPANČIČ iz Štandreže prireja štiri srečanja na temo Gojiti starševstvo v Kulturnem domu Andreja Budala v Štandrežu. Strokovna vzgojiteljica Paola Scarpin bo danes, 12. novembra, ob 19. uri predavala na temo Prehodne faze odraščanja skozi življenje, 19. novembra ob 19. uri na temo Materinstva: razglabljanje in soočenje med ženskami, 26. novembra ob 19. uri na temo Očetovstva: razglabljanje in soočenje

GORICA Ulica za padle v Nasiriji

Na današnji dan pred šestimi leti je v iraškem mestu Nasirija izgubilo življenje devetnajst italijanskih državljanov; njihovu spominu se bodo danes poklonili tudi v Gorici, kjer jim bodo posvetili ulico. Ob 10.30 bo danes maša v kasarni trinajstega karabinjskega regimenta v Tržaški ulici, od koder so se v Irak odpravili trije karabinjerji, Daniele Ghione, Ivan Ghiutti in Andrea Filippa. Ob 11. uri bodo odkrili tablo z imenom nove ulice, ki stoji na križišču ob kasarni in na kateri bo pisalo »Via Caduti di An Nasiriyah«. Za poimenovanje se je občinski odbor z županom Ettorejem Romolijem na čelu odločil julija, ko so sklenili, da bosta nove ime dobili ulici Magazzini in Velodromo, ki obkrožata karabinjsko kasarno. Z današnjim preimenovanjem torej ulica za kasarno ne bo več opozarjala mimoido- čih, da je ob njej nekoč stal velodrom. Na njem so med drugim Slovenci 12. julija 1908 slovesno razvili prapor goriškega Sokola, štiri leta pozneje pa so priredili kolesarsko dirko, na kateri se je zbralo šest tisoč gledalcev in na kateri je dirkal tudi pionir letalstva Edward Rusjan. Velodrom so porušili v dvajsetih letih minulega stoletja.

Današnje svečanosti in poimenovanja ulice se bosta med drugimi udeležela tudi goriški župan Ettore Romoli in pokrajinski predsednik Enrico Ghergetta, ki je napovedal svojo prisotnost tudi danes zvečer ob 20.45 v cerkvi sv. Ignacija, kjer bodo v spomin na padle v Nasiriji izvedli Mozartov Rekvijem.

med moškimi in 3. decembra ob 19. uri na temo Joka: oblika komunikacije; informacije na tel. 328-0309219 (Tanja Gaeta). Vstop bo prost.

MARTINOVANJE v Domu na Bukovju v Števerjanu bo potekalo v soboto, 14. novembra, ob 19. uri. Na programu odprtje fotografske razstave Stojana Kerberlerja z naslovom Od zrna do kruha, nastop folklornega društva Rožmarin Dolena, priložnostni govor direktorja Goriškega Muzeja v Kromberku Andreja Malniča in družabnost.

V ROMANSU bo od 13. do 15. novembra sejem Sv. Elisabete. Ob tradicionalni šagri purana bodo na voljo enogastromonske stojnice, razstave, tržnice in glasba.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo danes, 12. novembra, ob 18. uri Emanuele Franz govoril o svoji knjigi na temo umika iz Rusije »Da Atene alla Nikolajewka. Intervista a un reduce« in v petek, 13. novembra, ob 18. uri bo Andrea Bolla predstavil svojo knjigo »Uno sporcio reggae«.

SKGZ je povabila goriškega župana Ettoreja Romolija v Klepetalnico goriškega loka v petek, 13. novembra, ob 18. uri v čitalnici Feiglrove knjižnice v KB centru v Gorici. Tema večera bo Gorica v bližnji prihodnosti.

Osmice

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdobu je odprta ob četrških, petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78377.

PRI CIRILI v Doberdobu je odprto ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Mali oglasi

PRO DAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem; tel. 320-1817913.

PRO DAM suha gozdna drva; tel. 0481-390238.

PRO DAMO trisobno stanovanje v Štandrežu, Ul. Pasubio, 6 - prvo nadstropje. Dodatne informacije na tel. 349-6200399.

Pogrebi

DANES V GORICI: 11.00, Dario Colut (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi Srca Jezusovega in na glavnem pokopališču.

OBLETNICA - Predstavnik nemške države prvič na takšni slovesnosti

Merklova in Sarkozy skupaj obeležila konec 1. svetovne vojne

Potrdila sta spravo med državama in francosko-nemško prijateljstvo

PARIZ - Nemška kanclerka Angela Merkel in francoski predsednik Nicolas Sarkozy sta na včerajšnji spominski slovesnosti v Parizu skupaj obeležila 91. obletnico konca prve svetovne vojne. Položila sta venec na grob neznane vojaka in prižgala večni plamen, v govorih pa sta oba izpostavila nemško-francosko prijateljstvo. "Ne spominjamo se zmage enega naroda nad drugim, temveč težke preizkušnje, ki je bila enako grozna za obe strani," je Sarkozy dejal v govoru pred častno vojaško stražo in množico zbranih pri Slavoloku zmage na koncu Elizejskih poljan v Parizu.

Oba voditelja sta nato od vhranju nemške in francoske zastave ter ob igranju obeh nacionalnih himen položila venec na grob neznane vojaka pod Slavolokom zmage in obljubila, da njuna naroda ne bo sta nikoli več bila vojne drug proti drugemu. S trenutkom tišine so se zbrani spomnili trenutka pred 91 leti, ko so po podpisu premirja po vsej Evropi utihle puške. "Ne moremo izbrisati preteklosti, je pa sila, ki nam jo lahko pomaga prenesti: moč sprave," je Merklova dejala v govoru, ki je tako kot Sarkozyjev poudarjal osrednjo vlogo obeh držav v Evropski uniji. "Dolgo naj živi Francija, dolgo naj živi Nemčija, dolgo naj živi francosko-nemško prijateljstvo," sta oba voditelja zaključila svoj govor.

Tokratni obisk Merklove v Parizu, ki sledi obeležitvi 20. obletnice padca Berlinskega zidu v ponedeljek v Berlinu, je prva udeležba kakšnega nemškega voditelja na slovesnosti ob obletnici konca prve svetovne vojne. Ta je pomenil poraz Nemčije po štirih letih krvavih bojov, ki so terjali več milijonov življenj. Predhodnik Merklove Gerhard Schröder je leta 1998 tovrstno povabilo še odklonil.

Obletnice so se spomnili tudi v Veliki Britaniji, tokrat prvič brez britanskih veteranov prve svetovne vojne, saj so zadnji trije med letom umrli. Tako kot v Parizu so se točno ob 11. uri ljudje z dvema minutama tišine poklonili spominu na vse tiste, ki so se borili in umrli v štiriletni vojni.

Britanska kraljica Elizabeta II. se je udeležila spominskega obreda v londonski Westminsterski opatiji. Tam je bil tudi britanski premier Gordon Brown, ki se je v tem tednu soočil z ostro kritiko glede vojne v Afganistanu, kjer umira nova generacija britanskih vojakov. V spomin vojakov, ki so v tej vojni izgubili življenje, pred opatijo stojijo majhni leseni križi.

Ob 11. uri so se spominu na žrtve prve svetovne vojne z dvema minutama tišine poklonili tudi v Belgiji. (STA)

Sarkozy in Merklova polagata venec na grob neznane vojaka pod Slavolokom zmage

ANSA

BLIŽNJI VZHOD - Hamas se ni pridružil spominskim svečanostim Palestinci so se spomnili pete obletnice smrti Arafata

RAMALA - Več deset tisoč Palestincev se je včeraj v Ramali na Zahodnem bregu spomnilo pete obletnice smrti palestinskega voditelja Jaserja Arafata, ki je pri 75. letih umrl v Parizu 11. novembra 2004. Množice so v središču Ramale mahale s palestinskimi zastavami in nosile Arafatove slike. Veliko jih je tudi nosilo črno-belo ruto, ki je veljala za razpoznavni Arafatov znak. Poleg tega so zbrani po navedbah prič pozivali sedanjega palestinskega predsednika Mahmuda Abasa, naj na naslednjih volitvah ponovno kandidira.

Abas je namreč pred nekaj dnevi sporočil, da se na volitvah, ki bodo na palestinskih ozemljih predvidoma potekale 24. januarja prihodnje leto, ne bo znova potegoval za ta položaj. Ob tem je med drugim Izrael očital, da je odgovoren za slepo ulico, v kateri se je znašel bližnjehodni mirovni proces.

V nagovoru več deset tisoč Palestincev, zbranim pred in okoli Mukate, kjer je sedež palestinskih oblasti in Ara-

JASER ARAFAT

ANSA

fatov mavzolej, je Abas ponovil zahtevo po popolni zamrznitvi gradnje judovskih naselbin na Zahodnem bregu, saj s tem Izrael ovira mirovni proces. Palestinci pa po njegovih besedah ostajajo zavezani mirni rešitvi šest desetletij trajajočega spora.

"Vidimo, kako Izrael z doslej nesluteno hitrostjo zasega zemljo, gradi naselbine in judaizira Jeruzalem... in nato od nas zahtevajo, naj se vrnemo k pogajanju," je dejal Abas. "Vrnitev k pogajanju je odvisna od tega, ali bo Izrael spo-

štoval pogoje za mir, kar pomeni ustavitve gradnje vseh naselbin, vključno z naravno rasto in Jeruzalemom. Naša pravica je, da zahtevamo odstranitev vseh naselbin z naše zemlje, ker so ilegalne," je poudaril Abas.

Palestinsko gibanje Hamas, ki vlada na območju Gaze, je medtem pred slovesnostmi ob obletnici Arafatove smrti aretiralo več deset pripadnikov rivalskega gibanja Fatah, ki ga vodi Abas. Poleg tega je Hamas prepovedal vse prireditve v čast Arafatu, ki je bil soustanovitelj Fataha. V Gazi tako zborovanj ni bilo.

Nedavna javnomnenjska raziskava je sicer razkrila, da kar 81,9 odstotka Palestincev še vedno žaluje za Arafatom. Za mnoge še danes ostaja njihov "vodja", medtem, ko v njegovem nasledniku Abasu vidijo "zgoj" predsednika. Razlog za to naj bi bil po oceni poznavalcev politični vakuum, ki ga je Arafat pustil za seboj po smrti, njegovemu nasledniku Abasu pa po prevzemu oblasti leta 2005 tega doslej ni uspelo premostiti. (STA)

Nobelovci za mir odlikovali Annie Lennox

BERLIN - Dobitnica nagrade, ki jo vsako leto podeljujejo Nobelovi nagrajenci za mir, je letos 54-letna škotska pevka Annie Lennox. Nagrado si je prislužila s svojimi prizadevanji za krepitev ozavečenosti glede nevarnosti virusa HIV/aida v Afriki. Nobelovi nagrajenci so se v luči 20. obletnice padca Berlinskega zidu tokrat zbrali v nemški prestolnici. Nekdanja polovica pop dueta Eurythmics je nagrado posvetila vsem ženskam, ki se po svetu borijo proti širjenju bolezni. "Jaz sem le en glas, le en človek," je dejala pevka, ko je iz rok nekdanjega južnoafriškega predsednika Frederika Willema De Klerka prejela odlikovanje. Slovesnost v Berlinu je izkoristila še za poziv, naj Južnoafriška republika postane svetilnik v boju proti virusu HIV/aidu. "Prosim, angažirajte se!" je dejala.

Ped Lennoxovo so nagrado Nobelovih nagrajencev za mir v minulih letih prejeli pevec irske skupine U2 Bono, pevec Peter Gabriel ter igralca George Clooney in Don Cheadle. Z nagrado želijo namreč izreči priznanje vidnim osebnostim iz sveta kulture, ki so dejavni na področju krepitev človekovih pravic. V Berlinu se je sicer letos zbralo 18 Nobelovcev, med njimi nekdanji sovjetski voditelj Mihail Gorbačov in voditelj poljskega sindikata Solidarnost, ki je pomagal zrušiti komunizem, Lech Walesa.

VZDA izvedli smrtno obsodbo

WASHINGTON - V ameriški zvezni državi Virginia so v torek zvečer usmrtili 48-letnega Johna Muhammada, ostrorelskega napadalca, ki je pred sedmimi leti teroriziral okolico prestolnice Washington. Ameriško vrhovno sodišče je pred tem v ponedeljek zavrnilo obravnavo zahteve za zaustavitev izvršitve smrtnih kazni. Muhammada so usmrtili v injekcijo, je sporočil tiskovni predstavnik zapora, v katerem so ga usmrtili, in dodal, da obsojenec ni podal zadnje izjave.

John Muhammad je oktobra leta 2002 skupaj z mladoletnim Leejem Malvom s ostrorelske puške pobijal ljudi v prestolnici Washington ter državah Maryland in Virginija. Pred tem sta oba morila tudi v Arizoni, Alabami in Louisiani. Območje prestolnice je več tednov živelo v strahu pred neznanim morilcem.

Po aretaciji je nekdanji zvezni pravosodni minister John Ashcroft odredil, da se jima sodi v Virginiji, čeprav sta šest od desetih ljudi pobila v Marylandu. Ashcroft se je zato odločil, ker Virginija pogosteje obsoja na smrtno kazen oziroma je po usmrtitvah takoj za Teksasom. Malvo se je izvlekel z dosmrtnim zapornem brez možnosti pogojnega izpusta, porota pa je Muhammadu zlahka obsodila na smrtno kazen, ker ni nikoli pokazal nobenega obžalovanja za dejanja. (STA)

OZADJE - Predsednik Obama danes odhaja na prvo turnejo po Aziji

ZDA hočejo biti še naprej prisotne v Aziji kot pomemben igralec in ne le kot opazovalec

NEW YORK - Ameriški predsednik Barack Obama bo danes odpotoval na prvo azijsko turnejo, odkar je v začetku leta nastopil položaj. Obisk bo začel v petek na Japonskem, nadaljeval v Singapuru, kjer se bo udeležil zasedanja Azijskega pacifiškega foruma o sodelovanju (Apec). Obiskal bo tudi Kitajsko in Južno Korejo.

Po azijski turneji, s katere naj bi se vrnil 19. novembra, se bo Obamov seznam tujih držav, ki jih je obiskal, povečal na 20, kar je nov rekord ameriških predsednikov. Obama tokrat ne bo obiskal Indonezije, kjer je preživel del svoje mladosti, ampak načrtuje kasnejši obisk posebej. Z indijskim premierom Manmohanom Singhom pa se bo srečal v Washingtonu 24. novembra, le nekaj dni po vrnitvi iz Azije.

Osrednji del Obamove turnee bo vsekakor udeležba na vrhu Apeca, ki bo 14. in 15. novembra v Singapuru. Azija postaja vse pomembnejša zaradi hitro rastočih gospodarstev in prebivalstva. Azijska celina je gospodarsko vse močnejša, čeprav je tudi njo prizadela finančna kriza, ki jo je rodil pohlep Wall Streeta v ZDA in gospodarski model, ki je v zadnjih dveh desetletjih poganjal svetovno gospodarsko rast.

V Aziji sta tudi dve največji upnici vse bolj zadolženih ZDA, ki pridno odkupujeta zadolženosti ameriškega finančnega ministrstva. To sta Kitajsko in Ja-

ponska. Vsaj Kitajski je v velikem interesu, da kupuje naprej, saj so bili ameriški potrošniki glavno gonilo njenega razvoja in rasti.

Obama po besedah direktorja za Vzhodno Azijo v ameriškem svetu za nacionalno varnost Jeffa Baderja prihaja v Azijo, da pokaže, da ZDA niso sila, ki izgublja na pomenu ter da so in bodo še naprej prisotne v Aziji kot pomemben igralec in ne le kot opazovalec. Območje Azije in Pacifika ima sicer sklenjenih okoli 70 trgovinskih sporazumov, od katerih ZDA sodelujejo le pri peščici.

Območje Azije in Pacifika ustvari 55 odstotkov vsega svetovnega bruto domačega proizvoda (BDP), opravi 45 odstotkov vse svetovne trgovine in ima okoli 2,7 milijarde potrošnikov. Kar 60 odstotkov ameriškega izvoza gre na to območje, kjer je od pet do sedem največjih ameriških trgovinskih partneric. Kar devet držav iz območja je tudi v skupini G20, ki je prevzela glavno vlogo dogovarjanja o ukrepih proti krizi in tudi naprej.

Obama bo imel v Singapuru tudi srečanje s kolegi iz Skupnosti držav jugovzhodne Azije (Asean), v katerem je deset držav, ki imajo ambicije, da ustanovijo območje proste trgovine po vzoru EU. Sicer pa nikjer med turnejo ne pričakuje posebnega preboja pri ključnih vprašanjih. V Sin-

gapuru bodo prevladovali gospodarske teme, kot je spodbujanje trgovine in odpiranje trgov s podudarkom na sklenitvi pogajanj iz Dohe ter zavračanja protekcijonizma, ki lahko pokvari prizadevanja za odpravo posledic krize.

Govorili bodo tudi o pomenu fiskalnih stimulacij za oživitve gospodarstev ter o podnebni spremembi, seveda tudi o Afganistanu in Pakistanu, Iranu in Severni Koreji, ki si želi, da Obama končno uresniči predvolilno obljubo in se pogovarja s tako imenovanimi malopridnimi državami. ZDA želijo, da Severna Koreja najprej uresniči dogovorjeno glede jedrskega orožja. Na dnevnem redu bo tudi ravnanje vojaške hunte v Mjanmaru.

Obama je za razliko od svojega predhodnika v Aziji zelo priljubljen, celo v največji muslimanski državi Indoneziji.

Obama je sprva nameraval na pot že včeraj, a jo je odložil za en dan zaradi spominske slovesnosti za žrtvami strelskega pohoda vojaškega psihiatra, majorja Malika Hasana pretekli teden. Zaradi tega bo na Japonsko prispel šele v petek, 13. novembra, po kratki postaji na Aljaski, kjer bo obiskal vojske.

Nova japonska vlada premiera Jukia Hatoyame ostaja pri modelu ključnega zavezništva z ZDA, vendar Japonci menijo, da je napočil čas, da se ameriške

vojaške sile počasi umaknejo z Okinave, kjer so vse od konca druge svetovne vojne.

Z Japonske bo Obama odptoval v Singapuro, od tam pa predvidoma 15. novembra na Kitajsko. Kitajsko je vse bolj pomemben igralec na mednarodnem odru in ZDA si želijo, da svojo moč in vpliv uporablja odgovorno. ZDA si prav tako goreče želijo, da Kitajska svojo valuto prepusti trgu, kar z drugimi besedami pomeni vihanje vrednosti juana in lažji ameriški izvoz na Kitajsko, kakor tudi malce težje preplavlja ameriškega trga s poceni izdelki iz Kitajske.

Obama si bo na Kitajskem ogledal Kitajski zid in obiskal Peking. Poleg najbolj žgočih tem za ZDA, kot so Afganistan, Severna Koreja in Iran, naj bi s kitajskimi sogovorniki, med drugim s predsednikom Hu Jintaom in premierom Wen Jiabaom, govoril tudi o človekovih pravicah in Tibetu.

S Kitajske bo Obama odpotoval v Južno Korejo, kjer bo govorila o prototrgovinskem sporazumu še iz časov njegovega predhodnika Georgea Busha, ki ga ameriški kongres še ni ratificiral. Demokrati bi radi imeli v njem večja zagotovila glede delavskih pravic. Obama bo moral potrditi zavezanost ZDA varnosti Južne Koreje v odnosu do njene severne sodele, tam pa bo obiskal tudi ameriške vojske, ki nadzirajo črto premirja.

Robi Poredoš (STA)

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.eu

Primorski
dnevnik

ROKOMET - Radojkovič bo odslej vodil koprski Cimos

Koper zdaj pobira Trstu tudi trenerje

Lo Duca (Pallamano Trieste): »Dogovor je bil, da lahko odide, če ga pokličejo Koprčani«

Neuspešen začetek sezone koprskih rokometištev je povzročil, da sta se vodstvo Cimos in trener Matjaž Tominec sporazumno razšla. A novica, ki je za tržaške rokometne kroge veliko bolj pomembna, je ime Tominecovega naslednika, saj se je vodstvo primorskega kluba odločilo za Fredija Radojkoviča. Radojkovič torej po treh nadvse uspešnih sezonah zapuša Trst. Po boju za naslov v elitni A-ligi - tej ligi so se nato Tržačani odpovedali - je z dvojnimi napredovanjem popeljal tržaške rokometišta od A2 znova do elite A-lige, tej pa so se morali Tržačani iz ekonomskih razlogov ponovno odpovedati.

»Z Radojkovičem sva imela dogovor, da bi mu v kateremkoli trenutku omogočil nadaljevanje kariere v Kopru, saj je ta klub zanj bližji domu in Radojkovič ima povsem upravičeno določene ambicije. Koprski klub pa mu omogoča treniranje na visoki ravni. Najin odnos je bil zelo odprt in pristrčen, zato mu res ne bi mogel preprečiti te priložnosti. Že junija meseca, potem ko so Koprčani izgubili odločilno tekmo za naslov proti Velenju, mi je Fredi omenil možnost, da bi odšel trenirati Koper, a nazadnje so se tam odločili, da potrdijo Tominca. V soboto mi je znova omenil to možnost in nato mi potrdil, da so mu ponudili mesto trenerja Cimos. Rekel sem mu, naj gre, čeprav predstavlja za nas njegov odhod res veliko izgubo. A sam mu nisem mogel ničesar zagotavljati, saj dobro poznam naše vse prej kot roznato ekonomsko stanje,« je povedal predsednik tržaškega kluba Giuseppe Lo Duca

Kako naprej? Odločil sem se za začasno interno rešitev. Treninge bosta vodila Oveglia in Bozzola, tudi zato, ker sta ona dva v teh letih stalno pomagala Radojkoviču in najbolje poznata Fredijeve metode treniranja. Ne vem, ali bo to časna rešitev ali bosta ostala do konca sezone. To bo tudi odvisno od pogovorov, ki jih bom imel z igralci. Trenutno je prostih nekaj dobrih trenerjev, a seveda ne na Radojkovičevem nivoju. «

Zdaj že nekdanji trener tržaških rokometištev Fredi Radojkovič je bil pred težko zapustiti ekipo kar sredi sezone: »Odločitev je bila zelo težka, čeprav sva imela že na začetku sezone z Lo Duco neki tihi dogovor, ker sem vedel, da v Kopru nekaj škripa in sem bil med možnimi kandidati za trenersko mesto. S športnega vidika je bila ponudba preveč

mamljiva, da bi se ji odrekel. S težkim srcem sem se odločil za Koper, ker se tu v Trstu počutil odlično. A ko dobiš priložnost, da se vrneš v svet vrhunškega rokometista, se taki ponudbi ne moreš odreči. Trenirati ekipo, ki se bori za državni naslov in pokal, igra evropske pokale, je to, kar si vsak trener želi.«

V Trstu je Radojkovič treniral tudi sina Jana, zdaj pa se njeni poti ločujeta. »Če si športnik ne smeš biti preveč sentimentalni. Na visokem nivoju v športu moraš pač delati tudi boleče izbire. Zelo sem zadovoljen nad vsem opravljenim delom v Trstu in doseženimi rezultati. Seveda, po prvi sezoni, ko smo bili res blizu naslova prvaka kot v finalu za italijanski pokal, nato v nižjih ligah je zmanjkala tista tekmovalnost. Manjkal mi je naboj, skorajda bi rekel, da mi je manjkala stres. Morda se bom na trenutke tudi kesal svoje odločitve, saj v Kopru najbrž pritiskov ne bo manjkalo.« (I.F.)

Fredi Radojkovič (43 let) je doma iz Izole

KROMA

KOŠARKA - A-liga amaterjev

Tržačani praznih rok

Trento je zmagal po podaljškju - AcegasAps je imel na razpolago odločilni napad

AcegasAps - Bitumcalor Trento 92:94 po podaljškju (19:20, 44:38, 58:52, 83:83)

ACEGASAPS: Lenardon 21 (9:9, 3:5, 2:4), Marisi 7 (-, 2:3, 1:2), Colli 2 (2:2, -, -), Scarponi 9 (0:1, 3:8, 1:5), Crotta 10 (2:2, 4:8, 0:1), Spanghero 12 (4:4, 4:5, 0:5), Bocchini 17 (4:4, 5:10, 1:3), Benevelli 14 (2:2, 6:11, 0:2), Cigliani n.v., Medizza n.v. Trener: Bernardi.

Tržaški A-ligaš amaterjev AcegasAps je v sinočnjem rednem krogu nerodno izgubil proti sicer solidnemu Trentu. Tržačani so imeli tekmo že v rokah, toda na koncu so si s slabšo taktiko pripravili zmago. 29 sekund pred zvokom sirene je tržaški AcegasAps vodil za dve točki in gostitelji so imeli na razpolago še zadnji napad. Deset sekund pred koncem pa so Bernardijevi fantje izgubili žogo in Trentu je uspelo izenačiti. Podaljšek je bil dokaj izenačen. Gostje so povedli tudi za štiri točke. Tržačani pa so se približali na 1 točko in imeli so znova na razpolago zadnji napad, ki pa ga niso izkoristili. Nasprotno so bili gostje znova uspešni in tako odnesli domov pomembni točki.

Pod košema so gledalci v tržaški športni palači videli kar nekaj lepih dvobojev

KROMA

AcegasAps je sicer do druge četrtine držal vajeti igre v svojih rokah. Najvišje vodstvo domačinov je bilo 35:22. Pred odmorom pa je Trentu uspelo skoraj izničiti zaostanek.

Pri tržaški ekipi je na koncu največ točk zbral Lenardon (21). Pri gostih pa sta bila uspešna in neustavljiva Becerra (26 točk) in Facenda (23).

HANNOVER - Po samomoru vratarja nemške reprezentance

Robert Enke je trpel za hudo obliko depresije

HANNOVER - Dan po samomoru nemškega nogometnega vratarja Roberta Enkeja sta njegov zdravnik in njegova vdova razkrila, da je 32-letnik trpel za hudo obliko depresije. Policija je našla poslovilno pismo, vodstvo nemške nogometne lige pa je sporočilo, da bodo v 13. krogu bundeslige spomin na Enkeja počastili z žalnimi travki in minuto molka. Policija je že takoj po tragičnem dogodku, Enkeja je v tokrek ponoči v bližini Hannovra povozil vlak, sumila, da gre za samomor. To je potrdil njegov svetovalec Jörg Neblung, policija pa je zdaj sporočila, da so našli njegovo poslovilno pismo, vendar podrobnosti niso želeli razkriti.

Na novinarski konferenci v Hannovru pa sta vdova Teresa Enke in zdravnik Valentin Markser razkrila, da je nogometni vratar že več let trpel za hudo obliko depresije, zaradi katere je prvič strokovno pomoč iskal že leta 2003. Bolezen je skrival zaradi varovanja zasebnosti in strahu, da bi ogrozil

nogometno kariero. Močno ga je zaznamovala tudi smrt dvehletne hčerke, ki je zaradi prirojene okvare srca umrla pred tremi leti, njegova žena pa je pojasnila, da se je bal, da bi zaradi razkritja bolezni lahko izgubil pravico do skrbništva nad letos posvojeno hčerko. Prav na dan samomora je Enke odklonil ponujeno pomoč v strokovni zdravstveni ustanovi.

Njegova smrt je sprožila številne odzive v Nemčiji in drugod. Vdovi je sožalno pismo poslala kanclerka Angela Merkel. Vodstvo nemške lige (DFL) je že napovedalo, da bo v 13. krogu bundeslige čez deset dni pred tekmami minuta molka, igralci pa bodo nosili žalne trakove. V reprezentanci, kjer je bil Enke kljub doslej le osmim nastopom resen kandidat za pot na SP 2010 v Južnoafriški republiki, so se odpovedali sobotni prijateljski tekmi s Čilom. Enke je nemški dres prvič oblekel marca 2007, nazadnje je za izbrano vrsto igral proti Azerbajdžanu 12. avgusta letos.

KOŠARKA - Evroliga

Kalvarija Uniona Olimpije se nadaljuje

CSKA Moskva - Union Olimpija 79:69 (30:15, 44:33, 64:54)

CSKA MOSKVA: Kurbanov 4, Šiškauskas 18 (3:3), Ponkrašov 10 (1:3), Vorončevič 2 (2:2), Langdon 19 (4:4), Sokolov 8 (4:5), Kriapa 10 (1:2), Planinić 6, Radeniović 2.

UNION OLIMPIJA: Bečirovič 7 (1:1), Bavčić 11 (3:6), Vidmar 8 (2:8), Slokar 8 (4:8), Golubovič 1 (1:2), Ožbolt 13, Walsh 21 (11:13).

MOSKVA - Kalvarija Uniona Olimpije je evroligi se nadaljuje. Ljubljancani so v Moski doživeli četrti zaporedni poraz, tako da njihove možnosti za napredovanje v drugi del kopnijo iz tedna v teden in so zdaj več ali manj le še teoretične. Čeprav ni nihče zahteval zma-

ge Uniona Olimpije na parketu šestkratnih evropskih prvakov in aktualnih podprvakov, je slaba pripravljenost prenovljene ter pomlajene ruske zasedbe odpirala možnosti za presečenje. Toda upanje na prvo zmago zelenbelih je hitro zbledelo, saj so gostitelji že v uvodnih minutah tekme nakazali, da si novega, zanje tretjega poraza, nikakor ne mislijo privoščiti. Evroliga se bo nadaljevala po tednu premora 25. novembra, ko bo v dvorani Tivoli gostovala zasedba Lottomatice iz Rima.

OSTALI IZID: Fenerbahçe - Montepaschi 83:87 (McIntyre 25).

ROKOMET - Rokometišta velenjskega Gorenja so v 5. krogu lige prvakov v gosteh izgubili z nemško ekipo Rhein-Neckar Löwen s 30:33.

NOGOMET Za Edyja Rejo se zanima Lazio

SPLIT - Za Edyjo Rejo, slovenskega trenerja iz Ločnika, ki trenira splitski Hajduk, naj bi se zanimal A-ligaš Lazio. Predsednik rimskega kluba Claudio Lotito je sicer potrdil dosedanjega trenerja Davida Ballardinija, čigar usoda bo znana na prihodnji tekmi proti Napoliju. Reja nam je po telefonu potrdil, da se zanj zanima Lazio. »Čeprav to še ne pomeni, da bom treniral v Rimu. V Splitu se je mudil predstavnik Lazia, s katerim sva se srečala in poklepetala. Povedal sem mu, da sem zdaj pač vezan na Hajduk. Če bi zamenjal klub, bi moral splitskemu klubu plačati odškodnino,« pravi trener iz Ločnika. Drugi kandidati za trenerja Lazia so še Giordano, De Biasi, Mihajlović in Beretta. O Rejevi selitvi v Rim pa pišejo tudi hrvaški spletni dnevniki, ki kot morebitnega naslednika na Hajdukovi klopi navajajo Igorja Štimca.

DOSMRTNA KAZEN - Mednarodno športno arbitražno razsodišče (CAS) v Lozani je turški atletinji Süreyyi Ayhan izreklo dosmrtno prepoved nastopanja. Tako je arbitražna CAS zavrnila pritožbo Ayhanove, s katero je želela odločitev turške zveze o suspenzi skrajšati na štiri leta. Turška atletska zveza je 29-letno Ayhanovo januarja lani kaznovala z doživljenjsko prepovedjo nastopanja, saj je nekdanja evropska prvakinja na 1500 m še drugič zlorabila prepovedana sredstva. Ayhanova je bila pravič suspendirana že leta 2005, ko zaradi dopinga ni smela nastopati dve leti.

Safin končal kariero

Nekdanji prvi teniški igralec na svetu Rus Marat Safin je končal kariero. Ruski igralec je že pred časom napovedal, da se bo poslovil po tej sezoni. Safin je na turnirju v Parizu, kjer je zmagal v letih 2000, 2002 in 2004, tokrat nastopil s povabilom. Igralec, ki je v karieri dvakrat zmagal na turnirjih za grand slam (2000 v New Yorku in 2005 v Avstraliji), je zaradi poškodb padel na 65. mesto lestvice ATP. Vrhunec kariere je Safin doživel v letih 2000 in 2001, ko je bil tudi devet tednov na vrhu računalniške lestvice.

BLAMAŽA - Tretjeligaš Alcorcon je izločil Real Madrid iz kraljevskega pokala. Potem ko je Alcorcon na prvi tekmi zmagal z neverjetnim izidom 4:0, je na povratni tekmi na stadionu Bernabeu Real zmagal le z 1:0. Na igralce se je po tekmi vsul plaz žvižgov gledalcev, ki zahtevajo glavo trenerja Pellegrinija.

ZAVRNIL CAPELLA - Branilec Aston Ville Luke Young je šokiral angleško nogometno javnost, potem ko je odbil poziv angleškega selektorja Fabia Capella, da se priključi reprezentanci, ki jo v soboto v Dohi v Katarju čaka prijateljska tekma proti Braziliji.

ODBOJKA - Pogovor z (zdaj že) bivšim trenerjem Televite Edijem Bosichem

»Verjamem, da je še dovolj časa, da se vse popravi«

Po prvem pokalnem porazu konec septembra brez entuziazma - Navedel možne rešitve

Vsaj dva sta razloga, ki sta prepričala trenerja Televite Trieste volley 2010 Edija Bosicha, da je v soboto po četrtem zaporednem porazu vodstvu kluba ponudil odstop. »Po prvem porazu v italijanskem pokalu konec septembra sem opazil, da je nasploh entuziazem, ki je vladal prej, strmo padel. V ekipi je bilo vzdušje čudno, pravega razloga za to pa nikakor si nisem znal razlagati. Nasploh so bili odnosi med igralci in trenerjem dobri. A prave motivacije ni bilo več. Ob tem pa je bil še drugi razlog, ki je bolj tehnične narave: od nosilnega igralca smo pričakovali več. Vse to je privedlo do tega, da sem se naposled odločil za odstop. Za dobro ekipe je bilo potrebno, da se znotraj ekipe nekaj naglo spremeni in tako "strese" ekipo,« je včeraj svojo odločitev utemeljil Bosich.

Zakaj ravno zdaj?

Če bi svoj odstop ponudi februarja ali marca, ekipi ne bi pomagal. Verjamem, da je zdaj še dovolj časa, da se vse popravi. V tako kratkem času je najhitrejša poteza ta, da se zamenja trenerja.

Ob pomanjkanju navdušenja in težavah tehnične narave, je bil storjenih tudi kaj napak s tvoje strani?

Naredil sem vse, kar sem vedel in znal, saj sem se ekipi posvetil st odstotno. Seveda pa sem zgrešil tudi sam in prevzemam svoje odgovornosti. Na primer bi lahko na igrišču poslal včasih tudi drugo postavo, a kako bi se to obneslo ne vem, saj nimam protidokazov. Opazil sem, da je bilo vzdušje v ekipi boljše, ko sem zaupal tudi Veljaku in Kanteju. Sicer pa nimam dokazov, kako bi vse steklo, če bi se kaj spremenil v svojih odločitvah.

Kako zapuščata ekipo?

Teško mi je, saj sem se na ekipo navezal. Tudi s fanti sem navezal v treh letih, odkar jih treniram, dobre prijateljske odnose. Teško je bilo tudi v ponedeljek, ko sem jim svojo odločitev sam sporočil. Upam, da je bila poteza dobra in torej se bo moja odločitev izkazala za pravilno. Upam, da bodo dosegli obstanek. Zelo bi mi bilo žal, če bi se cel projekt porušil po eni sezoni, saj je odbor veliko vložil. Z odborom in klubom sem še naprej v dobrih odnosih.

Ali je ekipa res tako dobra, kot so napovedovali na začetku prvenstva, ali je igralški kader šibek?

Ekipa je dobra. Manjka pa ji dober center z izkušnjami, kar smo vedeli že na začetku prvenstva. Vem, da ga je odbor iskal, vendar ga niso dobili. Ob tem pa manjka kvaliteta in doprinos tistih, ki imajo vlogo nosilcev igre. Iz izkušenj vem, da pravi nosilec igre velja v bistvu pol ekipe.

Kaj bi bilo treba v tem trenutku narediti?

Prvič: treba je najeti takega trenerja, ki ne pozna okolja in niti igralcev. Drugič: najeti je treba dobrega centra, ki bi tako Bassiju kot Slavcu bil tudi zgled in dober učitelj. Če Mari ne bo več član ekipe, pa je treba dobiti takega igralca, ki bo pravi nosilec igre.

Ali je novembra to mogoče?

Bral sem, da že kroži nekaj imen. Vem, da ima Micheli dobre kontakte. Upam, da jim bo uspelo, čeprav se sprašujem, zakaj tega niso stori že prej.

Peterlin je napovedal, da boš prevzel kako drugo trenersko zadolžitev pri Slogi ...

Sem prost, rade volje pa bom pomagal Slogi, če bo potrebno. Trenstvo mi je namreč zelo všeč.

Mari: med Trstom in Isernio

Kot smo že poročali včeraj, je Stefano Mari, edini profesionalc v ekipi, priznal, da igra pod svojimi sposobnostmi in je zato samovoljno ponudil možnost prekinitve pogodbe. Odbornik Televite Peterlin nam je včeraj potrdil, da se je zanj že zanimala Isernio, ekipa, ki nastopa v A2-ligi in v kateri je Mari lani igral, saj je pred kratkim odšel kapetan Gemmi. »Ker bi Mari lahko z Isernio nastopil šele decembra, smo se domenili, da bo sedaj še dve tekmi brezplačno igral s Televito, nato pa bo padla odločitev. Če bomo odločili, da ga obdržimo, bo še naprej igralec Televite, sicer pa bo odšel v Isernio brez nikakršne odškodnine, kot napačno poroča tržaški dnevnik,« je povedal Peterlin. (V.S.)

Edi Bosich je vodstvo moške ekipe Sloge Tabor v C-ligi prevzel v sezoni 2007/08, s katero je lani napredoval v B2-ligo

KROMA

ODBOJKA - Odstop deželnega odbora Državna zveza za zamrznitev odstopa odbornikov, deželni predsednik pa je napovedal volitve

Pet odbornikov deželne odbojske zveze FIPAV, ki so se prejšnji teden odločili za neprekljani odstop, bi lahko odločitev zamrznilo za leto dni. Tako je odbornike, med katerimi je tudi Ivan Peterlin, prosil predsednik državne zveze Carlo Magri. Predsednik Magri je zaprošil, da bi dobili odborniki kompromisno odločitev, saj gre nenazadnje zdaj za čas neposredno pred svetovnim prvenstvom, ena od skupin pa bo v Trstu. Odborniki, ki so se sestali v torek zvečer, so zdaj zaprosili za razgovor z Magrijem, kjer naj bi prišlo do dokončne odločitve. »Predlagali bomo kompromisno rešitev. Pripravljeni smo na zamrznitev odločitve, pod pogojem da bi se predsednik deželne zveze Cecot posvetil izključno pripravi svetovnega prvenstva, odbornikom pa bi omogočil, da bi se ukvarjali z operativnim delom na terenu, predvsem s promocijo, tudi v šolah,« je pojasnil Peterlin. Predvsem križno stanje moške odbojke (le sedem ekip v deželni se je vpisalo v prvenstvo U14) skrbi odbornike, ki bi tudi s pomočjo svetovnega prvenstva želeli oživiti ta sektor. Doslej je bila promocija svetovnega prvenstva in posledično tudi odbojke skorajda nična, saj je predsednik Cecot ideje odbora največkrat zavrnil. »Želeli bi, da nam Cecot ne bi postavljal ovir pred načrti za promocijo in nadaljnji

razvoj odbojke. Nič se ne govori o morebitnih mednarodnih turnirjih ali pa o promociji svetovnega prvenstva v Venetu.« Da načrtov za promocijo odbojarskega gibanja skoraj ni, potrjuje tudi dejstvo, da je lokalni organizacijski odbor svetovnega prvenstva doslej začel sestavljati na primer le program glasbenih spremljalnih prireditvev.

Peterlin nam je v včerajšnjem pogovoru tudi zanimal, da bi bil ogrožena organizacija kvalifikacij SP v Trstu. Ne glede na dokončno odločitev, pravi Peterlin, da tudi izvolitev novega odbora, ne bi bila problematična. Pravilnik pravi, da naj bi volitve lahko stekle v 90 dneh. To ne preprečuje, da bi volitve stekle še prej in da bi nov odbor sestavili že pred božičnimi prazniki.

Predsednik deželnega odbora Renzo Cecot je izrazil svoje začudenje in žalost zaradi zadržanja upornih odbornikov, hkrati pa pravi, da še ni bil obveščen o razlogih za odstop, kar se mu ne zdi korektno. »Naš odbor je vse sklepe sprejemal soglasno, zato ne razumem v čem je bistvo spora,« je dejal in dodal, da bo zdaj v skladu s pravilnikom razpisal volitve, ki bodo med zadnjim tednom v januarju in prvem tednom v februarju prihodnje leta. Cecot je tudi potrdil, da bo vnovič kandidiral. (V.S.)

1. MAJ

Dvorana bo poimenovana po Bojanu Pavletiču

Veliko športno dvorano stadiona 1. maja pri Sv.Ivanu v Trstu bodo na slovesnosti, ki bo v nedeljo, 20. decembra, poimenovali po prof. Bojanu Pavletiču, »očetu« moderne športa pri nas. Odločitev je, potem ko je vodstvo dobilo soglasje pokojnikove družine, padla na zadnji, razširjeni seji glavnega odbora SZ Bor, na kateri so tudi sklenili, da bodo na slovesnosti ob poimenovanju obeležili hkrati 50-letnico ustanovitve Bora, 60-letnico odprtja stadiona 1. maja in 140-letnico ustanovitve Južnega Sokola. Ob tej priliki bodo izdali tudi brošuro o bogati polstoletni poti našega največjega mestnega športnega društva, slovesnost pa naj bi izzvenela kot praznik nekdanjih in zdajšnjih Borovih članov.

Bojan Pavletič, Tržačan po rodu, je bil glavni pobudnik Slovenskega športnega dne (1958), ki se je nato razvil v Slovenski športni teden in Slovenske športne igre, ki so bile povod za ustanovitev večine športnih društev, kot jih pri nas poznamo še zdaj. Pavletič je bil pobudnik za ustanovitev SZ Bor, bil je prvi predsednik ZSSDI; leta 1965 je bil glavni organizator spominskega teka STEDO; ustanovitelj Športne šole Trst ter pobudnik in sodelavec pri raznih drugih manifestacijah. Kot športnik se je aktivno ukvarjal s smučanjem, planinstvom, alpinizmom, odbojko in jadralskim letalstvom. Bil je trener Borovih odbojkaric v A ligi, poznan in cenjen pa je bil tudi kot novinar v našem uredištvu, na Radiu Trsta A in na koprskem radiu ter televiziji ter avtor številnih športnih in nazadnje tudi literarnih del.

KOŠARKA - U21

Bor NLB zamudil priložnost

Bor Nova Ljubljanska banka - Casarsa 53:64 (16:12, 31:31, 46:44)

BOR: Pipan 5, Pertot 13, Pancrazi, Brian Filipac, Erik Filipac, Gombač, Stokić 2, Devčić 5, Lesizza 14, Rutar 9, Bocciai 5, trenerja Robi Jakomin in Gaetano De Gioia.

TRI TOČKE: Pertot 1.

Borovi mladinci do 21. leta so proti povsem dosegljivemu nasprotniku v končni napravili zrelo priložnost za zmago. Večji del tekme so sicer vodili, še tik pred koncem tretje četrtine je bil izid 46:41. V poslednjem delu je v vrstah gostov stopil v ospredje dvometraš Trevisan, ki je spraval skozi mrežico tudi tri trojke. V Borovem taboru je ugasnila luč v napadu (sedem točk v zadnji četrtini) in uspeh je spaval po vodi.

Največ sta od posameznikov tokrat pokazala Pertot in Lesizza.

Vrstni red: Servolana 8, Santos, Sistema Pordenone in Virtus Udine 6, Casarsa 4, Bor NLB 2, Barcolana 0.

NOGOMET - Državni in deželni pokal

Mladost uspešna, Juventina KO

Ekipa štandreškega društva visoko izgubila v Miljah - Mladost premagala Sagrado - V skupini Primorja se je v polfinalu uvrstil Pieris

DRŽAVNI POKAL

Muggia - Juventina 4:1 (2:0)

STRELEC ZA JUVENTINO: Gerometta v 85. min.

JUVENTINA: Iellina, Morsut, Pojan, Giannotta, Masotti, Furlan, Radovac, Rosolen, Cammarata (Gerometta), Kovic, Pittia. Trener: Tomizza.

Muggia je bil v sinočnjem zadnjem krogu drugega dela državnega pokala pretrd oreh za Juventino. Gostitelji so povedli že po dvajsetih minutah. Juventinino mrežo pa je zatresel repenski nogometaš Jan Čok, ki je včeraj igral celo tekmo. Trener Muggia je od začetka poslal na igrišče kar nekaj mladincev. Vsekakor je Muggia stalno držala vajeti igre v svojih rokah in tudi vodila s 4:0. Časni gol je za goste dal Gerometta. V skupini je sicer v polfinalu napredoval Monfalcone.

Vrstni red: Monfalcone 6, Muggia 3, Juventina 0.

DEŽELNI POKAL ZA 3. AL

Sagrado - Mladost 0:2 (0:1)

STRELEC: Gagliano v 10. in v 60. min.

MLADOST: Devetak, Batistič, Radečić, Zotti, E. Zorzin, Kobal, Visintin, Bressan (Demarchi), Ferlez (Vitturelli), Gagliano. Trener: Sambo.

Mladost je tokrat v gosteh igrala solidno in stalno držala vajeti igre v svojih rokah. Nogometaši doberdopskega društva so povedli po desetih minutah. Nasprotnikovo mrežo je zatresel Gagliano, ki je bil v drugem polčasu še drugič natančen. Mladost je imela še nekaj lepih priložnosti, vendar sta bila Gagliano in Bensa nenatančna. Kljub zmagi Mladosti je v polfinalu napredoval Roianese, ki je sinoči z 1:0 premagal Lucinico.

Ostali izid: Roianese - Lucinico 1:0. **Vrstni red:** Roianese 7, Mladost 6, Lucinico 3, Sagrado 0.

DEŽELNI POKAL ZA 2. AL - Izid: Pieris - Muglia 2:0, Sistiana - Primorje 4:2 (že v torek); vrstni red: Pieris 7, Muglia 6, Sistiana 4, Primorje 0.

DEŽELNI POKAL ZA 1. AL - Izid: Moraro - Ronchi 3:0. Vrstni red: Moraro 6, Ronchi 1, Zaula 1.

Napadalec Mladosti Gagliano

KROMA

LJUBITELJI

Sovodnje - Fossalona 2:2 (0:0)

SOVODNJE: Devetak, Figelj E. (od 46. Mauri), Galliussi, Grilj, Černic, Tomsic (od 60. Peteani M.), Peteani V., Pahor (od 75. Fi-

gelj P.), Visintin (od 68. Korsic), Cescutti, Rigli (od 46. Fajtl).

Trenerja: Florenin, Cescutti

Domači ljubitelji so sposobni nadzorovati igro skozi celih 90 minut, toda imajo še velike težave pri strelh na gol. V prvem polčasu je ekipa igrala kar s tremi napadalci, a to ni bilo dovolj, da bi kaj konkretnega dosegli.

V drugem polčasu so gostje začeli igrati bolj agresivno in so napravili veliko prekrškov. Sovodenjci so nadaljevali s svojo igro, a po nerodni podaji Tomsica vratarju Devetaku in še bolj nerodnemu poskusu Devetaka, da bi žogo odbil, se je nasprotni napadalec znašel sam pred vrati in žogo z glavo preusmeril v mrežo. Sovodenjci so že nekaj minut zatem izenačili z golom Korsica, ki je na igrišču stopil le nekaj minut pred tem. Končni rezultat pa se je izoblikoval v zadnjih petih minutah, ko so napadalec Fossalona v protinapadu povedli z lepim zadetkom. Tudi tokrat so si Sovodenjci v 95. minuti prisluzili enajstmetrovko po nerodnem posegu nad Griljem v kazenskem prostoru. Sam Grilj je brez težav zadel vrata, tako da se je tekma končala z remijem. (Jari)

NAŠ POGOVOR - Martina Milič, namiznoteniška igralka Krasa v ženski A2-ligi

»Napredovanje? Zdaj se lahko o tem govori«

V drugem delu prvenstva pa bo pela druga pesem - Letos trenirajo več - Med mladimi generacijska luknja

V namiznoteniški A2-ligi je zgoiški Kras ZKB po štirih krogih prvi na lestvici. Družbo mu dela Norbello, pri katerem igra tržaška Slovenka Ana Bržan. Proti sardinjski ekipi bo Kras gostoval konec meseca. »Norbello je dobra ekipa in na gostovanju bomo videli, če smo se letos sposobne boriti za prvo mesto,« pravi 25-letna Martina Milič iz Saleža, s 23. mestom najvišje postavljena krasovka na državni jakostni lestvici.

To se pravim, da se boste letos borile za napredovanje in povratek v A1-ligo.

Kot kaže bo tako. Z dosedanjim izkupičkom smo zelo zadovoljni. Pred začetkom sezone nismo poznale vseh nasprotnic, tako da je bilo nemogoče napovedati karkoli. Zdaj pa se lahko o tem govori, čeprav bo povratni del prvenstva nekoliko težji. Proti ekipi iz Vidma in proti Altu Sebinu smo gladko zmagali s 4:0. Obe ekipi pa sta se v Zgoniku predstavili brez tujk. V drugem delu prvenstva bo pela povsem druga pesem, saj bosta obe ekipi igrali s popolno postavbo.

Koliko ekip bo napredovalo v A1-ligo?

Prva in druga na lestvici. Vsaj drugo mesto na lestvici je čisto realen cilj.

Pred dvema letoma ste napredovale v A1-ligo, lani ste izpadle v A2. Ali se je težko prilagoditi vsakič drugačnim ciljem?

Sploh ne. Čisto nasprotno, to je zelo spodbudno in nas še dodatno motivira. Vsekakor je razlika med ligama več kot očitna.

Lani so nekatere tvoje soigranke zaradi študijskih in službenih obveznosti trenirale nekoliko manj. Kaj pa letos?

Letos smo se boljše organizirale in treniramo boljše kot lani. Lani je Mateja namreč imela težave z urniki

Martina Milič zaseda 23. mesto na državni lestvici

KROMA

na univerzi, pa tudi Eva je imela manj prostega časa. Tudi sama vodim razne rekreativne skupine, pa razne tečaje, končujem študij in še bi lahko naštevala. Letos pa imam več časa kot lani.

Nekdanji krasovki Ana Bržan (Norbello) in Lisa Ridolfi (Sandonatese) sta na državni lestvici 15. in 8.

Obe sta zelo uspešni. Pred leti sta pač izbrali drugo pot in sta se 'full time' predali namiznemu tenisu. Trenirata več kot mi in je čisto normalno, da sta boljši na državni lestvici. Vsekakor sta obe zelo kakovostni igralki.

V vseh teh letih ste prepotovale cel Apeninski polotok. Ali se nisi

mogoče naveličala tako dolgih gostovanj?

V zadnjih sezonah nam je uspelo uskladiti šport s turizmom. Letos smo namreč igrane v Rimu in smo si tudi delno ogledale »večno mesto«. Časa ni bilo veliko, ampak vseeno smo nekaj videli. Drugače bi bila gostovanja res dolgočasna in mučna.

Kako je z naraščanjem pri zgoiškem Krasu?

V zadnjih sezonah smo imeli majhen osip, tako da je nastala generacijska luknja v starostni kategoriji naraščajnic in mladink. Med temi je najbolj perspektivna Claudia Micolaucich, ki je že dosegla nekaj dobrih rezultatov.

Dandanes otroci imajo namreč tisoč drugih zanimanj in obveznosti, tako da je težko zbrati številno tekmovalno skupino. Zanimivo je, da imamo več fantkovec. Več težav imajo z dekletki.

Katero društvo na državni ravni ima najboljši mladinski sektor?

Mogoče sta to Castelgoffredo in Alto Sebinu.

Pa na deželni ravni?

Prepričana sem, da smo to mi in videmski klub.

Kateri pa so tvoji načrti za bodočnost?

Najprej moram dokončati študij na ljubljanski fakulteti za šport. To bo v kratkem. Pred koncem sončnega leta. (jng)

MLADINSKI NOGOMET - Cicibani na Goriškem in na Tržaškem

Pokazali so napredek

Konec tedna so ekipe naših društev zbrale več zmag kot porazov

Cicibani ekip slovenskih društev na Tržaškem in na Goriškem so konec tedna zbrali več zmag kot porazov. Najbolj uspešna je bila Juventina A, ki je zmagala na dveh tekmah. Uspešni so bili tudi Sovodenjci v Krminu in Vesna A v Miljah. V Dolini je bil derbi med Bregom in Krasom. Obe ekipi sta igrali dobro in sta dali vse od sebe. V soboto so se v okviru prvenstva mlajših cicibanov v Repnu med seboj pomerili ekipi Krasa in Vesne (na posnetku KROMA). V tem prvenstvu nastopa tudi Zarja Gaja.

Muggia A - Vesna A 4:8

VESNA: Fornasari, Nabergoj, Košuta, Vasquez, Celea, Majcen, Auber, Vattovaz, Covarelli, Grison.

Muggia C - Vesna B 8:0

VESNA B: Rodella, Zudek, Sedmak, Zennaro, Goffetto, Dekovič, Vattovaz, Savi, Matuchina, Nabergoj.

Breg - Kras 3:5 (1:3, 1:0, 1:2)

STRELCI: Segarelli 3; Vidali 2, Calzi 2, Smotlak. BREG: Maver, Harej, Segarelli, Antinozzi, Gruden, Genzo, Paiano, Hervat, Štefančič.

KRAS: Gruden, Smotlak, Suppani, Curri, Calzi, L. Carli, G. Carli, Vidali.

Juventina A - Azzurra 9:1

JUVENTINA A: Barone, Tonani, Malič, Trevisan, Lutman, Sarullo, Russo, Serplini, Famea, Ballarini, Dario, Bernardis.

Juventina A - Capriva 12:1

JUVENTINA A: Barone, Tonani, Malič, Trevisan, Lutman, Sarullo, Russo, Dario, Bernardis.

Itala San Marco B - Juventina C

JUVENTINA C: Bigai, Troncar, Imbrogno, Ballarini, Santoriello, Solinas, Famea, Zoggia, Devetak, Di Modica.

Itala San Marco B - Juventina B

JUVENTINA B: Cossi, Bernardis, Marassi, Serplini, Viler, Ossa, Marconato, Terčić, Famea, Ballarini. CORMONS - SOVODNJE 1:4 (0:1, 1:3, 0:0)

SOVODNJE: Bacicchi, Pintar, F. Pahor, Juren, Lankovič, E. Pahor, Pavletič, Petejan, Piva, Soban, Tomšič.

Danes in jutri mlajši ter mladinci v Miru, Doberdolu in Štandrežu

V zadnjem krogu jesenskega dela prvenstva bo združena ekipa Adria Ciciban Mladost Sovodnje, v starostni kategoriji U12, danes v Miru (začetek ob 18.00) gostila Vipavo. V kategoriji U10 bo združena ekipa jutri v Doberdolu (ob 16.00) gostila Bilje.

Deželni mladinci Juventine pa bodo domačo tekmo 9. kroga proti Pontziani igrali že jutri (začetek ob 18.00).

več fotografij na www.primorski.eu

PLANINSKI SVET

Humar znova običal v Himalaji

Slovenski alpinisti

Tomaz Humar se je med vzponom na goro Langtang Lirunga v Himalaji ponesrečil in z zlomljeno nogo običal na višini 6300 metrov, poročata spletna portala delo.si in rtvsl.si. Na pomoč slovenskemu plezalcu naj bi že odšlo štiri šerpe, ki jih je helikopter pripeljal v bazni tabor pod goro. Do nesreče je prišlo že v ponedeljek. Humar je v steni Langtang Lirunge opravljajo solo vzpon, odpravo pa je organiziral sam. Humar je avgusta 2005 med vzponom na goro Nanga Parbat običal v steni na višini 6000 metrov, kjer je preživel šest dni, rešil pa ga je helikopter pakistanske vojske.

Spominski pohod SPDT na Volnik

Tržaški planinci se bodo v soboto, 21. novembra 2009 spomnili preminulega prijatelja, navdušenega planinca in delavnega odbornika Marija Miliča. Njemu v spomin se bodo podali na Volnik, kjer mu je Slovensko planinsko društvo Trst pred trinajstimi leti postavilo kamnito sedežno obeležje. Zbirališče v Zagradcu ob 14. uri.

SK Devin in ŠZ Sloga: namesto pohoda zaključni večer

Planinska odsega SK Devin in ŠZ Sloga sta za preteklo soboto načrtovala Pohod v bližini Barke v Brkinih. Ker so za ta dan napovedovali obilno deževje so se pri društvih odločili, da pohoda ne bodo izpeljali, pač pa so se vseeno sestali v poznih popoldanskih urah, da bi na prijateljskem večeru nekako zaključili letošnjo sezono.

Kakih 40 članov se je tako zbralo v Agrituzitmu Bubnič v Varejeh pri Barki, kjer so ob okusno pripravljenih jedeh in dobri kapljici izpeljali, kot je že tradicija, celo vrsto družabnih iger od tombole do srečolovva ter se zadržali do poznih nočnih ur.

Za konec letošnje sezone pa načrtujejo še skupni spominski zimski pohod na Javornik, ki bo predvidoma tik pred Božičem.

ODBOJKA - U14

V boj za točke tudi pet naših ekip

Teden za goriškim se tudi na Tržaškem začena prvenstvo naraščajnic, ki je namenjeno odbojkaricam do 14. leta starosti. To je letos edina mladinska kategorija, v kateri igrajo ekipe prav vseh slovenskih društev: v Gorici Soče in Olympie, v Trstu pa Bora, Brega, Kontovela, Sokola in Sloge. Na Tržaškem bo skupno nastopilo šestnajst ekip, ki so bile na začetku razdeljene v štiri manjše skupine, formula prvenstva pa naj bi bila taka kot za prvenstvo U16, torej z drugo fazo v obliki skupine zmagovalcev in skupine poraženec, šele nato pa bodo na vrsti play-off in finalni četverboj. Če sklepamo po rezultatih, ki so jih naše ekipe dosegle v lanskem prvenstvu U13, lahko letos najvišje ciljata Bor in Breg.

Med našimi ekipami je na igrišču najprej stopil Breg v skupini A. Varovanke Daniele Zeriali so se včeraj v Dolini pomerile z Lucchinijem, v isti skupini pa igra ta še Virtus in Libertas.

Najbolj zanimiva pa bo za slovenske odbojkarke privrženca skupina C, kjer bodo igrali Bor, Kontovel in Sokol, kar pomeni, da bo v vsakem krogu na vrsti po en derbi. Prvi bo že v nedeljo, ko se bosta ob 16. uri na Stadionu 1. maj pomerila Bor in Sokol. Favorit za prvo mesto pa je Kontovela prvi nasprotnik, to je Coselli Blu, ki ga sestavljajo v glavnem lanske pokrajinske prvakinja U13. Kontovelke bodo pri njem gostovale v soboto, ob 18. uri.

Kot zadnja bo debutirala Sloja, ki je bila vključena v skupino D. Njen prvi nasprotnik bo Svevo Olympia (gre za društvo, ki ga je pred nekaj leti ustanovil Lorenzo Robba), s katerim se bo pomerila v ponedeljek, drugi par uvodnega kroga pa je Azzurra - Oma.

V skupini B, kjer ni nobene naše ekipe, nastopajo Coselli Giallo, Altura, Brunner in Triestina Volley.

BOR: Giulia Buldrin, Sharon Costantini, Giulia Foraboschi, Bianca Furioso, Alice Ghersi, Sofia Shanti Giannotti, Denise Olivo, Lucrezia Pozzo, Francesca Quaia, Carolina Rabak, Michela Zonch (vse '96), Veronika Pučnik, Sara Varcouinig Balbi ('97). Trener: Mitja Gombač

BREG: Giorgia Barut, Margherita Cenzon, Irene Kalin, Tina Klun, Lara Kraljčič, Nicole Novello, Sophie Vinci, Marta Zaccaria (vse '96), Lara Gelleni, Sara Gruden in Federica Lo Pinto (vse '97). Trenerka: Daniela Zeriali

KONTOVEL: Breda Ban, Isabel Casanelli, Agnese Poiani (vse '96), Clarissa Cuidone, Urška Ravbar, Petra Sossi, Demi in Nina Vattovaz, Carlotta Viezzoli, Sanella Branković (vse '97), Hailin Starc in Noemi Roma (obe '98). Trenerki: Tania Cerne in Alenka Verša.

SOKOL: Katerina Abrami, Francesca Ferfoglia, Sara Gergolet, Martina Milič, Veronica Moro, Marija Pertot, Giulia Rauber, Caterina Simeoni, Luisa Vescovi (vse '96), Maja Kojanec, Ivana Pahor, Mara Peric, Anastazija Pertot, Hana in Leah Zidaric (vse '97), Majkol Tomasini ('98). Trenerka: Norči Zavaddlav

SLOGA: Nada de Walderstein, Irina Goruppi, Petra Grgič, Greta Kralj, Alessandra Leanza (vse '96), Jasna Gornik, Anna Giorgi, Urška Petaros (vse '97), Katerina Čufar, Jelena Ilič, Nika Košuta, Petra Racman, Jasna Vitez (vse '98). Trener: Franco Drasič.

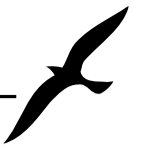
Obvestila

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečajji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repentaborska ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20. do 21. ure. Tel. št. SK Brdina: 347-5292058. Valentin Suber 347-4421131; www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

PLAVANI KLUB BOR sporoča, da zaradi velikega povpraševanja ponovno odpira vpise v tečaje prilagajanja v bazenu pri Danevu na Opčinah. Za prijave in informacije 3341384216 (Andreina).

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečajji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva ob ponedeljkih od 20. do 21. ure. Tel. št. 347-5292058 (SK Brdina), 347-4421131 (Valentina Suber), www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

SK DEVIN prireja tečaje smučanja na plastični stezi v Nabežini vsako soboto in nedeljo zjutraj z društvenimi učitelji. Tretja izmena bo od sobote 14. novembra do nedelje 6. decembra. Možnost najema smučarske opreme. Vpisovanja na info@skdevin.it ali na 040 209873.

CITROEN - Novinec je manjši od predhodnika

Novi C3 označujejo velike zasteklene površine

Trije turbodizli in štirje bencinski motorji – Nadpovprečna prostornost

Videli smo ga še pred časom, na primer na salonu v Frankfurtu, Citroen pa nam ga je statično prikazal še ob kakšni drugi priložnosti. Sedaj pa smo imeli končno možnost sesti za volan novega C3 in prevoziti z njim nekaj kilometrov.

Novi C3 je po predhodniku podedoval prepoznavne obline (ukrivljen spodnji rob bočnih stekel in kupolasto oblikovano kabino) in jih združil z novimi oblikovnimi smernicami koncepta DS. Za razliko od trenutnega trenda so se mere novega Citroena skrčile: karoserija je dolga 3,94 in široka 1,71 metra. Videti je zelo kompaktno in hkrati dinamično. Poleg novega znaka pade v oči velika prednja trapazasta zračna reža, ki nekoliko spominja na Peugeotove oblike, a v kombinaciji z na novo oblikovanimi lučmi daje novemu C3 precej drznejši videz.

Notranjost se od predhodnika oddaljuje bolj kot zunanost. Videti je manj obla, hkrati pa bolj zrela, tehnična in dinamična. Kupce naj bi osvojila s kakovostnimi materiali in poudarjenimi dekoracijami. Preko celotne širine armaturne plošče sega okrasna ploskev in sivo sijajnem tonu ali z videzom aluminija. Detajli kovinskega videza naj bi dajali občutek cenovno višjega razreda. Čeprav je novi C3 med konkurenco eden krajših avtomobilčkov, naj bi (po zaslugi večje višine) ponujal nadpovprečno prostornost, številna odlagališča in kar 300 litrski prtljajnik.

Vtis prostora in povezanosti z okoljem bo povečalo veliko vetrobransko steklo visiodrive, ki spredaj sedečima nudi kar 80-stopinjski kot pogleda navzgor. Skupaj s tanjšimi strešnimi stebrički in velikimi bočnimi okni si lahko potniki obetajo dober pregled nad okolico. Kot prvi primerek na svetu se, po zaslugi postopnega zatemanjevanja, vetrobransko steklo lahko pohvali z blagim prehodom med močnejšo zaščito pred soncem nad potniki na sprednjih sedežih in običajno prozornostjo stekla za gledanje naprej. Malček z največjim vetrobranskim steklom in najmanjšo streho na tržišču prinaša nove avtomobilistične občutke. Seveda ima vsaka stvar svoje pozitivne in negativne plati. Na senčnik, ki se lahko pomakne naprej in zaščiti voznika in sopotnika pred močnim soncem, sta priključeni tudi dve loputi, ki pa se ju ne da premakniti na stran, tako da bi ščitili pred stranskimi sončnimi žarki, kar utegne biti zelo neprijetno. Pa tudi material, iz katerega sta izdelani, je zelo cenen. Druga črna pika gre dejstvu, da se voznikov sopotnik lahko drži samo za ročico, ki je vgrajena v vrata, nima pa nobenega oprijema nad oknom, kot ga imajo skoraj vsi avtomobili.

Motorni prostor, denimo, ima več kot trikrat več absorpcijskega materiala kot v starem C3 in zatesnitev vrat je krepko izboljšana. Avdio sistem ima dodana sredinski zvočnik sredi armaturne plošče in aktivni nizkotonski zvočnik v prtljajniku.

Navigacijski sistem MyWay z obljubljenom privlačno ceno bo vseboval karto Evrope, mp3 avdio napravo in Bluetooth. Izbira motorjev bo od začetka bogata: trije turbodizli in štirje bencinski stroji z moči do 120 KM. Bencinski agregati se začenejo s 1100-kubičnim motorjem (60 KM), sledita dva 1400-kubična (75 in 95 KM), od katerih šibkejšega ponujajo tudi s pogonom na utekočinjeni plin, zaključujejo pa se s 1600-kubičnim štirivaljnikom, ki zmore 120 KM. Najšibkejši turbodizel (1.4) zmore 70 KM, sledita dva 1600-kubična agregata (90 in 110 KM).

Cene pa se začenejo pri 12 tisoč evrih, najmočnejša različica pa sega krepko čez 18 tisoč evrov.

Stran pripravil Ivan Fischer

TOYOTA - Nov in zmogljivejši motor tega hibridnega vozila

Novi prius še bolj varčen kot prej

Prostorna kabina in pičla poraba navdušujeta taksiste

Toyota je prius predstavila pred 12 leti in takrat je res orala ledino, kar zadeva hibridne avtomobile. Z novo, tretjo generacijo, se bo prius iz nišnega avta – pa čeprav so doslej naredili 1,3 milijona avtov – prelevil v velikoserijski avto, kajti v prihodnjem letu načrtujejo izdelavo 600.000 avtov. Vseh 200.000, ki so namenjeni japonskemu trgu, je že prodanih.

Novi prius je zadržal prepoznavno obliko, namenili pa so mu nekaj lepotnih in aerodinamičnih izboljšav, ki so količnik zračnega upora zmanjšale na vsega 0,25. To seveda pripomore tudi h gospodarnejši rabi goriva, še posebej pri večjih hitrostih. 446 cm dolg avto je ob enaki medosni razdalji 270 cm za 1,5 cm daljši kot predhodnik, s 174,5 cm širine tudi 2 cm širši in s 149 cm enako visok, a je streha drugače oblikovana, kar na prednjih sedežih zagotavlja več prostora po višini. Prius ima prostorno potniško kabino, prav tako pa je s 445 litri dovolj velik tudi prtljajni prostor, ki ga s prevračanjem asimetrično deljene zadnje klopi lahko povečamo na 1120 litrov. Glede uporabnosti priusu res ni kaj očitati. Najboljšo reklamo zanj

pa delajo taksisti. Kar nekajkrat smo jih povprašali, kaj menijo o priusu, odgovor pa je bil vedno navdušujoč: pičla poraba in udobje sta po njihovem mnenju glavna aduta.

Voznikov delovni prostor z zaslonom na sredini armaturne plošče in visoko postavljeno sredinsko konzolo, ki je povezana s predalom med prednjima sedežema, de-

luje futuristično, a se v vožnji izkaže s svojo funkcionalnostjo. K temu pripomore tudi head up zaslon s prikazovanjem najpomembnejših podatkov (hitrost, napotki navigacijske naprave) na vetrobransko steklo pred voznikom. Prestavna ročica je postavljena priročno, a po njej voznik seže redko, saj ima prius samodejni brezstopenjski menjalnik.

Značilnost novega priusa je v hibridnem pogonu, ki so ga temeljito posodobili. Namesto 1,5-litrskega bencinskega motorja novi prius poganja 1,8-litrski štirivaljni bencinski motor z Atkinsonovim ciklom delovanja, ki zmore 98 KM. Poleg tega ima prius še električni motor z 80 KM. Skupna moč novega priusa je 136 KM – prejšnji prius je zmozel 110 KM. Povečali so tudi navor na 142 Nm pri 4000 vrtljajih v minuti. Prius do 100 km/h pospeši v 10,4 sekunde, njegova največja hitrost je 180 km/h. Njegova normna poraba goriva je 3,9 litra na 100 km. Toliko porabi tudi pri mestni vožnji, pri zunajmestni vožnji je poraba celo 3,7 litra bencina na 100 km. In sedaj najpomembnejše: če je z drugimi avti zelo težko doseči normno porabo goriva, je to s priusom povsem enostavno. Celo več: na preskusni vožnji po običajnih cestah je bila poraba, ki jo je izpisal potovalni računalnik, lahko tudi le 31/100 km!

REVA - Na cestah čez dobri dve leti

Tudi Indijci na poti električnih avtomobilov

Te dni je indijski proizvajalec REVA predstavil nova električna avtomobila NXR in NXG, ki ju je že mogoče naročiti, na ceste pa bosta zapeljala šele leta 2010 in 2011. Najvišja hitrost, ki jo NXR lahko doseže, je 104 km/h. Običajno polnjenje traja 8 ur, kar zadostuje za 160 km vožnje, za 40 km pa zadostuje že 15 minutni priklop na elektriko. Če uporabnik avtomobil ostane brez energije, uporabnik pokliče center za pomoč, od koder aktivirajo rezervno energijo, shranjeno v dodatni bateriji avtomobila. Ta sistem pomoči pri REVI imenujejo REVive. Cena vozila bo variirala od države do države, povprečna evropska cena brez baterij pa bo okoli 15.000 evrov.

General Motors Indija in Reva Electric Car Company sta napovedala, da bosta podpisala dogovor o sodelovanju na področju razvoja električnih vozil za indijsko tržišče.

GM Indija in Reva bosta skupaj razvijala platforme, tehnologije in napredne kontrolne sisteme električnih vozil. Cilj je razviti in na trgu indijskim kupcem ponuditi cenovno dostopne majhne avtomobile.

AVTOMEHANIČNA DELAVNICA
ENZO

Redni vzdrževalni pregledi na avtomobilih
in avtomobilih vseh znamk
priprava vozil za tehnični pregled

Opčine - Bazoviška ul. / Via di Basovizza 60 tel. 040.214618

Danes bo naša dežela še pod vplivom suhih severozahodnih tokov. Od jutri pa bodo v nižjih plasteh ozračja nad severnim Jadrantom dotekali bolj vlažni zahodni tokovi.

Šibko ciklonsko območje se je pomaknilo nad Baltik, nad osrednjo Evropo pa se krepi območje visokega zračnega pritiska. Od zahoda k nam priteka toplej in nekoliko bolj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vstane ob 7.00 in zatone ob 16.38
Dolžina dneva 9.38

BIOPROGNOZA
Danes bo vremenski vpliv v prvi polovici dneva ugoden, v drugi polovici pa s bo postopoma krepila vremenska obremenitev. Moteno bo spanje v noči na petek.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 15,3 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

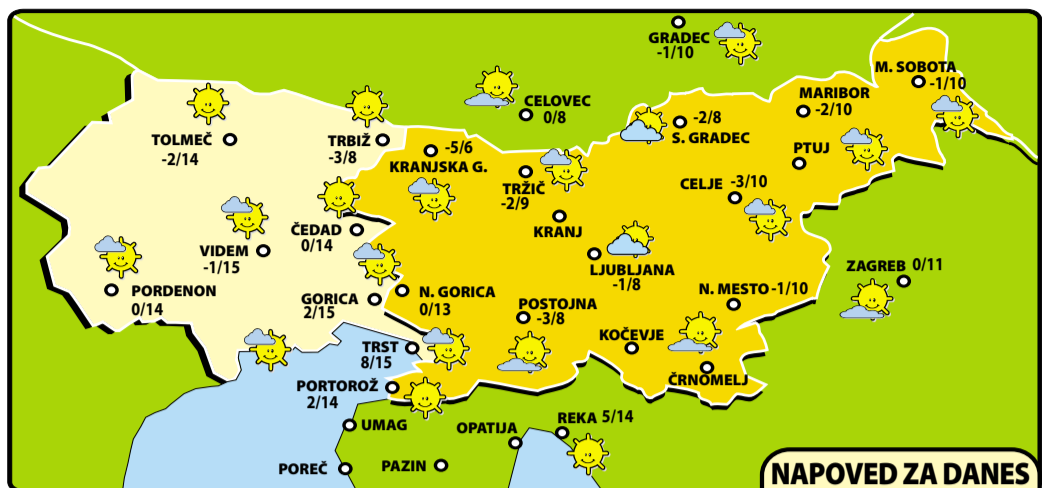
500 m	7	2000 m	0
1000 m	6	2500 m	-3
1500 m	3	2864 m	-5

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu dosegel 5, po nižinah 4 in pol.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

LUNINE MENE
Luna vstane ob 2.00 in zatone ob 16.38.

PLIMOVANJE
Danes: ob 0.16 najnižje -35 cm, ob 6.55 najvišje 49 cm, ob 13.31 najnižje -43 cm, ob 19.25 najvišje 25 cm.
Jutri: ob 0.58 najnižje -34 cm, ob 7.24 najvišje 53 cm, ob 14.03 najnižje -53 cm, ob 20.08 najvišje 30 cm.

V hribovih bo prevladovalo jasno vreme, tam se bo ponoči lahko pojavila poledica do dna dolin. Po nižinah in ob morju bo prevladovalo rahlo oblačno vreme. V večernih urah se bo v spodnji nižini lahko pojavila megla v pasovih. Pretežno jasno bo, le v zahodnih, hribovitih krajih bo popoldne nastalo nekaj oblačnosti. Zjutraj in del dopoldneva bo po nižinah megla. Najnižje jutranje temperature bodo od -5 do 0, ob morju okoli 4, najvišje dnevne od 5 do 10, na Primorskem do 14 stopinj C.

V hribovih bo prevladovalo zmerno oblačno vreme; drugod po deželi bo nekaj več spremenljivosti, nekoliko več oblačnosti bo v Julijski krajini. V spodnji nižini se bodo lahko pojavljale meglice. Jutri bo v zahodni in v delu osrednje Slovenije pretežno oblačno in večinoma suho, drugod pa bo prevladovalo sončno vreme. Zjutraj bo ponekod megla. Zapihal bo jugozahodnik. Topleje bo.

"SPET SMO V IGRI"

za gledališčnike, za športnike ...

Za vse, ki si želijo, da bi jim bil Primorski dnevnik še bližji.

Vpis naročnin za leto 2010 je že v teku. Vsem, ki bi se radi naročili ali obnovili naročnino, sporočamo, da znaša letos znižana naročnina **210 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2010**. Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,70 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejeli na dom brezplačno! Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke. Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2010** - darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo, da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj in ga bodo **do konca leta 2009 vsako jutro prejeli na dom brezplačno!**

Znižana naročnina za leto 2010 se lahko plača do 31.1.2010: z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

na pošti na račun št. 11943347
Pri naslednjih bančnih zavodih:
Banca Antonveneta Trst, ag. 8
Banca di Cividale - Kmečka banka - sedež v Gorici
Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst
Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst
Zadružna banka Doberdob in Sovodnje
Zadružna kraška banka

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670
št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860
št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289
št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197
št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102
št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

ZA INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 533382
www.primorski.eu

NAROČNIŠKA AKCIJA 2010

Primorski
dnevnik

Dnevnik Slovencev v Italiji.